

Amintiri cu sfinți

Voi. 1

culese de Daniel Brânzei

Multimedia, Arad 2002

Amintiri cu sfinți *volumul 1*

Oameni care au fost, influențe care vor rămâne

*Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvântul
lui Dumnezeu;*

*uitați-vă cu băgare de seamă la sfârșitul felului lor de viață, și
urmați-le credința!"*

Evrei 13: 7

Prefață

© 2002, Daniel Brânzei Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României BRÂNZEI,
DANIEL

Amintiri cu sfinți / Daniel Brânzei.

— Arad: Multimedia, 2002

Index

ISBN 973 – 9278 – 7 I-X

Tipărit în România

Tipărit la MULTIMEDIA, Arad Tel. 057 – 289271; Fax. 057 –
251626

Amintirile sunt comorile pe care nu ni le poate fura nimeni. Ascunse în cutele memoriei noastre, aceste amintiri sunt veritabile puncte de reper, clipe în care cineva sau ceva ne-a atins „existențial” și ne-a modificat pentru totdeauna traiectoria în procesul devenirii noastre într-o ființă.

Oamenii despre care vă voi vorbi în această carte au fost instrumentele omenești care, în mâna unui desăvârșit Maestru, mi-au modelat caracterul meu aflat într-o continuă și necesară formare.

De ce am intitulat această carte „Amintiri cu sfinți”? Au fost oare acești oameni „sfinți” în adevărata accepție a cuvântului? Eu cred că da. Pentru alții este însă probabil nevoie de o mică explicație.

Asemenea soarelui care-și reflectă strălucirea în bobul de rouă sau în ciobul de sticlă, și Dumnezeu își poate reflecta ceva din sfințenia Lui în viața oamenilor. Unii sunt curați și neprihăniți ca rouă dimineții, alții sunt doborâți de viață precum ciobul rățacit în praful pământului. Strălucirea divină se desfată însă și într-unii, și-n ceilalți, manifestând

prin ei pentru noi ceva din splendoarea unor alte țărături și a unor alte vremuri de dincolo de înviere.

Sfinții bisericii creștine nu sunt figuri bizantine lungulețe zugrăvite pe pereții clădirilor bisericești, ci oameni în carne și oase ca și noi. Ei au scăderi și slăbiciuni, dar asta nu-i face să fie cu nimic mai puțin „aleși ai lui Dumnezeu” într-o lume în care El are de făcut o lucrare specială, paradoxală și mult prea puțin înțeleasă:

„De pildă, fraților, uitați-vă la voi care ați fost chemați: printre voi nu sunt mulți înțelepți în felul lumii, nici mulți puternici, nici mulți de neam ales. Dar Dumnezeu a ales lucrurile bune ale lumii, ca să facă de rușine pe cele înțelepte. Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari. Și Dumnezeu a ales lucrurile josnice ale lumii și lucrurile disprețuite, ba încă lucrurile care nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt; pentru ca nimeni să nu se laude înaintea lui Dumnezeu. Și voi, prin El, sunteți în Christos Iisus. El a fost făcut de Dumnezeu pentru noi înțelepciune, neprihănire, sfințire și răscumpărare, pentru ca, după cum este scris: „Cine se laudă să se laude în Domnul” (1 Corinteni 1: 26 – 31).

Oamenii despre care vă voi vorbi seamănă cu vecinii și cu prietenii voștri. Ceea ce îi face deosebiți însă este apartenența lor la Biserica adevărată a lui Christos.

Cred că a venit vremea să spunem iarăși că a fi creștin înseamnă a fi un sfânt în devenire. Credința adevărată nu ne poate lăsa străini de sfințenia divină. Iată ce scria Luther:

„Credința nu este un vis omenesc sau o iluzie. Credința este lucrarea lui Dumnezeu în noi. Ea ne strămută în lumea din nou pentru renașterea noastră în Dumnezeu. Ea îl omoară pe vechiul Adam din noi și ne face o făptură nouă, ne recrează inima, curajul, înțelegerea și toate celelalte fațete ale personalității. Credința vine prin lucrarea Duhului Sfânt. Ea implică o putere de viață care ne împinge irezistibil spre bine. Credința nu întreabă care sunt faptele bune ce trebuie făcute, ci trece la înfăptuirea lor, fără niciun fel de întrebare”.

Cartea aceasta este o colecție de amintiri populate cu astfel de oameni ai credinței, ale căror fapte mi-au influențat viața și m-au făcut să văd ceva din caracterul divin al Celui ce trăia în ei.

O viață sfântă are glas. Ea vorbește chiar și în momentele de tăcere, fiind sau o continuă atracție, sau o perpetuă condamnare.

Sfințenia este mai mult decât o categorie a teologiei sistematice,

mai mult decât o expresie de crez creștin. Sfințenia trebuie să fie o dimensiune intrinsecă a creștinului adevărat. Ori de câte ori spunem: „Credem în Duhul Sfânt!”, declarăm, conștienți sau nu, că există un Dumnezeu viu, doritor și capabil să intre în ființa umană și să o îndumnezeiască.

Din păcate, în multe locuri și ocazii, așa-zisul creștinism național sau tradițional este foarte departe de spiritualitate și mult mai aproape de simbolismele seci. Este mult mai ușor să zidim temple, decât să fim noi înșine Temple ale Duhului Sfânt.

Cartea aceasta vrea să arate tuturor că sfințenia nu este rezervată unor persoane exotice și singulare, desprinse din normalul social și izolate de viața cotidiană. Ca și Mântuitorul lor, sfinții zilelor noastre sunt oameni care umblă printre noi în praful pământului, râd și plâng ca și noi, izbândesc și cad ca și noi, dar se deosebesc câteodată de noi prin faptul că ei nu privesc căderea ca pe ceva normal, ci doar ca pe ceva nedorit și accidental într-o viețuire plecată dincolo de firesc, să umble mână în mână cu Creatorul universului

Iată un fragment din comportamentul unei astfel de persoane, plecate, dincolo de obișnuit, să umble în lumina părtașiei cu Dumnezeu:

Lui C.T. Studd toate lucrurile i-au fost oferite în viață „de-a gata”, „pe tavă”. El a moștenit o avere impresionantă de la tatăl său, unul din cei mai bogați oameni din Anglia de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Sănătos și chipeș, a fost un sportiv de clasă mondială, căpitanul echipei de cricket pe care mulți au considerat-o cea mai bună din istoria Marii Britanii.

C.T. Studd a renunțat însă la toate acestea și s-a dus ca misionar creștin în China, India și Africa. Iată de ce aceste cuvinte ale lui au o așa de mare putere:

„Christos ne-a chemat să-i hrănim pe cei flămânzi, nu pe cei ghiftuiți; să-i mântuim pe cei pierduți, nu pe cei încăpățânați; să-i chemăm la pocăință pe cei păcătoși, nu pe cei batjocoritori. El nu ne-a chemat să stăm acasă, să zidim și să decorăm capele confortabile, biserici și catedrale în care să-i legănam spre adormire pe cei ce se pretind creștini. Nu ne-a dat să rostim discursuri abile, rugăciuni stereotipe sau să atingem elevate performanțe muzicale, ci ne-a trimis să zidim biserici vii, alcătuite din sufletele celor declasați, să smulgem oameni din ghiarele diavolului, să-i scoatem din fălcile iadului, să-i

aducem la Christos, să-i învățăm să lupte și să-i transformăm în armata atotputernicului Dumnezeu”.

„Așa ceva nu poate fi realizat decât printr-o mișcare „muncitorească”, neconvențională și neformalistă a Duhului Sfânt, în care nu suntenerate nici Biserica și nici Statul, nici omul și nici tradițiile, ci este înălțat numai Christos, și El crucificat”.

„Mântuitorul ne-a chemat să-L mărturisim lumii nu prin haine popești, nu prin odăjdii de argint sau lanțuri și cruciulițe de aur, nu prin turle înalte de biserici sau fețe de masă brodate pe altare, ci printr-un sacrificiu personal nebunesc și printr-un eroism debordant dovedit în tranșeele din linia întâi a frontului”.

Este evident că o astfel de gândire este dovada unei maturități spirituale. Un astfel de om a început să vadă lumea din punctul lui Dumnezeu de vedere și și-a însușit strategia Lui de lucru.

La o așa stare nu se ajunge însă întotdeauna ușor. Convertirea este o minune de o clipă, dar sfințirea este o lucrare care durează toată viața. Această „sfințire” se face prin mijloacele harului, dar nu este atinsă automat prin frecventarea formală a slujbelor bisericești. Așa cum bine a observat cineva: „Lebăda nu-i albă pentru că stă în apă, nici omul nu-i sfânt pentru că merge la biserică...”

Sfințirea înseamnă, fundamental, două lucruri: să-ți declari proprietarul (pe Dumnezeu) și să fii preocupat de calitatea caracterului tău. Va veni o vreme când până și pe zurgălăii cailor va fi scris: „Sfinți Domnului!” Orice oală din Ierusalim și din Iuda va fi închinată Domnului (Zah. 14: 21, 22).

Până atunci, sfințirea presupune două mișcări fundamentale, despărțirea de aspectul „lumesc” al cotidianului păcătos și alipirea de Christos, prin ascultarea de îndemnurile Duhului Sfânt. De fapt, aceste două mișcări nu sunt separate, ci concomitente. Alipirea de Christos este singura cale sigură pentru dezlipirea de lume. Nu singurătatea te face un sfânt, ci pârtașia adevărată cu Christos în umblarea de fiecare zi.

Există diferite grade de sfințenie. Unii au ajuns mai departe, alții sunt încă la cele începătoare. Și unii și ceilalți însă au apucat pe calea sfințeniei, ca pe un drum ireversibil care va fi încununat de intrarea pe porțile cerului.

Unul din „eroii” acestor amintiri, Richard Wurmbrand, ne-a vizitat odată la biserica românească din Anaheim, California și ne-a

surprins cu un mesaj exprimat într-o formă paradoxală:

„Nu-i nimic că nu poți fi un sfânt mare. Încearcă însă să fii măcar un sfânt mai mic!”

În fața nedumeririlor noastre, el ne-a ilustrat afirmația cu o fabulă amuzantă:

„Se zice că o doamnă tocmai ieșise la plimbare cu un câine de rasă foarte impunător și foarte scump. La colțul străzii i-a întâmpinat o jigodie micuță și plăpândă, care a început să-i dea târcoale dulăului, zicând:

„Bună dimineța, domnule dulău! Ce mai faceți?”

Dulăul l-a privit batjocoritor de sus și i-a dat un vânt de l-a rostogolit dincolo de bordură, în praful străzii:

„Fugi, măi, de aici! Tu ești câine? Fugi de aici, potaie!”

Sculându-se anevoie de jos și scuturându-se stânjenit de praf, cățelușul a ridicat totuși privirea plin de îndrăzneală și a zis:

„N-aveți dreptate, domnule dulău. N-oi fi eu tot așa de mare ca dumneavoastră. Oi fi chiar mic și pricăjit cum spuneți, dar un lucru nu puteți spune totuși despre mine: că sunt... pisică! Sunt și eu la fel de câine ca și dumneavoastră”.

„Morală este simplă și evidentă: nu putem fi toți sfinți de dimensiuni mari, dar asta nu trebuie să ne descurajeze! Putem și trebuie să fim niște sfinți mai mici, așa cum ne ajută harul lui Dumnezeu și puterile noastre. Nimeni n-are voie să renunțe la sfințenie. Dumnezeu are sfinți de toate dimensiunile. Dacă nu poți fi unul dintre cei mari, fii unul mai mic, dar fii sfânt în toate zilele vieții tale!”

Un copil a stat cu bunica lui într-o după-amiază însorită în interiorul unei catedrale. Lumina pătrundea multicolor prin vitraliile care înfățișau chipuri de slujitori ai lui Dumnezeu de pe paginile Scripturilor și din filele de istorie. După ani și ani de zile, cineva l-a întrebat la un examen de teologie:

„Ce este un sfânt?”

Cu reminiscența unei amintiri încă vii în suflet, copilul de altă dată a răspuns:

„Un sfânt este un om care lasă lumina să strălucească prin el!”

Amintirile care urmează mi-au iluminat cărarea pe care m-a dus providența divină. Chiar și astăzi, simpla lor rememorare îmi umple sufletul cu o duioasă și caldă recunoștință. Dacă și cititorii mei vor

simți, măcar în parte, ceva asemănător, satisfacția mea va fi deplină.

Daniel Brânzei

10

Amintiri cu sfinți

1. Cure Simion

Eram încă tinerel, cu visuri luminoase și idealuri înalte. M-am întâlnit cu fratele Cure Simion și el m-a întrebat: „Este adevărat că vrei să te faci păstor, ca tatăl tău?”. „Da”, i-am răspuns, într-un fel timid, de parcă m-ar fi prins cu un gând prea înalt pentru starea mea spirituală. „Ei bine, a continuat el, dacă vrei să te faci păstor, să ceri de la Domnul să-ți dea... o beregată largă”.

L-am privit surprins și am tăcut nedumerit, așteptând o lămurire. Fratele Simion a continuat: „Păstorii trebuie să aibă o beregată largă ca să-i poată înghiți pe toți așa cum sunt ei, fără să le rămână în gât vreunul”. Au trecut ani de zile până când mi-am dat seama că atunci promisem una dintre cele mai adânci lecții de teologie pastorală. Nu cred că m-am rugat vreodată așa cum m-a învățat fratele Simion, dar mi-am dat seama adesea de nevoia ca păstorul să poată avea un spirit de toleranță și să fie plin de răbdare sfântă.

2. Sfatcu Niculae

Cine a spus că simplitatea este uneori complexă și că lipsa de carte nu înseamnă neapărat și lipsă de înțelepciune? Un exemplu despre aceste realități îl constituie și fratele Sfatcu de la Iași. L-am cunoscut pe când făceam practică în Biserica de acolo, în anii de Seminar, când teoria de la școală era completată de realitatea de pe terenul bisericilor.

Nea' Culiță a fost omul care m-a impresionat cel mai mult în anii aceia ai începutului. Om de o înaltă ținută morală, contabil prin educație și întemeietor, alături de Pricop Tărniceru, al Bisericii Baptiste din dealul Sărăriei, fratele Sfatcu a fost un munte de umor și o cascadă de înțelepciune.

Pe când familiile celor doi erau și singurele din nou formata biserică, fratele Sfatcu îi spunea fratelui Tărniceru duminica dimineată: „Matale începe ora de rugăciune, că eu mă duc prin piață și prin hală să chem ceva oameni să vină”.

Cu această „chemare de oameni” Sfatcu și Tărniceru au umplut încet, încet adunarea. Oamenii erau aduși la biserică, dar erau aduși mai ales acasă. Niciodată în viața mea n-am văzut oameni mai

primitori și case mai ospitaliere. Tinerii pe care i-am găsit eu când am început să merg la Iași îi spuneau lui nea' Culiță simplu: „tata Sfatcu”.

În sărăcia lui a crescut o casă de copii. Lipsit el însuși de accesul la școli înalte, i-a îndemnat pe ai lui să nu se mulțumească cu puțin. Dionisie a ajuns profesor. Aurora și Tudorică au ajuns medici. Costică a ajuns inginer mecanic. Genoveva era pe cale să ajungă profesoară, când a avut zborul frânt de intervenția organelor de Securitate. Astăzi ea conduce o organizație misionară în America. Toți au moștenit de la nenea Sfatcu o minte harnică și o extraordinară putere de asimilare.

La serviciu, domnul Sfatcu ducea mereu un teanc de cărți și în mod invariabil, câțiva cartofi copti, hrana săracului. Nu știu cum se făcea, dar, deși aveau alte mâncăruri mai alese, toți colegii și șefii poșteau la cartofii aceia copti, a căror aromă le gâdila nările și-i aduna în jurul biroului acestui om sărac, la un prânz de glume și voie bună.

În biserică le-a făcut pe toate: a cântat la armoniu, la vioară, în cor, a dirijat corul, a ținut ore de rugăciune, de școală duminicală, a predicat și a vizitat, neobosit, oamenii.

Cei care l-au cunoscut l-au văzut foarte rar nervos. Avea mereu un zâmbet șagalnic pe buze, ochii mari și buni, iar mâinile erau parcă pornite întotdeauna să mângâie și să alinte.

M-a luat într-un sfârșit de săptămână cu el să vizităm niște bisericuțe mici, peste dealuri și văi acoperite cu păduri și vii nesfârșite. Pe drum mi-a ținut, vesel, adevărate lecții de zoologie, botanică și istorie. Se oprea să-mi spună ce pasăre cântă și urma cărui animal am întâlnit-o. Știa totul despre copacii pe care-i saluta ca pe niște prieteni vechi, deprinși cu vizitele lui „pastorale”. De la dânsul am aflat că numirile mănăstirii „Galata” și a orașului Galați vin de la cete de „gali” plecați tocmai din Franța de azi să facă comerț în interiorul bătrânului continent. Noaptea mă învăța numele constelațiilor și tresărea copilărește ori de câte ori o stea căzătoare străpungea ca o sulită întinderea cerului.

Despre spiritualitatea adâncă a lui nea' Culiță am să vă vorbesc prin două întâmplări, una din anii de activitate intensă și alta desprinsă din anii din urmă, când boala necruțătoare i-a îngreuiat pașii ținându-l mai mult la pat.

Toți oamenii care-l știau cunoșteau că fratele Sfatcu este implicat în traficul cu Biblii. Îl știau creștinii care veneau de peste mări și țări și-l știau chiar și cei de la Securitate. Aceștia din urmă îl luau

adesea la „sediu” și căutau să-l „răzgândească” cu întrebări dure și cu amenințări: „Ai să ajungi în închisoare! Ești împotriva politicii statului! Ai contacte interzise de lege cu străini care vizitează România. Spune-ne numele străinilor cu care ai avut contact! Cine te-a vizitat acasă?”

Acestui potop inchizițional nenea Culiță îi făcea față cu un zâmbet tâmp, agățat șmecher ca mască peste inteligența lui sclipitoare și le răspundea invariabil cu fraza: „La mine acasă nu primesc străini. La mine acasă vine multă lume. Toți sunt sau prieteni, sau rude. Cei care au venit aseară au fost frații mei de departe. Asta dumneavoastră nu puteți înțelege... Ția n-au fost străini. Eu n-am călcat legea. Au fost frați de-ai mei de departe. Nu vă interesează pe dumneavoastră numele lor”.

Într-una din diminețile primăvăratice când l-am ajutat să iasă puțin afară, la soare, l-am văzut cum se oprește parcă fermecat în loc și admiră explozia florală a cireșului din fața casei. Îl știam sentimental, dar de data aceasta atenția lui trecuse dincolo de frumusețea care aprinde inima și ajunsese la simbolistica ce aprinde credința: „Îl vezi?”

Ce frumos este! Este o telegramă de la Domnul Iisus, care-mi spune că mă... iubește!” Ochii lui erau scăldați în lacrimi, buzele înfloriseră și ele într-un zâmbet tainic și fertil, udate parcă de izvorul de deasupra.

3. Pricop Târniceriu

„Un’ te duci iar, omule?”

„Ici – șa, la Huși, femeie, și vin degrabă...”

Dialogul acesta prefăta de obicei o călătorie misionară a fratelui Pricop. Sora Lenuța, pățită de atâtea ori, știa că de-acum n-o să-l mai vadă decât peste câteva săptămâni. Pleca de obicei „ici – șa”, dar se întorcea cine știe de pe unde, după ce colinda țara în lung și în lat, pe la rude și pe la prieteni din biserici.

Ca s-o împace, venea viclean cu un carton de prăjituri în mână, îndulcindu-și astfel consoarta și... soarta. A avut înțelepciunea oamenilor din popor, care știu să facă haz de necaz, ușurând astfel tragedia unei vieți cu o coteală, nu de puține ori, nedreaptă.

N-a fost niciodată un bun predicator, dar le-a vorbit oamenilor din inimă și i-a câștigat cu seriozitatea lui sprijinită mereu pe un aer de săgă și zâmbet.

Copiii i-au moștenit și sărăcia, și inventivitatea glumeață. De la

Biserica din dealul Sărăriei și până la casa lor de lângă „Cetățuia” era drum lung și tare anevoios, mai ales pe arșiță, pe zăpadă sau pe „zloată”. Pe când se întorceau seara târziu de la repetițiile de cor, Victor și Silvia, doi dintre copiii lui, puseseră la cale o soluție: „Un stâlp te duc eu în spinare și un stâlp mă duci tu, ca să ne odihnim pe rând. Bine?”

Arareori m-am simțit mai bine acasă la altcineva. Când m-a invitat prima dată să iau masa în casa lor, nu m-am putut ridica să mă rog în picioare în bucătăria lor scundă, dar am simțit că smerita lor locuință de lut are drept acoperiș... cerul. Pot spune cu mâna pe inimă că Dumnezeu era la El acasă în căminul fratelui Pricop și al surorii Lenuța.

Când l-a biruit leucemia, s-a dus să vadă un doctor de specialitate. „Moșule, trebuie să te îngrijești mai bine de acum. Trebuie să mănânci consistent, ca să-ți întărești sângele. Îți trebuie două, trei grătare pe zi. M-ai înțeles?”

Erau ani grei de lipsuri și privațiuni, când români cu mai multă dare de mână decât nenea Pricop trăiau cu fasole și cartofi.

Cu gândul plecat la sărăcia lui funciară, fratele Pricop i-a răspuns, cu obiceiul celor ce s-au deprins să schimbe tragedia în glumă, ca s-o poată suporta mai ușor: „Domnule doctor, eu acasă am un grătar și, dacă spuneți dumneavoastră că trebuie, mai cumpăr unul sau două, ca să am trei. Dar de unde și cu ce iau eu... carne?”

Ar trebui să spun aici că, asemenea fratelui Pricop, majoritatea oamenilor lui Dumnezeu pe care i-am întâlnit au avut un puternic simț al umorului. Cred că am putea spune că există baze biblice pentru această realitate. Sfânta Scriptură înțelege buna dispoziție ca pe un factor fertilizator. Cei ce străbat valea suferinței o transformă într-un izvor (binecuvântare) și cântă: „Toate izvoarele mele sunt în Tine” (Ps. 87: 7).

4. Petrică Pleșoianu

Există pârleazuri ale prudenței peste care logica preferă să nu sară, dar peste care credința trece sprintenă, gata întotdeauna să îmbogățească viața cu o dimensiune nebănuită și neexperimentată încă. Această realitate am experimentat-o în casa lui Petrică și a Valericăi Pleșoianu din Galați.

Am ajuns în casa lor în lunile de practică din Seminar. Îndrăgostit de Iași, fusesem trimis pentru vară să predic în biserica

baptistă din Galați. Am plecat spre Galați împotriva voinței mele, îngenunchat de porunca directorului de Seminar. M-am dus hotărât să nu-mi placă, dornic să stau doar puțin și s-o iau apoi repede spre plaiurile populate cu prietenii mei ieșeni. Puțin știam eu atunci că providența divină pregătise pentru mine la Galați întâlnirea cu doi oameni minunați și cu... viitoarea mea soție.

„Tataia Pleșoianu e-un pupăcios!”. „Mamaia” știa acest lucru și n-o deranja defel. Petrică Pleșoianu era unul dintre diaconii ordinați ai bisericii și m-a luat să stau în gazdă pentru lunile de practică. N-aveau o cameră în plus, dar aveau o inimă mare, în care încăpeam acum și eu, după cum încăpuse și fata unei familii din Arad, plecată acasă pentru lunile vacanței de vară.

Mi-am dat seama că familia Pleșoianu era iubită în biserică mai ales pentru seriozitatea fratelui Petrică și pentru ghidușenia nevinovată a surorii Valerica. Erau amândoi oameni profund credincioși și-și trăiau viața cu cinste, cu onoare. Veniseră la bapțiști de la Oastea Domnului, unde cunoscuseră anii de mari treziri spirituale, cântările lui Niculiță Moldoveanu, poeziile lui Traian Dorz și adunările de mii de oameni veniți cu steaguri și cu tobe să sărbătorească întâlnirea sufletelor cu Evanghelia. Lipsa lor de formalism bisericesc era presărată cu tresăriri spontane de bun simț și sinceritate. Când unul din copiii adunării s-a dus în față să spună o poezie care începea cu: „Biblia! / Carte bună, carte sfântă / N-am nici frați și nici surori...”, mamaia Pleșoianu s-a trezit spunând cu voce tare: „Taci, mă, din gură, că nouă sunteți la mamă-ta. Credința ei sinceră nu suporta falsul nici măcar în gura unui copil râvnitor să recite realitatea din poezia altuia.

În apartamentul acestor oameni am învățat o sumedenie de lucruri despre lucrarea cu oamenii. Cea mai mare lecție am primit-o însă într-o deplasare la Tichilești, comună din județul Tulcea, unde există o colonie de leproși. Venisem de la București hotărât să vizitez, dacă se va putea, biserica leprozeriei. Eram plin de elan misionar și doream să mă întorc la Seminar cu un raport care să-i impresioneze pe colegii mei și cu care să mă pot lăuda apoi toată viața. Am fost foarte bucuros să aflu că „tataia” era unul din cei care mergeau de regulă la Tichilești ca să dea Cina Domnului și ca să le ducă câte ceva de care aveau nevoie.

Priveam această vizită la leprozerie cu teamă și totodată cu

fascinație. În mintea mea, Tichileștiul era „Africa” mea misionară, care mă aștepta să mă boteze ca lucrător creștin „jungla periculoasă” în care trebuia să-mi dovedesc capacitatea de sacrificiu.

Cei ce fuseseră pe acolo înaintea mea mă sfătuiseră să fiu prudent, să stau la distanță de oamenii de acolo și, dacă voi fi pus să stau la masă cu ei, să mămânc doar ouă fierte, protejate în coaja lor de atingerea cu mâinile bolnave ale leproșilor.

Plecarea spre Tichilești s-a petrecut spre sfârșitul lunilor de practică. Daniela Ban, studenta din Arad, venise între timp și ea la Galați, așa că am plecat toți patru, tataia, mamaia și noi doi. Orale petrecute pe drum în obosita Dacie 1100 au trezit în mine teritorii noi, nebănuite și neașteptate. Mamaia ne tot necăjea cu „apropouri” care făceau să ni se roșească obraji. În mintea și inima ei, fata ei de la Arad era cea mai bună soție pentru seminaristul tinerel și neexperimentat venit de la București. Tare i-ar fi plăcut să ne ajute să înțelegem ce potrivii eram unul pentru celălalt. În dragostea ei, planurile de nuntă fuseseră făcute chiar mai înainte ca noi doi să ne fi văzut la față.

Dincolo de „sâcăielile” glumețe ale „mamaiei”, inima mea se pregătea să se jertfească pe altarul misionar din leprozerie. Deși îmi era rușine s-o recunosc, cu fiecare kilometru care ne apropia de Tichilești creștea în mine angoasa unei întâlniri periculoase. Prin minte îmi treceau tot felul de gânduri, care de care mai neliniștitoare: „Ce-ar fi dacă Dumnezeu va îngădui să fiu infectat cu lepră și voi rămâne la Tichilești pe toată viața? Cum voi reuși să-i salut pe cei din biserica de acolo fără să mă ating deloc de ei? Ce voi face dacă vizita se va prelungi și va trebui să rămânem și peste noapte acolo?”

Eram din ce în ce mai neliniștit și ajunseseam și mă îndoiesc foarte tare de înțelepciunea care mă îndemnase să propun această vizită.

„Mamaie, lasă-i în pace. Nu vezi că lui Daniel nu-i pică deloc bine?...” Tataia citise foarte bine expresia de îngrijorare de pe fața mea, dar era cu totul străin de motivația stânjenelii mele. Ca să „schimbe placa”, fratele Pleșoianu a dat tonul la o cântare de la biserică. Cuvintele ei, nepregătite intenționat de dânsul, au venit ca un balsam peste suferința mea interioară și m-au făcut să depășesc, pentru câteva clipe măcar, impasul lipsei mele de credință.

Adevărata vindecare a venit însă doar câteva ceasuri mai târziu. A fost o vindecare instantanee și deplină. Doctorul care mi-a servit

leacul n-a fost titrat în teologie, n-a rostit nici cuvinte mari și, ca să fiu sincer, nici n-a stat de vorbă cu mine.

Neliniștea mea a atins momentul maxim când mașina s-a oprit în curtea leprozeriei și când privirile mele s-au oprit pe chipurile desfigurate de atacul acestei boli necruțătoare: oameni fără degete, unii fără nas, alții fără ochi, femei cu găuri adânci în obraji, bărbați cu cioturi în loc de mâini și picioare. O frică paralizantă m-a lipit de scaunul mașinii, o silă păgână îmi întorcea pe dos măruntaiele și eram plin de teamă că voi vomita fără să mă pot abține. O amețeală tulbure mi-a încețoșat ochii.

Atunci... l-am văzut pe „el”, l-am privit cu uimire pe fratele Pleșoianu, pe „pupăciosul” surorii Valerica. N-am să uit niciodată scena aceea! L-am văzut oprind cu nerăbdare motorul și țâșnind pur și simplu din mașină. L-am privit, uimit, repezindu-se la oamenii aceia marcați de lepră și... pupându-i cu foc, unul după altul, bărbați și femei, pentru el frați și surori „în Domnul”. A fost ca o străfulgerare de lumină, ca o cumpănă așezată deasupra ființei mele nevoiașе, ca o cântăreală a adevăratelor valori. Cred că în ceasul acela L-am văzut prin fratele Pleșoianu, pe însuși Domnul Iisus venit în vizită să-și vadă frații. Sub binecuvântata influență a acestui sfânt plecat în misiune am învățat și eu să nu mă mai tem. Am descoperit repede că mă aflam între oameni ca toți oamenii, pe care nu pericolul potențial, ci doar preferința personală îi face să locuiască acolo. Am vorbit cu ei, am luat masa la ei, mâncând fără reținere „din tot ce mi s-a pus înaintea”. Am dormit în casele lor curate și am admirat perdeluțele imaculate de la geamurile camerelor. Am predicat în bisericuța lor curată ca-n palmă și am dat mâna bucuros cu fiecare dintre ei. Tataia reușise să mă facă să mă simt ca acasă „cu sfinții și-ntre sfinți”.

Există pârléazuri ale prudenței peste care logica preferă să nu sară, dar peste care credința trece sprintenă, gata întotdeauna să îmbogățească viața cu o dimensiune nebănuită și neexperimentată încă.

Vizita mea la Tichilești a fost o astfel de trecere peste niște vămi ale văzduhului, un prag al devenirii mele interioare, o împrejurare spre care am plecat gata „să pierd”, dar din care m-am întors îmbogățit și transformat prin mărturia unui sfânt al lui Dumnezeu, Petrică Pleșoianu. „Pupăceala” lui m-a făcut să-mi fie rușine de mine. Peste această pocăință Domnul Iisus a așezat harul unui curaj izvorât din

altarul consacrării depline. Anumite dimensiuni ale vieții nu se dezvoltă decât în ceasurile în care ne confruntăm cu moartea. Anumite înmulțiri ale bucuriei nu le trăim decât atunci când ne aplecăm cu simpatie asupra suferinței altora. Întâlnirea aceea cu Iisus în fratele Pleșoianu mi-a binecuvântat credința.

Mamaia nu m-a lăsat nici ea fără binecuvântare. Cu aceea rostită de ea îmi însoțesc călătoriile de mai bine de 23 de ani. Chiriașa ei de la Arad s-a mutat nu peste multă vreme să locuiască permanent în inima mea.

5. Marcu Nichifor

Nu mai era nevoie de un motiv în plus ca să-mi placă să merg în practică la Piatra Neamț. Fusesem deja acolo înainte cu câțiva ani și îndrăgisem și oamenii, și munții aceia frumoși și neplecați sub vânturile și furtunile vremii.

Motivul a apărut totuși sub forma unei posibile călătorii pe urmele fratelui Marcu Nichifor, de la Piatra Neamț la Borca și de la Cheile Bicazului, de-a lungul cascadelor cristaline până în valea carierei de piatră și apoi peste munți, la Dămuc.

Urmele pe care le lasă un om în amintirea celor din jur sunt cea mai adevărată carte de vizită a sa. Am cules pentru posteritate câteva din mărturiile celor care l-au avut câțiva ani printre ei și i-au simțit influența sfînșitoare.

Costel Dupu, convertit și crescut de fratele Marcu, l-a avut ca mentor, și în anii de început, ca păstor în bisericile din județul Neamț într-o călătorie misionară la Borca, localitate făcută celebră de Ion Creangă în „Amintirile” sale, umblarea peste munți, pe drumuri forestiere, l-a obosit neobișnuit de mult pe fratele Marcu, așa că acesta s-a oprit și a spus: „Măi Costeluș, hai să ne rugăm să ne trimită Domnul o mașină sau un tractor, că nu mai pot merge mai departe”. S-au rugat acolo, în mijlocul pustietății de verdeață, neauziți decât de brazii foșnitori și de păsările din ramuri. Drumurile erau neumblate de luni de zile. Iarba crescuse în voie și nu se vedeau niciun fel de urme de roți.

După zece – cincisprezece minute, fratele Marcu s-a uitat dojenitor la Costel și i-a zis: „Spune drept: așa-i că nu te-ai rugat cu credință? Hai să ne mai rugăm o dată și, de data asta, mai sincer și mai cu credință. Spune-i Domnului dacă ți se pare greu și lasă-l pe El să răspundă”. S-au mai rugat deci încă o dată, de data aceasta,

mărturisește Costel, și cu ceva credință din partea lui. N-au apucat să spună bine: „Amin” și dincolo de liniștea pădurii, ca un murmur îngânat morocănos de un motor care-și încerca puterile la deal, s-a și anunțat venirea unui camion de la lucrările forestiere. Dumnezeu îl cunoștea foarte bine pe fratele Marcu. Lucrau de multă vreme împreună și minunile rugăciunilor ascultate deveniseră de mult semnele unei întovășiri binevoitoare.

Altă dată, drumul spre Borca s-a curmat în desișul pădurii din cauza nopții care se coborâse parcă pe neașteptate. Sau poate că, fiind singur, fratele Marcu s-a lăsat furat de frumusețea naturii sau de dulceața părtășiei cu Domnul Iisus din viața lui intensă de rugăciune. Sigur este că odată cu întunericul s-a coborât peste munți și un aer răcoros și umed, care te pătrundea până la oase. Erau ultimele zile ale toamnei și de după culmi iarna își trimitea deja solii zgribuliți să-i anunțe apropierea. După un obicei învățat de demult, fratele Marcu s-a învelit în haine și s-a culcat într-un ghemotoc de mușchi și de licheni. Doar ochii și-i păstra la vedere, să privească bolta înstelată până ce somnul trăgea peste zare cortina grea a genelor obosite. Dintr-odată liniștea a fost ruptă de zgomotul unor pași mici și a unor vreascuri rupte. De după un pâlc de brazi s-au ivit, ca două lumini fosforescente, ochii unui lup singuratec.

„M-am gândit că mi l-a trimis Dumnezeu ca să nu fiu singur și i-am zis: «Sezi și matale aici și odihnește-te.»”.

Parcă vrăjit, lupul s-a culcat lângă o rădăcină.

„Nu știu ce a făcut dumnealui, că atunci când m-am sculat eu plecase. A fost mai harnic decât mine și s-a sculat mai de dimineață”.

Frații din Piatra Neamț mi-au povestit o altă întâmplare: gata să plece la București cu acceleratul, fratele Marcu a insistat să mai petreacă cu *gazda* câteva minute în rugăciune.

„Nu-i vreme, frate Marcu! Pierdeți trenul! Trebuie să plecăm imediat la gară!”

„Lasă matale trenul! Este vreme și pentru el. Mai întâi să ne rugăm Domnului și El va purta de grijă”.

Când am plecat de acasă, după ceasul nostru trenul tocmai plecase din gară. Șoseaua este însă paralelă cu calea ferată și fratele Marcu a ieșit înaintea trenului, făcându-i cu mâna să se oprească. De când suntem noi, nu s-a auzit ca un accelerat să oprească după ce a apucat să plece din stație. De data aceea însă... a oprit și Marcu

Nichifor s-a urcat liniștit în primul vagon. Noi n-am făcut cercetări să aflăm ce a gândit mecanicul. Poate că s-a gândit că este ceva pe linie și cineva a fost trimis înainte ca să-l oprească, poate că a gândit altfel... Ce este însă sigur e că am văzut acceleratul oprind pentru un sfânt care L-a cinstit pe Dumnezeu cu rugăciunea sa.

6. Țepeș de la Piatra Neamț

„Ard iarăși focuri pe munții Moldovei”.

Acesta este titlul unui articol pe care l-am scris la puțină vreme după sosirea mea în Statele Unite. Îmi ceruse Societatea Misionară Română un material despre viața creștinilor sub persecuțiile comuniste. M-am gândit bine și am ales să scriu despre un om mic de statură, dar mare în curaj și credință: Țepeș de la Piatra Neamț.

L-am cunoscut în casa lui de cizmar. Parte din încăperi le pusese la dispoziția Bisericii Baptiste. Erau timpuri grele, când autorizațiile de cumpărare și funcționare pentru biserici se dădeau foarte greu. Frații se obișnuiseră să vină în casa lui. Mirosea puțin a clei și a cauciuc, dar atmosfera era plăcută și inima fratelui era larg deschisă pentru musafiri.

S-a întâmplat că Securitatea a dat peste fratele Țepeș pe când era împreună cu Victor Tărniceriu la o astfel de adunare „neautorizată”. Veniseră și alții, printre ei o femeie mai în vârstă „de peste munte, setoasă după „apa cea vie”.

După strigăte și amenințări, celorlalți li s-a dat drumul. Au rămas doar cei trei și atunci a început... bătaia. Fratele Țepeș a căzut cel dintâi la pământ. Victor Tărniceriu, mai tânăr și mai rezistent, a fost bătut mai îndelung, mai sistematic. După ce au obosit cu bărbații, reprezentanții autorității de stat s-au întors amenințători și spre femeie.

„Tu ce cauți, fă, aici? Ai văzut ce-au pățit aceștia? Vrei și tu? Mama mă-tii! Că-ți trăsesc o palmă de-ți sar dinții din gură!”

Femeia i-a privit liniștită. Ochii ei mari, așezați lumină peste obrajii întunecați în care anii, necazurile și durerile săpaseră brazde adânci, erau limpezi și profunzi ca apa lacurilor de munte în care se răstoarnă albastrul cerului.

„Spune! mai vii pe aici?”

Fără să se grăbească, femeia a răspuns și vorbele ei s-au rostogolit cu dangătul clopotelor de biserică, ce aduc aminte oamenilor despre existența unui Dumnezeu deasupra firii:

„Am să mai vin... Vin până s-o face biserică baptistă și în satul nostru... Ne cheamă credința și... am să mai vin”.

Transpirați de oboseala bătăii date celor doi, puși pe frânt oase și pe scos dinți, „oficialii” au privit-o mirați și descumpăniți totodată. Privirile lor neputincioase s-au oprit asupra acestei femei bătrâne, cu trupul cât pumnul, cu spinarea încovoiată, dar cu vorba dreaptă și respirația lor s-a oprit pentru o clipă.

Unele vieți se aseamănă cu acele flori care se deschid și răspândesc parfumul lor spre înserare. În ochii femeii ardeau două focuri nedomolite pe care priveștea fraților ei bătuți la sânge nu le stinsese. Erau ca flăcările aprinse altă dată pe coamele dealurilor moldave să vestească celor de prin satele din văi că se apropie „dușmanul”. Sub aceste flăcări, ceva din sufletul „bătăușilor” s-a frânt și pornirea lor dușmănoasă s-a stins. Cu ochii în podea, unul din ei a bolborosit:

„Bine, mamaie, bine. Du-te acum și fă așa cum vrei matale. Fă cum vrei matale...”

Există unele înfrângeri care sunt mai triumfătoare decât orice biruință. Biruința răului nu este niciodată finală. După negura comunismului ateu, țara trăiește astăzi iarăși sub lumina Evangheliei.

Puțini din sutele de credincioși din Piatra Neamț mai știu astăzi de pățania aceea. Fratele Țepeș este și acum printre ei. L-am reîntâlnit în 1999, când am condus un grup de americani dornici să cunoască și să ajute bisericile din România. Era chiar mai mic de statură și, am observat, nebăgat în seamă și prea puțin prețuit de cei ce au venit la credință mai de curând.

Oare câți dintre ei știu că pentru păstrarea credinței în Piatra Neamț a fost nevoie de plătirea unui preț de suferință și durere?

Uitat de oamenii de acum, fratele Țepeș va avea totuși parte de o răsplată. Va purta cununa păstrată eroilor care s-au luptat lupta cea bună și au păstrat credința până la capăt.

Dacă n-ar exista dușmani, n-ar exista lupte; dacă n-ar exista lupte, n-ar exista biruințe; dacă n-ar exista biruințe, n-am purta cunună.

7* Filip Dincă

Una dintre cele mai fierbinți amintiri o păstrez din zilele de foc ale mișcărilor de descătușare din prigoana comunistă care au apărut în creștinismul românesc prin anii 1974 – 1979. Au fost anii în care a

Început să-și rostească în București incendiarele sale „Cuvinte către tineri preotul Calciu – Dumitreasa, anii în care a apărut ca un ghiocel primăvărat o floare rară în viața societății românești: Apărarea Libertății de Conștiință și Religioase (ALCR), din nucleul căreia au făcut parte inițial Pavel Nicolescu, Nelu Târziu, Nelu Moldovan, Petru Cocârțău, Nicolae Rădoi și Iuhaz Emeric.

Pe atunci emisiunile postului de radio „Europa liberă” pomeneau neîncetat de acțiunile neînfricate ale contestatarilor din „lagărul comunist”. Liderii bapțiști, deși necunoscuți la față, deveniseră niște nume cunoscute în toată România. Pe culoarul unui vagon de tren de clasa I, l-am auzit pe unul zicând: „Dacă pică vreodată comuniștii, știu cine va lua conducerea în România: partidul baptist. Țștia știu ce vor, domnule! Țștia sunt gata să moară pentru ce cred și sunt foarte bine organizați”.

Eram pe atunci în Seminar și, după noua procedură lansată de curajoșii contestatari care ne erau modele demne de urmat, semnam și noi „Memorii” protestatare către Conducerea Departamentului Cultelor, organul de stat care reglementa viața cultelor religioase din România. În aceste „memorii”, ca seminariști, ceream autorităților să permită Uniunii Baptiste să aducă la Seminar ca profesori pe cei mai înzestrați lideri din mișcarea creștină baptistă. Ceream ca pe lângă profesorii insuficienți pe care-i aveam să fie aduși și oameni ca Vasile Taloș, Liviu Olah, Petre Belicov și Iosif Ton. În cele scrise, deplângeam regimul de „înfometare spirituală” la care eram supuși și contestam climatul de teroare în care se urmărea să ni se frângă „coloana vertebrală” a demnității noastre de reprezentanți nu ai puterii trecătoare, ci ai puterilor cerești. În loc să fie o școală de profeți, Seminarul fusese transformat de Departamentul Cultelor, cu complicitatea celor din Uniunea Baptistă, într-o fabrică de oameni obedienți regimului, depersonalizați și reduși la statutul de curele de transmisie între Departamentul Cultelor și comunitățile de credincioși din țară. Veniți la București ca tineri cu vise mărețe și luminoase, noi, seminariștii, ceream să nu fim sacrificați ca și promoțiile dinaintea noastră și să fim lăsați să ne pregătim temeinic pentru slujirea creștină.

Țin minte că la un moment dat Departamentul Cultelor a forțat Uniunea Baptistă, obediență până la trădare apostată, să ne exmatriculeze pe toți cei douăzeci de seminariști care studiam atunci

la Seminarul Teologic Baptist din strada Berzei nr. 29. Numai că s-a nimerit atunci că a venit la București o delegație a Alianței Mondiale Baptiste, conduse de Denton Lotz și de Gerhard Klass și, cu engleza pe care o bâlbâiam și cu posibilitatea de a mă furișa în sediul Uniunii din șos. N. Titulescu nr. 56A, unde tatăl meu era păstor, am reușit, printre lacrimi, să le spun și lor adevărul despre situația de la Seminar. La intervenția oaspeților străini și dornic să salveze aparențele de libertate religioasă, Departamentul a sfătuit Uniunea să revină asupra deciziei luate și să amâne pedepsirea noastră pentru o altă dată, când vremea le va fi mai prielnică.

Așa s-a făcut că am fost reprimiți la cursuri. Represaliile s-au abătut însă asupra noastră când, fie într-un fel, fie într-altul, cei socotiți „capi” ai răzvrătirii au fost împiedicați să intre în lucrarea din bisericile baptiste.

Unul din cei care au fost pedepsiți printre primii a fost colegul și prietenul meu Filip Dincă. El era „pătat” în ochii autorităților din mai multe puncte de vedere, cel mai important fiind acela că, venind de la Ploiești, era considerat un „pui al lui Iosif Ton”. Ploieștiul devenise pentru autorități o citadelă a păzitorilor de credință, un fort încăpățânat care refuza să cadă sub incidența „circularelor” Departamentului Cultelor.

Revenit după o perioadă de studii teologice în Anglia și instalat ca păstor la biserica baptistă din Ploiești, Iosif Țon devenise catalizatorul unor energii până atunci latente în persecuții păstori ai bisericilor baptiste și concentrase în acțiuni coerente torentul de împotrivire față de abuzurile autorităților atee, pornite pe desființarea vieții religioase în România comunistă. Meritul primordial al acțiunilor lui Iosif Țon a constatat în accentuarea caracterului de martiraj în mărturia creștină. Lucrătorii religioși au fost încurajați să aleagă între două posibilități foarte clare: să sufere „sub” persecuție sau să sufere „din cauza” persecuției. Prima atitudine însemna sinucidere spirituală și capitulare prin acceptarea limitărilor impuse de stat, în timp ce a doua atitudine însemna biruință spirituală prin eliberarea de frica paralizantă și prin acceptarea martirajului personal, ca semn al loialității absolute față de Christos. Prima atitudine sacrifica „turma” și salva păstorul obedient autorităților, cea de a doua însemna potențial „sacrificarea” păstorului, dar reășeza turma în prerogativele ascultării totale de Christos.

Ca să ne dea tuturor celorlalți o „lecție”, Departamentul Cultelor a dispus exmatricularea lui Filip Dincă din Seminar. Directorul Seminarului și reprezentanții Uniunii s-au executat imediat. Despărțirea de Filip a fost grea și dureroasă. Din lacrimile de atunci s-a turnat cerneala cu care am scris o poezie de răzvrătire și de protest. Mă durea mai ales faptul că „lupii” din afara staulului bisericii lucraseră în complicitate cu așa-zișii „păstori” vânduți cu trup și suflet autorităților păgâne. Vă rog să nu judecați forma poeziei, este departe de a fi ceea ce se numește o „reușită. Căutați să trăiți mai degrabă efectul contaminării cu flăcările ce-mi dogoreau sufletul tânăr, care-și vedea, vai, visele prăbușite cu aripile frânte:

Pentru Filip Dincă

Cad în suflet flori de geamăt Pe-un morman de clipe moarte,
Da... voi duce pân-la capăt Carul visurilor noastre.

Într-o țară de-ntuneric Mii de ochi și munți de șoapte. Se
ridică-nspire pieirea Celor ce-i slujesc lui Șapte.

Pentru un frate ce nu-mi este Nici cu mine, nici departe, Gândul
meu se răzvrătește, Bate-n toți și cere moarte.

Când păstorii dau cu lupii mâna Turma s-o păzească, Mieii-s
jertfele ce mâine Târgu-acest or să-l sfințească.

(7 februarie 1978)

M-am reîntâlnit cu Filip în America, la New York. Păstorea acolo o biserică americană care avea și o secție românească. Vorbea foarte bine engleza și se integrase de minune în viața americană. Este încă o dovadă că „dușmanii” nu ne pot bloca destinul atunci când inima noastră este în întregime predată Domnului. Trădările din Seminar i-ar fi garantat un post călduț pe meleagurile României. Credincioșia lui, care l-a făcut gata de sacrificiu, l-a propulsat spre o altă slujire, plină de demnitate și de împliniri personale. Când Dumnezeu închide o ușă, El lasă întotdeauna undeva deschisă o... fereastră.

S. Richard Wurmbrand

Cam prin 1988, pe când mă bucuram de privilegiul de a crește în Los Angeles la umbra unor stejari duhovnicești ca Simion Cure, Pit Popovici, Liviu Olah și Richard Wurmbrand, l-am vizitat la spital pe fratele Richard, care ne speriasse pe toți cu o serie de leșinuri. L-am găsit pe fratele Richard împreună cu „îngerul lui păzitor”, tanti Bințea.

„Brânzei, mi-a zis dânsul de cum m-a văzut, să-mi aduci hainele imediat, că vreau să plec acasă. Nevasta asta a mea m-a băgat în spital

degeaba și nu vrea să mă ia acasă. Imediat să-mi aduci tu niște haine și să mă scoți de aici”.

Obişnuit cu felul dânsului de a fi, nerăbdător și greu de deslușit între glumă și vorbă serioasă, mi-am plimbat un timp privirea prudent când la tanti Bințea, când la dânsul, îngăimând un tăgădat: „Să vedem, să vedem...”

Mai înainte ca să se audă ceva de sub zâmbetul care înflorise pe fața soției, nenea Richard a continuat torențial: „Nu știu ce este cu Bințea. Nu mă mai înțelege! Să-ți spun ție ce mi s-a întâmplat: am eu un prieten, care tot așa a leșinat și el puțin și Dumnezeu l-a dus până în al treilea cer și i-a arătat frumusețile paradisului. Când s-a trezit din leșin era bine mersi și nimeni nu s-a grăbit să-l interneze! Și tot așa s-a întâmplat și cu un alt prieten al meu, și el a căzut într-un fel de leșin, și Dumnezeu i-a dat să ne scrie cartea Apocalipsei. Nu știu cum pe mine nu mă înțelege Bințea! Ea, cum am leșinat nițel, gata, m-a băgat la spital. Când m-am trezit, eram aici și-mi luaseră hainele. Ce știe ea ce descoperiri mi-a dat Domnul și ce revelații am primit eu! Te rog imediat să-mi aduci hainele ca să pot pleca acasă!”

Bineînțeles că n-am îndrăznit să contrazic un „înger păzitor” de talia surorii Bințea. De altfel, Domnul ne-a ascultat rugăciunile și după câteva zile nenea Richard a fost iarăși acasă. Mi-a rămas însă în minte spiritul său evreiesc de autoironie și de necapitulare în fața necazurilor. Toate acestea îmbrăcate într-un profund românesc: „Hai să facem haz de necaz!”

9. Richard Wurmbrand

O altă amintire despre fratele Wurmbrand o am tot dintr-o situație grea, când moara suferințelor și tăvălugul încercărilor au venit peste familia noastră. Medicii descoperiseră că soția mea, Daniela, are un nodul tare în sânul drept și planificaseră o biopsie. M-am întâlnit cu fratele Richard pe firul telefonic, nemaiaivând nici răbdarea și nici timpul necesar să mai alerg până la dânsul. M-a surprins, așa cum făcea de obicei, cu pornirile dumnealui greu de prevăzut. În loc să mă mângâie așa cum nădăjduiam, mi-a spus brusc: „Haide să ne rugăm!”

L-am auzit atunci, prin firul telefonic, rostind una dintre cele mai interesante rugăciuni pe care mi-a fost dat să le aud vreodată. Cuvintele ei mi s-au intimărit ca fierul aprins peste pielea marcată, lăsând în urma lor o urmă de neșters. Iată-le:

„Doamne, Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov! Iartă-ne că te

deranjăm cu un fleac ca acest boț mic de carne. Tu conduci universul și galaxiile de milioane de stele și sori și noi te deranjăm cu o problemă mică. Însă te rog să o rezolvi Tu, pentru că noi nu o putem rezolva nici pe asta. Te rog să-i dai sănătate soției lui Daniel și îți mulțumim că Tu ne iubești și ne vrei binele. Amin!"

10. Simion Cure

Este mare lucru să fii cu picioarele pe pământ, dar este și mai important să te și miști cu ele. Lumea are nevoie de oameni care pot înfăptui ceva, nu de cei ce știu să explice foarte convingător de ce au stat degeaba. Toată omenirea poate fi împărțită în trei categorii: cei de neclintit, cei care pot fi puși în mișcare și cei care îi pot mișca pe alții.

Prin vara anului 1986 adunarea noastră s-a mutat într-un fost garaj al Bisericii „Magnolia” din Anaheim, California. Iată ce ne-a spus fratele Simion ca sfat, despre importanța creștinilor anonimi:

Lumea se entuziasmează de vizitatorii străluciți care vin să predice, dar lucrarea avansează numai dacă se nasc oameni anonimi care să stăruiască în lucrurile mici și necesare din biserică.

În armată există o vorbă și este bine să ținem seama de ea: „Biruința finală și cuceririle sunt făcute de infanterie”. Cu alte cuvinte, nu poți câștiga războiul fără infanteriști.

Aviația zboară pe deasupra, dar vine și pleacă. Aruncă bombele, face pagube imense inamicului, dar nu poate lua în stăpânire pământul.

Artileria trage de departe. Ea împinge dușmanul în derută, distrugând structurile de apărare. Totuși, cu artileria numai, țara distrusă rămâne tot a dușmanului.

Trebuie să vină disprețuiții tuturor, „iepurii”, „mărșăluitoarii”, care să înainteze pe jos, pas cu pas, și teritoriul cucerit se măsoară cu pasul lor. „Orice loc pe care veți pune talpa piciorului vostru vi-l voi da vouă, le-a spus Dumnezeu evreilor când i-a trimis în Canaan. Este nevoie de cineva care să pună talpa jos și să ia în stăpânire. Infanteriștii batjocoriți sunt cei care pun steagul pe reductă. Numai ce cuceresc ei rămâne cucerit.

Fraților, lucrarea depinde de ceea ce faceți fiecare dintre voi în locul acesta. Nu lăsați totul în seama aviației sau a artileriștilor. Predicatorii vestiți vin și pleacă, dar cineva trebuie să stea mereu aici în spărtură. Dacă voi nu vă veți face partea, nu se va vedea lucrarea avansând și împărăția cerurilor nu se va lăți în locul acesta.

II. David Ban

Lumea are nevoie de oameni care pot înfăptui ceva, nu de cei I ce știu să explice foarte convingător de ce au stat degeaba.

Nelu Cinteanu, unul din păstorii bisericilor din Sacramento, Statele Unite, mi-a povestit două din întâmplările trăite cu David Ban, i unul din predicatorii laici cărora le datorează așa de mult lucrarea cu Evanghelia din România:

„Fratele David Ban, originar din Covăsinț, jud. Arad, era bine cunoscut nu numai în județul Arad, ci pretutindeni, ca un om deosebit al lui Dumnezeu. Tinerii din biserica Șofronea, județul Arad, pe care am păstorit-o în perioada 1983 – 1991, îmi spuneau adesea: „Frate Nelu, vineri nu ai ce căuta la noi fără moșu’ Ban (cum îi încuraja dânsul să-l numească). Când își începea mesajul, fratele David, cu mult bun simț mă întreba:

— Cât pot să vorbesc?... Eu ziceam: douăzeci...

Dânsul (având în jur de 80 de ani și auzul mai slab) înțelegea: „nouăzeci”...

Adevărul este că cele nouăzeci de minute binecuvântate treceau mai repede decât cele douăzeci proiectate de mine.

Altă dată, pe când lucram la Institutul de proiectare a vagoanelor situat în fața gării din Arad, l-am întâlnit dimineața coborând din tramvai și îndreptându-se spre tren:

— Unde mergi, frate David, așa de dimineață?

— La Rădești, că acolo n-au păstor. Azi este vineri și stau până duminică la ei. Măine trebuie să vizitez câțiva săraci și să le mai dau câte ceva...

— Bine, dar dumneata, la peste 80 de ani, faci asta?

— Dacă nu eu, cine? Îmi răspunse el.

Mai apoi mi-a fost rușine că l-am întrebat.

Și astăzi mă urmărește întrebarea-răspuns pe care mi-a dat-o:

„Dacă nu eu, cine?”

Parcă și acum îl văd, puțin aplecat de spate, ținând într-o mână inconfundabila lui geantă, cu Biblia și cartea de cântări, iar în cealaltă o plasă cu alimente pentru cei săraci”.

12. John MacArthur

Apropo de rugăciune pentru cei bolnavi, eram în primii mei ani de America și Domnul îmi deschisese o ușă de har ca să pot studia și învăța din experiențele Bisericii „Grace Community Church” din

Panorama City. Pentru doi ani am fost cooptat alături de cei 43 de păstori ai bisericii și în fiecare marți dimineața ne adunam pentru studiu, rugăciune, informare și părtășie. În vremea aceea a venit mama din România ca să fie operată de cancer. Tristețea de pe fața mea a fost repede observată de ceilalți și a trebuit să le spun necazul care mă lovea.

Știind că am nevoie de întărire și dându-și seama că am un respect deosebit față de John MacArthur, păstorul învățător al adunării, moderatorul grupului a spus:

„John, nu vrei să te rogi tu pentru Daniel și pentru mama lui?”

În sala aceea 44 de capete s-au plecat umile și am auzit una dintre acele rugăciuni scurte și pline de miez, din care nu poți scoate nimic și la care nu mai ai nimic de adăugat:

„Doamne, Tatăl nostru, prin Domnul Iisus, Mântuitorul nostru îți mulțumim că soarta noastră este în mâna Ta. Te rog să-l convingi pe Daniel, în tulburarea în care se află, că Tu ești prea puternic ca să se poată întâmpla ceva fără aprobarea Ta și că Tu ești prea bun ca să lași să se întâmple ceva care să fie spre răul copiilor Tăi. Mulțumim pentru slava pe care o vei manifesta și în această împrejurare. În numele lui Iisus. Amin”.

N-a fost deloc o rugăciune sentimentală. Cel puțin aparent. Șapte ani după rostirea ei însă, mama mea trăiește și pot mărturisi că am experimentat din plin și atotputernicia Domnului, și bunătatea Lui. John m-a învățat atunci să privesc realitatea mea prin prisma posibilităților și caracterului lui Dumnezeu. El era un astfel de om deprins să „treacă dincolo” de obișnuit și să se sprijine pe nevăzutul stabil al prezenței și puterii divine. De fapt, atâta timp cât nu ieșim din posibil, din contabilitate, nu putem nici concepe, nici pretinde paradisul... S-ar putea ca definiția eroismului credinței și sfințeniei să fie chiar aceasta: să faci imposibilul posibil, prin alipirea totală de Dumnezeu.

13. Petru Popovici învățătorul mediocru spune. Cel bun explică. Cel și mai bun demonstrează, iar cel mai bun inspiră.

În primii ani de ucenicie lângă fratele Pitt l-am auzit spunându-mi: „Frate Daniel, să lași întotdeauna o margine de lucru pent Domnul. Să nu încerci tu să rezolvi toate lucrurile. Sunt păstori care se poartă de parcă Dumnezeu lor ar fi neputincios sau în concediu.

Tu să nu faci așa. În viața mea eu am învățat să spun ce cred că trebuie, să fac ceea ce cred că este necesar și apoi să aștept ca Domnul să facă restul. Să n-ai niciodată pretenția să faci tu totul. Lasă o margine de lucru pentru Domnul. Vei vedea atunci cum El este lângă tine și intervine cu puterea Sa”.

Probabil că în această „strategie de lucru” stă secretul reușitelor fratelui Pitt. El n-a căutat „să le facă pe toate”, acceptându-și limitările omenești și făcându-l loc „Celui Atotputernic” să-și împlinească voia. Cei din jur n-au priceput întotdeauna „ce se întâmplă”, dar au văzut rezultatele și s-au grăbit să-l proclame pe fratele Pitt un „om al lui Dumnezeu”. Prin aceasta ei au recunoscut implicit că Dumnezeu se implica personal în lucrarea fratelui Pitt și-i transfera ceva din caracterul Său dumnezeiesc. De fapt, măreția nu este niciodată a oamenilor, ci doar împrumutată, ca lumina soarelui reflectată într-un bob de rouă. Numai Dumnezeu este măreț

Cea dintâi dovadă a unei mari personalități este un sentiment profund de nevrednicie. Cei cu adevărat mari își dau seama că ceea ce li se întâmplă nu este „în ei”, ci doar se manifestă „prin ei, păstrând întotdeauna un sentiment de umilință. Ei reușesc să vadă ceva bun în fiecare om din jur, dovedind mereu o capacitate imensă, nelimitată de simpatie.

Ideile mari au fost întotdeauna simple. La fel sunt și oamenii cu adevărat „mari”. Ei se ascund modești la umbra aripilor Celui Atotputernic. De fapt, „mărimea” este o problemă de comparație. Transatlanticul pare mare în port, dar foarte mic în imensitatea oceanului!

Din experiență pot să vă spun că oamenii mari nu se simt niciodată mari, în timp ce oamenii mici nu se simt niciodată... mici. Cel mai sigur semn că cineva nu este important este râvna cu care își dă importanță.

Adevărata măreție caută întotdeauna să lucreze în taină și să treacă neobservată.

Mândria este așa de vicleană că, dacă nu veghem, ajungem să fim mândri până și de... smerenia noastră! Așa s-a întâmplat cu învățătoarea de Școală Duminicală care, la terminarea lecției despre vameșul smerit și fariseul mândru, i-a îndemnat pe copii: „Haideți acum să-l mulțumim Domnului că noi nu suntem așa de mândri ca fariseul din Biblie”.

14. Vasile Brânzei

Auzind că în America se rup bisericile și se ceartă creștinii, tatăl meu, Vasile Brânzei, mi-a spus la plecare: „Să nu te cerți cu frații. Să nu rănești pe aceia pentru care a murit Hristos. Mai bine să te duci să vinzi cartofi la aprozar sau să tai iarba decât să te cerți cu frații. (Nu știu de ce „vânzarea cartofilor la aprozar” a fost pentru tatăl meu o extremă a existenței, dar pot spune că toată viața sa el a căutat să nu se certe cu frații și să nu-i rănească pe alții).

15. Petru Popovici

Când m-a chemat la Los Angeles, fratele Pitt lucra intens la tipografie. L-am găsit murdar până la urechi, cu tot felul de scule în mână, umblând la un „compozer” electromecanic, vechi cam de vârsta mea.

În scurtă vreme, prin amabilitatea unor tineri electroniști pricepuți, scoteam împreună din imprimantă prima revistă gata așezată pentru tipar.

„Vedeți, frate Pitt, ce simplu este! Nu mai trebuie să tot reparați hârbul ăla. Nu ne mai chinuim să tăiem cu foarfecă și să lipim cu clei. Mult mai ușor și mai repede!”

„Da, ne-a răspuns dânsul, dar și răsplata voastră de la Domnul va fi mai mică! Eu știu că Domnul mă va răsplăti pentru toată migăleala mea și nu va uita de strădaniile mele. Nu căutați să vă fie întotdeauna ușor. Dumnezeu merită să-L slujim și cu transpirație și chiar cu... lacrimi”.

Altă dată, când priveam îmbufnat un teanc de cărți „greșite” la tipar, mi-a șoptit blând: „Nu te necăji, nimic nu-și pierde răsplata! Chiar și munca aceasta «zadarnică» nu va fi uitată. Dumnezeu se uită la inimă și va ști să răsplătească. Noi nu lucrăm doar pentru oameni, ci pentru Domnul”.

16. Petru Popovici

Nu este un secret pentru nimeni că fratele Petru Popovici a inundat România cu cărți creștine într-o vreme în care o așa inițiativă era absolut imposibil de materializat în interiorul țării. Din îndepărtata Americă, pana acestui neobosit cronicar ne-a informat, ne-a educat și ne-a întreținut arzândă flacăra credinței. Există însă astăzi o „anumită” categorie de tineri imberbi care strâmbă din nas și privesc de sus cărțile prin care ne-am făcut noi educația. Ei ridică și pun în discuție problema „lipsei de nivel academic” în limbajul cărților scrise în S.U.A.

De curând, chiar și în revista tineretului român din Statele Unite ale Americii am dat peste un articol care mi-a stârnit „interesul” și nedumerirea. Textul era plin de expresii absconse și de neologisme rare, care compătimea deferent lipsa de „relevanță lingvistică” a literaturii produse de creștini.

M-am simțit obligat față de cititorii de pretutindeni să dau o explicație. Inițial, articolul a fost gândit ca un răspuns la unele întrebări „nedumerite” despre calitatea cărților tipărite de noi în S.U.A. Ulterior, ele au devenit un fel de „proclamație program” a celor din școala fratelui Petru Popovici.

Am plecat de la premisa că ni se reproșează lipsa unui limbaj „academic contemporan”. Ni se spune că această carență duce la lipsa de „relevanță” a cărților noastre în „climatul actual”, în care „Biserica din România este chemată să aibă un impact social semnificativ și să influențeze benefic toate nivelele și sectoarele sociale”.

„În acest context, ni se spunea, cărțile scrise de fratele Petru Popovici par astăzi puerile și, deși au un conținut bogat, nu trezesc decât interesul celor cu o formație intelectuală submedie”.

Nici eu, Daniel, n-am scăpat mai ușor. Cărțile scrise sau traduse de mine – „Grijă de frați”, „Introducere în Teologie”, „Biserica locală” – au fost declarate și ele „populiste” și lipsite de o terminologie adecvată. „Reclamantii” se arată nemulțumiți mai ales de faptul că și o lucrare monumentală ca „Biblia cu explicații”, destinată să devină un instrument pentru educarea creștină a neamului, „păcătuiește” prin aceeași lipsă de „nivel academic” în terminologie și stil.

M-am frământat dacă se cade sau nu să răspund acestor critici. Un timp am fost convins că nu sunt chemat de Dumnezeu să intru în polemici neroditoare. O maximă adecvată acestei situații spune că „un critic literar este de obicei cineva care are destul talent ca să-și formeze o părere, dar nu suficient pentru a scrie el însuși o carte”.

Am ajuns însă astăzi la concluzia că, dacă nu un răspuns polemic, cel puțin o lămurire plină de dragoste este necesară.

De ce am produs noi cărți „lipsite de limbaj academic”? Nu pot răspunde pentru fiecare dintre autorii din America, dar pot spune ce s-a întâmplat în cazul meu.

Până pe la vârsta de 20 de ani am fost fascinat de literatură și pasionat peste măsură de filosofie (da, așa se scrie, cu „s” „Filosofie” înseamnă cu totul altceva, un fel de dragoste de întuneric, cum bine

m-a învățat Henri Wald, unul dintre cei mai străluciți specialiști în limbaj și semantică pe care i-a avut România).

A urmat apoi chemarea spre slujire în lucrarea cu Evanghelia și procesul de formare ca seminarist, iar apoi ca păstor. Venirea în America mi-a prilejuit continuarea studiilor și lărgirea domeniului de cunoștințe în sfera lucrărilor de literatură religioasă apărută de-a lungul secolelor.

De ce mă străduiesc eu să caut întotdeauna cel mai simplu și mai direct sens al cuvintelor? Iată de ce:

— Când Biblia a fost scrisă în limba greacă, ea a fost scrisă în „K-oine”, dialectul stradal, folosit în lumea pestriță a întâmplărilor cotidiene. Exista și o altă variantă a limbii grecești, mult mai elevată și mai elegantă: greaca literară. De ce o fi rânduit Dumnezeu, în înțelepciunea Lui desăvârșită, ca inspirația divină să fie înscrisă în limbajul uneori teribil de stângaci al dialectului grec popular? Nu cred că a fost hotărârea lui Pavel sau a vreunui alt apostol! Dumnezeu a fost suveran absolut în această problemă.

— Când a fost tradusă pentru prima dată în limba latină, Biblia s-a intitulat „Vulgata”. Nu pentru că ar fi avut un caracter „vulgar” (termenul derivat în limba română), ci pentru că era scrisă în latina folosită de cei din popor („vulg” înseamnă „popor”). Denumirea, la fel ca în cazul traducerii grecești, accentuează că forma și calitatea limbajului nu aparțineau clasei erudite, păturii intelectuale selecte a tribunilor, senatorilor și patricienilor. Întreb iarăși: „de ce, în providența Lui absolută, Dumnezeu a voit ca Biblia să fie tradusă în limba „vulgului” din gloriosul Imperiu Roman?

— Când Cel mai mare orator al tuturor veacurilor trecute, prezente și viitoare a coborât printre oameni ca să le vorbească, El a ales să li se adreseze într-un limbaj fiesc, populist, simplu și lipsit de „teologisme sofisticate” ale marilor rabini ai vremii („noroadele au rămas uimite de învățătura Lui; căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor” – Mat. 7: 28 – 29). Batjocorit atunci de cărturari și clasificat drept unul „fără școală”, oare ar fi El tratat mai bine de criticii noștri de astăzi?

— Când providența divină l-a ales pe Pavel pentru scrierea îndreptarului de învățătură al Bisericii („după isprăvnicia pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu” – Col. 1: 25), deși cunoștea oratoria și stilul înalt al vorbirilor

înduplecătoare ale înțelepciunii”, apostolul a hotărât să li. Se adreseze creștinilor nu pe această cale, ci în limbajul simplu al omului de pe stradă. „Cât despre mine, fraților, când am venit la voi, n-am venit să vă vorbesc taina lui Dumnezeu cu o vorbire sau înțelepciune strălucită” – 1 Cor. 2: 1 – 5). De ce oare a simțit Pavel că așa și numai așa trebuie să facă?

Concluzia mea personală a fost că eficiența maximă a limbajului stă în capacitatea lui de a comunica adevărul la un număr cât mai mare de oameni. Din acest punct de vedere, toată populația unei națiuni înțelege versiunea „vulgata” a limbii vorbite în țara respectivă. Cu cât ne ridicăm la un „nivel mai înalt” al limbajului, cu atât numărul celor în stare să-l înțeleagă plenar se reduce.

Mi-a trebuit un timp și un proces de „simplificare” a felului meu de a vorbi. M-am silit și mă silesc și acum, mereu, să ating performanța simplității evanghelice. Să nu credeți că este ușor. Avem cu toții tendința de a deveni sofisticați și specializați, pentru a-i impresiona pe cei din jur.

N-am să uit impresia formidabilă pe care mi-a produs-o rectorul Institutului „Logos”, Greg Cantelmo, profesor la cursul de Religii Comparate și Istoria Filosofiei. La primul nostru curs acest om extremi de prezentabil a început prin a ne vorbi 10 minute într-un limbaj atâti de „înalt”, că ne uitam unul la altul să vedem dacă-l pricepem vreunul! La sfârșitul celor 10 minute Greg s-a oprit, s-a uitat la noi serios și... I a izbucnit într-un hohot de râs homeric, amplificat parcă de ecoul din f mințile noastre rămase dintr-odată... goale.

Când s-a oprit din râs, făcându-ne cu ochiul, Greg ne-a spus: „Vedeți, cursurile pe care le puteți face cu mine vă pot transforma în astfel de oameni. Vă dați seama ce caraghioși puteți deveni? Eu am făcut facultatea de filosofie. Știu și eu să vorbesc ca filosofii și să mă port ca ei, dar... ar fi caraghios să o fac zilnic! Limbajul este ca și uni costum de haine cu care te îmbraci. Unii se îmbracă «să facă impresie»,! alții ca să arate ce posibilități materiale au, alții ca să-i atragă pe semenii în cursa păcatului. Majoritatea oamenilor se îmbracă însă zilnic în haine obișnuite și merg obișnuit, printre oameni obișnuiți. Există și costume de gală, pe care nu le îmbrăcăm decât la ocazii speciale

Noi, rectorii, avem uniforme pentru serbările de diplomare. Acestea nu sunt însă hainele noastre de fiecare zi. Am fi caraghioși

dacă am umbla prin piață cu ele sau dacă ne-am duce îmbrăcați cu ele în vizită la cineva.

Cred că vă dați seama care a fost intenția mea și prima voastră lecție de Filosofie a Religiiilor. Oricât de fascinante vor fi cunoștințele pe care le veți acumula pe durata acestui studiu, nu uitați că există lucruri mult mai importante în viață, în primul rând «viața însăși». Dacă nu veți pricepe tot, nu vă omorâți cu firea; dacă veți pricepe tot, nu-i omorâți pe alții cu un limbaj care să vă dovedească neapărat «superioritatea».

Întâlnirea cu acest Greg Cantelmo a fost una dintre desfătările vieții mele de student în America. Dacă așa a fost prima lecție a cursurilor lui, cum credeți că a fost examenul final? Pur și simplu s-a deghizat rând pe rând în exponent al tuturor „variantelor” false de religie și religiozitate și a venit să stea de vorbă cu noi, „creștinii”, despre „adevărul nostru”. Din felul în care reușeam să ne „convingem” și „convertim” reciproc a rezultat nota finală. Nu uit că la un moment dat a ieșit din clasă și s-a întors îmbrăcat ca un preot luteran, dar având în mână o țigară aprinsă. Era, după câte îmi aduc aminte, întruchiparea unui „teolog liberal”.

Simplitatea și transparența acestui genial profesor mi-au întărit și mai mult convingerea că „idealul învățaturii creștine trebuie să rămână simplitatea evanghelică”.

Nu vă grăbiți să spuneți că pledez pentru bigotism și pentru ignoranță. Nu mă categorisiți drept „proletcultist”.

La o conferință a unei dioceze din Anglia, unul dintre preoți, adeptul unui stil călugăresc excentric, a vorbit cu patos, făcând elogiul ignoranței. După el a trebuit să ia cuvântul unul dintre episcopi. Cu un umor într-adevăr englezesc, acesta a ieșit în față, a tăcut un răstimp, l-ar aPoi a spus cam așa: „Înțeleg că fratele nostru îi mulțumește lui umnezeu pentru ignoranță și, după părerea mea, în ceea ce-l privește, are cu prisosință pentru ce să mulțumească”.

Știu că, ani de zile, condițiile de persecuție ne-au redus la o viață de „subterană culturală” și că acum trebuie să ieșim cu capul sus și să ducem mărturia până în cele mai înalte sfere ale existenței sociale. Dacă mă credeți ignorant în raport aceste „noi realități”, n-aveți dreptate. Problema este cu mult mai adâncă.

Pentru un creștin alegerea limbajului folosit pentru răspândirea Evangheliei în marea masă a populației unei țări nu este ușoară și nu

trebuie luată în chip ușuratic. Grăbiți să intrăm la galele selecte ale intelectualității citadine, s-ar putea să ne întoarcem apoi între oamenii de pe stradă sau de pe uliță tot cu fracul sau redingota pe noi și să ajungem „de râsul lumii”.

Într-o convorbire pe care am avut-o de curând cu fratele Aurel] Popescu, păstor în Portland, dânsul deplângea aceeași folosire neinspirată a limbajului sofisticat în publicații pe care le-a citit în țară: „Unii scriitori vor să pară mai «adânci» și folosesc cuvinte cu sensuri care rămân obscure pentru majoritatea cititorilor. Apa unor astfel de izvoare literare pare adâncă pentru că e... tulbure. Dar dacă] te arunci în ea, dai cu capul de beton”.

Dorința de a ne însuși prea repede și prea superficial un limbaj I „academic” sofisticat, plin de neologisme și teologisme la fel de esoterice ca și hieroglifele egiptene, ne poate duce spre o bufonerie caricaturizată deja, cum nu se poate mai bine, de nemuritorul Caragiale. S-ar putea prea bine ca „nerozia noastră” să-i forțeze pe] oamenii simpli să folosească și ei un limbaj din care ei înșiși să nu] înțeleagă prea mult! Vom ajunge astfel să-i dăm dreptate celui care ai spus că „cel care vorbește despre ceea ce nu cunoaște este frate cui acela care se întoarce de acolo de unde n-a fost”. Doamne, ferește-ne] de confuzie!

De ce mi-a fost mie atât de greu să mă deprind să vorbesc simplul și să scriu cu o pană ușoară și chiar mângâietoare uneori? De ce mi-e] greu să rămân așa și de ce doar prin strădanie pot să mă păstrez așa?!

Iată de ce: am observat că și eu mă îmbrac cu vorbele ca alții cu hainele și umblu așa de lesne „după slava pe care v-o dați unii altora” (Ioan 5: 44).

Dați-mi voie să cred că nu sunt singurul care este bântuit de această ispită.

Vă rog sincer să analizați fondul, nu forma celor scrise mai sus și, în măsura în care găsiți de cuviință și în acord cu buna cuviință, să căutăm împreună să „transmitem” adevărul Evangheliei „după chipul și asemănarea” Celui ce ne-a vorbit pe pământ și după pilda celorlalți vestitori ai Săi care I-au purtat mesajul înaintea noastră.

Pentru totdeauna în slujirea Lui, D.B. (10 oct. 1996)

Adaug aici un fragment din cartea „Alexander Fleming”, scrisă de André Maurois, tradusă și apărută în limba română în Editura

Medicală, 1965:

„Descoperirea penicilinei a deschis o eră nouă în tratarea bolilor. Medicul zilelor noastre abia poate să-și închipuie cât de dezarmați se simțeau înaintașii lui în fața unor anumite infecții. El nu cunoaște disperarea lor în fața anumitor boli, pe atunci mortale, care acum sunt vindecabile, ba chiar înlăturate cu totul. [...]

De ce tocmai acest cercetător, modest și tăcut, a fost beneficiarul celei mai fericite întâmplări a epocii sale?... în știință nu există nimic mai ușor decât ceea ce s-a descoperit ieri, dar nimic mai greu decât ceea ce se va descoperi mâine...

Iată doi oameni: Wright și Fleming. Amândoi au fost la fel de devotați științei. Dar Fleming, lipsit de orice retorică, nu cunoștea arta de a ului publicul, așa cum știa s-o facă atât de bine Wright. Acesta avea dușmani, și încă foarte mulți, dar nici chiar dușmanii, în fața acestei personalități puternice, nu îndrăzneau să-i conteste o anumită măreție. Nimeni nu ignora că cine îndrăznește să pună la îndoială valoarea lucrărilor lui Wright se expunea unui torent de argumente strălucite și sarcastice. Dimpotrivă, ce putea fi mai ispititor decât credința că ești superior unui om mărunțel, stoic și rezervat, care n-ar fi făcut nimic ca să risipească această iluzie? Putea fi combătut fără niciun pericol, pentru că niciodată n-ar fi spart formidabila sa carcasă de tăcere pentru un motiv atât de neînsemnat în ochii lui.

Omul de geniu, a scris lordul Beaverbrook, este adesea egoist. Când – așa cum se întâmplă uneori – este însă modest și simplu, lumea este înclinată să-l subestimeze. Sir Alexander Fleming era un geniu care făcea parte din această rară speță. Acum, desigur, gloria lui este universală... În timpul vieții sale însă, în propria lui țară, meritele lui n-au fost decât cu greu recunoscute” (pag. 266 – 267).

„Omul se uită la ce izbește privirea”, la floricele de stil și la limbajul elevat și esoteric. Dumnezeu se uită la inimă și prețuiește modestia care nu-i zdrobește cu apăsarea ei pe cei din jur. Domnul Iisus a fost un exponent al geniului batjocorit din pricina modestiei în atitudine și-n aspectul exterior.

Apostolul Pavel a simțit și el aceeași lipsă de respect și de prețuire din partea unora din Biserică din cauza „simplității” sale:

„De vreme ce mulți se laudă după firea pământească, mă voi lauda și eu. Doar voi suferiți cu plăcere pe nebuni, voi, care sunteți înțelepți! Dacă vă robește cineva, dacă vă mănâncă cineva, dacă pune

cineva mâna pe voi, dacă vă privește cineva de sus, dacă vă bate cineva pe obraz, suferiți!" (2 Cor. 11: 18 – 20).

adevăratele frumuseți din viață. Eu am călătorit în peste 50 de țări, dar cele mai frumoase lucruri nu le-am văzut în țările pe care le-am vizitat, ci înăuntrul meu. Caută să vezi împărăția lui Dumnezeu înăuntrul tău și să te bucuri de frumusețea ei și a împăratului ei. În spaima care mă stăpânea, la gândul că sunt pe cale să-mi pierd vederea, îmi venea să-i răspund scurt și nepoliticos: „În veci, amin! dar să știți că tot mă duc la doctor”. Nu de predici aveam eu nevoie în ceasul acela!

Abia după ce am rămas singur am înțeles tâlcul ascuns al cuvintelor lui. Fratele Richard observase repede că problema mea cea mare nu era la ochi, ci la inimă. Panica mea dădea pe față o lipsă de încredere în Domnul și o pierdere prea ușoară a liniștii pe care ar trebui să ne-o dea credința. Am înțeles că trebuie să mă uit mai atent în mine însumi și să-L las pe împăratul meu să facă ce vrea El în împărăție. Într-adevăr, uneori o vedere prea bună în afară ne fură de capacitatea de a vedea în lăuntru nostru lucrurile minunate ale Domnului. „Doamne, dă-mi ochi să văd frumusețea lucrării Tale în mine!”

A privi înseamnă un lucru, a vedea înseamnă altul, a înțelege înseamnă un al treilea, a învăța din ceea ce ai înțeles înseamnă o treaptă mai sus, dar singurul lucru care contează în ultimă instanță este ceea ce faci, ca rezultat al învățăturilor pe care le-ai dobândit.

17. Richard Wurmbrand

Cele mai durabile impresii le fac cuvintele ascultate în vreme de adâncă sensibilizare provocată de o suferință sau de un necaz. În februarie 1992, după o călătorie în Pennsylvania, m-am întors acasă cu o tulburare a vederii la ochiul stâng. M-am grăbit să-mi vărs necazul către familia Wurmbrand și dânsul mi-a înlesnit o vizită la un specialist din Pakistan, convertit de curând la creștinism și botezat. Înainte însă de a ajunge la doctor, fratele Richard mi-a spus: „Bagă de seamă Brânzei, că uneori o vedere prea bună ne împiedică să vedem

18. Richard Wurmbrand

„Să poți să binecuvântezi oricând și pe oricine! Iată o stare pe care ar trebui să o avem toți”. Cu aceste cuvinte, care s-au substituit oricărei urări de bine, m-a întâmpinat odată fratele Wurmbrand la el acasă. Tocmai citise Biblia și venise din teritoriul ei cu o revelație nouă

și surprinzătoare: „Melhisedec l-a binecuvântat pe Avraam atunci când acesta tocmai se întorsese de la cășăpirea dușmanilor săi. În ochii altora, Avraam putea trece drept un ucigaș ordinar, în ochii altora Putea fi un om bun, care se întorcea însă de la un măcel. Sigur că, în mânia lui, Avraam fusese crud și omorâse mulți oameni. Melhisedec îi ieșise însă înainte cu binecuvântarea. Este ușor să-i critici pe oameni, însă este mult mai dumnezeiește să-i binecuvântezi. Doamne, fâne niște moștenitori ai binecuvântării!”

19. Simion Cure

„Dumnezeu nu disprețuiește începuturile slabe”.

Pe 22 aprilie 1989 am fost împreună cu dânsul la San Bernar-dino, California, prima adunare cu un grup de români care s-a ținut în capela din sediul lui „Campus Crusade”. Iată câteva din spusele „moșului”:

„Sunt lucruri importante și mari la timpul lor, pe care lumea nu le bagă în seamă; lucruri mici care au semnificație majoră.

Copilul care scoate primele cuvinte bolborosite și pocite este mai admirat decât un academician care ține discursuri. Pentru academia, nu este mare scofală, dar copilul este în atenția și admirația tuturor.

Tot așa, nimeni nu se entuziasmează când un vlăjgan puternic ridică dintr-o smucitură sacul și-l pune pe umăr, dar toată casa se uită cu bucurie la copilul care duce cu mâna lui prima cană cu apă. Aproape toată apa este vărsată când ajunge cu ea la destinație, dar mama îl pupă, tata îi strigă: „Bravo!”, iar audiența spune: „Halal băiat! O să fie harnic!”

20. Richard Wurmbrand

Numai fratele Richard poate predica despre anumite subiecte. Am să încerc să redau mai jos două dintre ele.

Pentru noi toți care-l așteptam cu gurile căscate, introducerea dânsului a părut cel puțin bizară: „Mulți predicatori doresc să vorbească despre lucruri importante și complicate. Eu vreau să vă vorbesc astăzi despre «nimic»...” A urmat apoi o oră de delectare duhovnicească ancorată pe subiectul acesta al nimicului.

Nimicul este cea mai tare substanță din univers. Mai tare ca orice oțel din lume. Dumnezeu a suspendat pământul pe „nimic”. Un cablu de oțel suficient pentru a susține pământul s-ar rupe sub propria lui greutate, dar Dumnezeu a știut că oțelul nu rezistă, așa că a folosit

„nimic”!

Nimicul este materia de lucru preferată a lui Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute de Dumnezeu din „nimic”! Diamantul cel mai prețios a fost făcut din „nimic”. Frumusețea frumuseților din lume a fost făcută din „nimic”.

Nimicul este cea mai înaltă stare spirituală la care trebuie să ajungă un credincios. La un moment dat se certau frații din cauza spiritul de competiție. Și atunci Pavel le-a spus: „Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească: așa că nici cel ce sădește, nici cel ce udă nu sunt nimic; ci Dumnezeu care face să crească” (1 Cor. 2: 6 – 7). Auziți, Pavel ajunsese ceea ce trebuia să ajungă pentru ca frații să nu se mai certe cu el, Pavel ajunsese în sfârșit: „nimic”!

Altă dată, nenea Richard a ales să ne vorbească despre „Nebunia lui Dumnezeu” (1 Cor. 1: 25). „Toate religiile lumii caută să-și prezinte dumnezeul lor ca pe cea mai înțeleaptă ființă. Numai Biblia ne spune despre Dumnezeu că ar fi nebun”. Sigur că aceste vorbe ar fi fost considerate blasfemie dacă ar fi fost rostite de o altă gură, dar din gura fratelui Richard ele au fost acceptate și lămurite apoi cu prisosință. „Dumnezeu privește lucrurile care nu sunt ca și cum ar fi” (1 Cor. 1: 27 – 28) etc. În final, numai un Dumnezeu care lucrează împotriva evidențelor a putut să se încurce cu oameni ca noi. „De pildă, fraților, uitați-vă cu băgare de seamă la voi care ați fost chemați; printre voi nu sunt mulți înțelepți în felul lumii, nici mulți puternici, nici mulți de neam ales. Dar Dumnezeu a ales lucrurile bune ale lumii...” (1 Cor. 1: 26 – 27). Care Dumnezeu și-ar fi pus mintea cu noi ca să ne aleagă pentru Sine și să se laude cu noi înaintea cerului? Cu adevărat, mare este taina mântuirii noastre și cine este cel ce o poate pricepe?

21. Richard Wurmbrand

Alte subiecte curioase ale fratelui Richard: „Există lucruri pe care nu le poate face Dumnezeu?”

Între cele menționate de Biblie este și unul nebăgat în seamă: „Dumnezeu nu mai poate de bucurie în mijlocul copiilor Săi”. Să trăim așa încât să facem bucurie Domnului nostru. Există astfel de copii ai Domnului. Exemplele noastre ar trebui să fie cei care și-au consacrat viața scopurilor lui Dumnezeu. Scriptura ne spune că] Dumnezeu caută astfel de oameni, a căror inimă să fie întreagă a Lui („Căci Domnul își întinde privirile peste tot pământul, ca săj sprijine pe aceia a căror inimă este întreagă a Lui”. – 2 Cronici 16: 9).

Când l-am auzit vorbind despre acest subiect, fără să vreau mintea mi-a zburat la o altă întâmplare, în care „ceea ce nu poate face Dumnezeu” a apărut într-o cu totul altă împrejurare:

Vrând să vadă dacă elevii au înțeles lecția despre atotputernicia lui Dumnezeu, învățătoarea întrebă: „Ce părere aveți: există ceva ce nu poate face Dumnezeu?” Peste clasă se așternu o tăcere deplină. De abia după câteva minute unul ridică în sfârșit mâna. Crezând că lecția ei n-a fost destul de clară, învățătoarea oftă, dar totuși îl rugă1 resemnată pe cel cu mâna ridicată să spună ce are de spus: „Spune, dragă, ce nu poate face Dumnezeu?”

„Dumnezeu nu le poate face tuturor pe plac”.

22. Richard Wurmbrand

Ce să facă cel aflat sub batjocură? Fratele Richard îmi spunea <A istorioară indiană cu doi oameni care s-au dus la Buda și au cerut să-i vorbească. Buda i-a primit, dar, spre surprinderea sa, cei doi au început să-l ocărase pentru toate lucrurile de sub soare. Cuvintele lor erau adevărate insulte: ticălosule, ucigașule, nebunule etc. După un timp cei doi au obosit să vorbească și s-a așternut tăcerea. Atunci Buda le-a spus: „Știam că ați venit să-mi dați ceva. Toată lumea care vine la mine îmi aduce câte ceva. De obicei eu primesc darurile lor, dar darurile voastre nu-mi plac. Vă rog să le păstrați, căci sunt ale voastre. Eu n-am ce să fac cu astfel de cuvinte. Luați-le înapoi!”

Morala este evidentă; când știm să ne ridicăm la adevărata noastră demnitate, batjocura este a batjocoritorului, nu a noastră! Vorbele rele îi caracterizează pe cei ce le spun și nu se cade să ne pierdem liniștea pentru ele. Să nu le facem loc în inima noastră, ci să le lăsăm în inimile celor care le-au adus.

23. Richard Wurmbrand

Lumea e plină de „purători de vorbe”. Când te vorbesc alții de rău, trăiește frumos, ca nimeni să nu-i creadă.

Nenea Richard m-a prins vrând să aflu ceva despre o ceartă dintre doi frați din locul pe care dânsul tocmai îl vizitase. Curiozitatea mea a fost corectată, ca de obicei, cu o altă pildă:

„Doi oameni nu se aflau în cele mai bune relații. Unul dintre ei spunea numai lucruri rele despre celălalt, dar, surprinzător, celălalt spunea tuturor numai cuvinte frumoase despre cel dintâi.

Mirat și contrariat, un ascultător s-a dus la cel ce spunea lucruri frumoase și i-a zis: «Bine, dar tu nu ai auzit ce spune el despre tine și

despre purtarea ta. El spune că tu ești de vină, că ești un om rău, nebun, desfrânat etc. Cum de tu spui numai cuvinte frumoase despre el?»

După ce a stat puțin să se gândească, omul bun a răspuns cam așa: «Vezi, s-ar putea să spunem amândoi adevărul sau s-ar putea să mințim amândoi. Tu trebuie să vezi care este realitatea!»”.

Petru Popovici

A-ți plăcea să predici este una, iar a-i iubi pe cei cărora le predici este alta!

Am fost cu fratele Pitt Popovici să împăcăm doi păstori și două biserici aflate în conflict. Unul din păstori venise după celălalt în localitate și acum îi rupsese o parte din turmă, deschizând o a) două biserică. În căldura „argumentației” l-am auzit pe fratele Pitt spunându-i păstorului nedreptățit:

„Nu faci bine, nu cu răzbunare se câștigă inima oamenilor. Ali să-ți golești biserica. Dacă vrei să câștigi, fii înțelept și fii bun! Oamenii sunt niște „cerșetori după dragoste”. Merg acolo unde simt că sunt iubiți. Nu te supăra pe cei ce pleacă. Cheamă-i înapoi pentru o serbare de despărțire și mulțumește Domnului în public pentru vremea le care ați slujit împreună. Fă-i să simtă că îi iubești din toată inir indiferent dacă vor sta sau dacă vor pleca în altă parte. Când ve apărea probleme în cealaltă adunare, și nu este biserică unde să nu apară probleme, oamenii aceștia își vor aminti că undeva este un păst care i-a iubit și îi iubește. Vor veni înapoi și vei fi mult mai câștiga atunci. Nu ține pe nimeni cu forța. Nu uita că oamenii merg până la capătul lumii pentru cineva care îi iubește. Fii tu un astfel de om”!

Mi-am dat seama atunci că este imposibil să-i ridici pe alții l-ai un nivel mai înalt decât acela la care te afli tu însuși. Mărimea influenței] pe care o avem asupra altora depinde de grija pe care le-o purtăm.

25. Richard Wurmbbrand

Pe data de 4 ianuarie 1994 am fost în vizită la familia Wurmbbrand împreună cu Aurel Popoescu și Gelu Hațegan, care veniseră din Por land să-l vadă. Profitând de ocazie, au venit cu noi și amândoi tații mei: Vasile Brânzei, și Traian Ban. Cele câteva ore petrecute în compania lui Mihai Wurmbbrand, a surorii Bințea și a fratelui Richar au fost o desfătare. Mai întâi am observat un anunț în limba englez pe care nu-l mai văzusem înainte. Pe o placă frumos

ornată și așezat pe măsuța de la intrare scria citeț: „Intrați cu încredere; aici nu sunteți străini, ci doar prieteni cu care n-am avut ocazia să ne întâlnim încă

26. Richard Wurmbrand

Dintre cele spuse nouă de fratele Wurmbrand ne-a răsunat multă vreme în minte o destăinuire de-a dânsului: „Pe Dumnezeu îl iubim pentru El însuși, nu pentru ce ne dă. Eu pe Bintea am iubit-o fără să aibă zestre! Am iubit-o pentru ea însăși. Tot așa trebuie să-L iubim și pe Dumnezeu. Chiar dacă nu mi-ar da cerul veșnic, eu tot L-aș iubi pe Dumnezeu. Pe Diavol nu-l pot iubi, și nu l-aș iubi nici atunci când mi-ar putea dărui cerul.

Iubirea adevărată este legată de cel pe care-l iubești, nu de ceea ce are sau îți dă el.

Se spune că un prelat i-a spus odată unei femei chinuite de păcat: „Doamnă, vă iert toate păcatele. Duceți-vă în pace”. Noaptea i-a apărut în vis Dumnezeu și l-a mustrat: „Cine ești tu să ierți păcatele? Te crezi Dumnezeu? Pentru că ai vorbit de pe poziția de preot, eu am s-o iert pe femeia aceea, dar pe tine am să te pedepsesc și n-am să te mai las să intri în cer”.

La auzul acestor vorbe, prelatul a început să chiuie și să joace de bucurie. Când Dumnezeu l-a întrebat de ce face aceasta, prelatul a răspuns: „De multă vreme vreau să-ți arăt că Te iubesc pe Tine fără să mă gândesc la răsplată. Acum am ocazia să-ți arăt cât de mult te iubesc”.

Când l-a auzit cum vorbește, Dumnezeu i-a zis: „Pentru o așa iubire meriți să intri în cer”.

„Știam, i-a replicat prelatul, „doar nu gândeai că Te-am crezut când mi-ai spus că nu mă lași în cer. Știam că doar mă iubești și Tu”.

Șocantă la prima vedere, această destăinuire a fratelui Wurmbrand m-a urmărit zile la rând, până când am ajuns să-mi dau seama că Dumnezeu și răsplata cerului sunt încă foarte strâns legate în inima mea egoistă. Dragostea mea nu s-a lepădat încă total de sine și Dumnezeu știe că încă nu-L iubesc așa cum merită El cu adevărat.

27 – Aurel Popescu

Săptămâna de rugăciune mondială de la începutul anului 1994 a avut ca temă „Relația Duhului Sfânt cu cel credincios”. Miercuri seara, Biserica din Belflower l-a avut ca musafir pe fratele Aurel Popescu, venit într-o vizită de la Portland. Subiectul serii era „Umplerea cu

Duhul Sfânt”. L-am auzit atunci spunând ceva foarte profund despre „personalitățile” pe care vrea Duhul Domnului să le umple.

Ne-a vorbit despre dorința Duhului de a ne umple pe fiecare dintre noi individual, apoi ne-a spus: „Există și alte personalități, nu individuale, ci colective. Familia mea este o personalitate compusă unică. Nu ne asemănăm cu alte familii decât într-o oarecare măsură. Fiecare familie își are individualitatea ei. Dumnezeu vrea ca Duhul Sfânt să umple fiecare familie în parte și să modeleze relațiile și manifestările care-i dau identitatea.

Există apoi personalitatea colectivă a Bisericii. Biblia numește Biserica „un trup”. Chiar dacă suntem mai multe mădulare, alcătuim un singur trup. Fiecare Biserică este diferită de alta; are o personalitate proprie în funcție de personalitățile credincioșilor care o alcătuiesc. Duhul Sfânt vrea să umple această personalitate colectivă a Bisericii și să o anime cu lucrări și stări duhovnicești binecuvântate.

Biserica este mai mult decât un grup de oameni care se adună din când în când ca să piardă vremea împreună, ascultând tot felul de predici, unele destul de proaste. Dumnezeu numește Biserica „trupul lui Christos. Suntem o unitate compusă din părți individuale. Această unitate complexă trebuie plasată sub binecuvântata lucrare a Duhului Sfânt. El trebuie să lucreze prin noi, să rodească în noi și să-l vestească lumii pe Christos prin noi.

28. Rugăciuni copilărești

Anul 1993 a fost pentru noi „anul papagalului”. Ani la rând, fetele mele și-au dorit să aibă în casă un „pet”: o pisică sau un câine cu care să se joace. Eu nu am o simpatie deosebită pentru aceste animale, așa că dorința lor a rămas mereu neîmplinită. Le-am cumpărat în schimb un acvariu imens cu pești, dar... în scurt timp mi-am dat seama că grija acvariului a căzut tot în seama noastră. Ca să scăpăm, am dăruit acvariul unei... alte familii.

În primăvara lui 1993 am văzut, într-o vizită la familia Ceașu, un altfel de „pet”: un papagal micuț și vesel care sărea când pe umărul unuia, când pe brațul altuia. Ne-am zis repede: „Iată ce căutam noi! Un astfel de «pet» va satisface pe toată lumea”. Zis și făcut, doar că la magazin am aflat că papagalul costă în jur de 50 dolari!

„Eu nu dau 50 de dolari de dolari pe o cioară vopsită”, am zis eu și am plecat acasă triști.

Daniela a continuat să se roage Domnului pentru papagal.

Copilărește, ea a intuit că Dumnezeu poate face o minune ca să ni-l dea pe o altă cale. Și așa a fost...

Într-o clipă amiază, venind de la biserică, exact când să fac la dreapta pe strada noastră, ce-mi cade în fața mașinii într-un zbor precipitat? Ați ghicit: un papagal. Am oprit repede mașina (întâmplător, nu era niciun fel de trafic pe șosea) și m-am apropiat să-l prind. Pasărea a zburat șovăielnic pe un gard de beton de la marginea șoselei. M-am furișat pe lângă gard, am ridicat repede o mână și... l-am prins. Era un papagal micuț și pricăjit, dar era... un papagal!

L-am adus acasă și a trebuit să-l hrănim cu pipeta vreo patru săptămâni, căci era doar un pui de curând scos din ou.

Dumnezeu ascultase cererea soției mele și făcuse o minune.

Ce să vă mai spun, până la urmă a trebuit să cumpăr o colivie și tot am dat cei 50 de dolari!

29. Chuck Smith

Pastorul Chuk Smith de la Calvary Chapel din Costa Mesa, California, a povestit de la amvon o altă întâmplare, auzită în confesiunile de la un cerc de rugăciune. O doamnă rămasă văduvă de curând a povestit că după moartea soțului s-a simțit multă vreme singură și părăsită de lume. Se plimba prin casă și i se părea pustiu de tot. Îi era mai ales greu să se uite spre fotoliul unde soțul ei obișnuia să-și petreacă după-amiezile. Amărâtă și plângând, a început să se roage Domnului pentru o pisică cu care să-și mai îndulcească singurătatea.

În același timp, o altă familie din biserică părăsea casă, îndreptându-se spre adunare. Când să intre în mașină, cei doi au auzit, venind de undeva de sus, mieunatul disperat al unui pisoi. Când și-au ridicat privirile, au văzut cu surprindere un ghemotoc de blană cu ochi atârnat între crăcile unui pom. Pentru că se grăbeau, au dat din cap și au vrut să plece, dar pisoiul: „Mi-au! Mi-au!”, de parcă se sfârșea lumea. Pomul nu era destul de bătrân ca să poată suporta greutatea bărbatului. Au încercat să dea pisicul jos cu un băț dar „creatura” n-a vrut să colaboreze.

Ingenios din fire, bărbatul a născocit un „proiect”: „Legăm o sfoară de una din crăcile pomului, celălalt capăt îl legăm de bara mașinii, eu plec încet cu mașina, iar când se apleacă pomul, tu iei binișor pisoiul”. Zis și făcut. Mașina a plecat încetișor din loc, pomul a început să se curbeze frumos, aplecându-se spre pământ, pisoiul

coborî treptat spre brațele întinse ale soției, până când, dintr-odată: „Poc!” Sfoara s-a rupt, pomul s-a îndreptat violent asemenea unei catapulte, iar pisoiul a zburat ca un proiectil prin aer peste câteva case. „S-a dus, s-a dus”, a spus bărbatul „Lasă, că astea au nouă vieți. Haide, să nu întârziem la biserică”.

Peste câteva zile, la supermarket, au văzut-o pe vecina lor văduvă împingând un cărucior plin cu mâncare pentru pisici.

„Nu știam că aveți pisică”, au spus ei.

„Să vedeți minune”, a venit răspunsul. Tocmai mă rugasem Domnului să-mi dea o pisică, să-mi țină de urât. Am ieșit în curte să plec la biserică și ce să vezi? Mi-a căzut în cap, venit chiar din cer, un pisoi speriat și cu blana ca de arici. Nu crezusem că Dumnezeu poate răspunde chiar așa de repede la rugăciunea mea. Am fost mai speriată decât pisicul. Slavă Domnului că El m-a ascultat!”

Sigur că papagalul meu a fost normal să zboare, dar să zboare o... pisică? Dumnezeuul nostru ascultă uneori chiar și cererile noastre cele mai copilărești.

30. Marcu Nichifor

Fratele Marcu povestea odată pocăit: „Tocmai ajunsesem în gară, când mi-am dat seama că n-am destui bani pentru bilet. Trebuia să mă întorc în sat și să cer de la o familie. Ca să nu mai car după mine geanta grea, m-am rugat Domnului și L-am rugat pe El să păzească geanta până mă voi întoarce.

Am pus-o jos lângă o treaptă și m-am dus. Domnul s-a ținut de cuvânt și am găsit geanta exact unde o lăsasem. Bucuros, am mulțumit Domnului, ridicând-o de jos și punând-o alături de mine pe policioara ghișeului. Până să mă scotocesc prin buzunare și să plătesc, m-am întors cu spatele la geantă. Când am dat s-o iau, nu-i! Mi-o furase cineva chiar de lângă mine.

Crezusem că pot păzi singur geanta. Mulțumisem Domnului pentru paza Lui parcă spunând: «Mulțumesc că ai văzut de ea când am fost plecat. De acum o păzesc eu însumi». Am greșit, ce mai! mai bine îi spuneam Domnului să continue să aibă El grijă și de geanta mea, și de... mine”.

31. Ioan Dan

Fostul Președinte al Bapțiștilor din România era un om ager la minte, mare la inimă, dar mic de statură. Acest lucru l-a scăpat de câteva ori din grele încercări.

Pe vremea când adunările erau interzise și când jandarmii îi uceau „din post în post” și din bătaie în bătaie pe predicatorii Evangheliei, dânsul mergea să predice prin sate.

Odată, ia ușa camerei în care erau adunați au răsunat glasuri amenințătoare. Fratele Dan s-a dus să deschidă, dar n-a mai apucat să o facă: ușa a sărit din clanță și s-a rotit, luându-l cu ea și pe fratele Dan. Trupul lui mic a fost ascuns în dosul ușii. În zadar au căutat jandarmii prin casă. Niciunuia dintre ei nu le-a trecut prin cap că un om ar putea încăpea în spațiul restrâns din dosul ușii.

Altă dată, fratele Dan s-a ascuns de jandarmi sub o grămadă de lemne clădite unul peste altul pentru iarnă. A stat acolo câteva zile. Niște găini își făcuseră cuib sub grămada de lemne, astfel că fratele i supraviețuit bând în fiecare zi două ouă proaspete.

32. Fratele Dorea

Fratele Dorea din Biserica fraților penticostali fusese pe vremi un jandarm aspru și fără milă. Împreună cu un alt sergent arestaser într-o zi pe un „predicator” de-al pocăiților și s-au apucat să-l bată e să afle de la el locul de adunare. Dorea îl ținea de cap, iar celălalt l lovea cu patul armei. Curând, mâinile jandarmului au simțit sângele cald curgând. Atingerea aceea i-a produs un șoc dureros în inimă „Ajunge!”, s-a răstit el. „Destul!” A trebuit să se repeadă la celălalt să-l prindă de mâini. Intrase în nebunia unei violențe sălbatice.

Scăpat din mâini, „pocăitul” s-a scurs la podea, rămânând întir ca o zdreanță. Gemea doar încetișor. Jandarmul Dorea a fugit cealaltă cameră și a început să plângă amarnic. Un fel de greutate: lăsase pe inima lui și o căldură nemaisimțită îi topise îndârjirea. L-a apucat dintr-odată mila de cel bătut, l-a apucat disperarea în faț violenței cu care se obișnuise.

După un timp, Dorea s-a dus iar în prima cameră. Pocăitul se ridicase acum și încerca să se șteargă de sânge. Era amețit de tot „Unde stai? Vrei să te duc acasă?” Buimăcit și temător încă, omu’ s-a ferit: „Nu, să trăiți, nu-i nevoie. Mă descurc singur. Dumnezeu i vă răsplătească bunătatea”.

A doua zi Dorea s-a dus la om acasă cu ceva mâncare și medicamente. Speriată, nevasta celui bătut i-a dat drumul în cameră.

„Iartă-mă, omule! Iartă-mă! Spune-mi unde vă adunați diseară. Nu te teme, că nu vă mai bat. Vreau să vin și eu s-ascult. Mi-e silă de ce-am făcut aseară”, a mormăit jandarmul.

Rugămintea i-a fost ascultată și Dorea s-a dus să asculte. Oamenii din adunare l-au primit la început cu teamă, dar apoi cu bucurie. După ce s-a convertit, autoritățile l-au mutat mai întâi la un depozit, iar apoi l-au dat afară de tot.

În câțiva ani, a ajuns să fie el însuși arestat și interogat. Sergentul l-a avertizat: „Tu știi ce urmează. Mai bine spune tot, mă! Te fac eu să spui tot”. A sunat însă telefonul și sergentul a alergat de urgență la locul unui incendiu care izbucnise într-o casă.

Dorea a rămas singur în încăperea rece și s-a rugat firbinte ca Domnul să nu-l lase și să-i dea putere să îndure. Înaintea ochilor îi apărea mereu scena cu „predicatorul” bătut de el odinioară. Pe mâini parcă simțea curgând încă sângele acela cald și lipicios. „Doamne, iartă-mă și izbăvește-mă!”

A doua zi au venit în arestul poliției „șefii de la centru”. L-au găsit pe Dorea acolo, așteptând liniștit.

„Tu ce cauți, mă, aici?”

„Aștept pe dom'sergent să scoată totul din mine. M-a lăsat aseară aici și mi-a promis că vine repede”.

„Du-te, omule, acasă! Sergentul nu mai vine. S-a băgat aseară într-o casă care luase foc și a căzut tavanul pe el. A murit acolo. Dumneata du-te acasă”.

Dumnezeu îl iertase și-i ascultase rugăciunea.

33. Richard Wurmbrand

Același vânt care stinge lumânarea atâta focul. Același soare care topește gheața, întărește noroiul.

Cam prin 2 martie 1994, la numai câteva zile după ce fusese în spital și aflase că are „cardiopatie ischemică”, fratele Wurmbrand mi-a spus o „taină”:

„Vrei să-ți spun cum să faci ca să ți se întâmple în viață întotdeauna doar ce-ți place?”

„Bineînțeles”, i-am răspuns eu cu gura, deși în inima mea eram foarte sceptic.

„Ei bine, atunci trebuie să te hotărăști să-ți placă tot ce ți se întâmplă”!

„Bine, bine, am spus eu, asta este ușor de zis, dar greu de făcut”.

„Dimpotrivă! Dacă primești ca din partea Domnului și faptul că ți-e greu să faci asta, chiar și greul acesta devine ușor! Totul este știi să te rogi cu toată convingerea: „Doamne, făcă-se voia Ta, nu a mea.

Am tăcut și m-am căutat o clipă prinnăuntru. La inventarul meu personal mi-am dat seama că totul este o problemă de voință. Fratele Richard spusese: „Trebuie să te hotărăști să-ți placă tot ce ți se întâmplă!”

34* Simion Cure

După o lungă, obositoare și lipsită de rezultate aparente ședință de comitet, în care s-a încercat zadarnic împăcarea unor tineri căsătoriți intrați în criză, l-am dus acasă cu mașina pe fratele Cure. Locuia pe atunci în orașul Bell, din aria Los Angeles. Deși eu locuiam într-o cu totul altă direcție, îmi plăcea să fac acest ocol pentru a mai sta puțin \ de vorbă cu dânsul.

Am comentat puțin ceea ce se petrecuse la biserică și, după ce i oftat, a rostit una dintre vorbele lui de duh care pot ține loc de curși de facultate: „Deh, sfaturi poți da, dar minte, nu!”

Amin, frate Cure!

35. Simion Cure

Fratele Simion Cure m-a rugat odată să scriu o introducere pentru un volum de poezii pe care dorea să-l tipărească. Intenția dânsului a fost bună, dar... n-a fost să fie așa. Volumul cu pricina n-a mai apărut. Eu am rămas însă cu o „introducere” pe care nu știam unde să o pun.

O așez acum ca pe o destăinuire a dânsului și a mea, la începutul acestei culegeri de sclipiri luminoase care mi-au aprins, de-a lungul anilor, trăirile sufletului și mi-au luminat calea.

„Ce este un poet? Cine poate scrie poezie? Se spune, pe drept cuvânt, că «muzica este poezia inimii, iar poezia este muzica minții».

Cântecul este respirația inimii, poezia este cântecul minții.

Se cere multă inimă și nu mai puțină minte pentru a scrie poezie. Volumul de față este produs de un om cu o inimă de aur și cu o minte de oțel.

Există poeți care se nasc și poeți care se fac. Cei dintâi scriu pentru că există, ceilalți pentru ca să existe. Poeziile din această carte sunt răsuflările unui om care «n-ar fi putut altfel».

Am întâlnit oameni «dăruiți» și oameni care știu să se dăruiască. Primii sunt oameni conștienți adesea doar de propria lor valoare, cei din urmă sunt convinși de valoarea altora.

Mulțumim fratelui Simion pentru acești «stropi de rouă». Ei vor fi o desfătare pentru toți cei ce cunosc «zorii de zi» și trăiesc în

dimineăta sufletului.

Mulțumim, Doamne, pentru atingerea degetelor Tale pe corzile sufletului nostru. Fă-le să vibreze și să cânte doar pentru Tine”.

Iată una din poeziile aceluia volum:

Nu-s poet, nici semi...

Scriu că sunt român.

Fac și eu ce face

Sluga la stăpân.

Nu-s o slugă-aleasă

Și nici prea cucernic, Chiar de-aș face totul, Sunt un rob netrebnic.

Sunt un rob netrebnic

Și-s în drumetie

Printr-o-ntunecime

Și printr-o pustie.

Drumul e cu pietre

Sub picioare tare.

Fructele sunt acre.

Apele amare.

Numai Tatăl, Bunul. Părinte-al iubirii Poate să ne-nvețe Taina îndulcirii;

Să ne-nvețe drumul, Să ne-arate țara.

Să ne-arate Crucea

Lemnul de la Mara.

Să ne dea putere

Când ne obosim și să ne-nsoțească

Până la Elim...

Dar până acolo Cât e? Domnul știe Cât timp ne va ține Mersul prin pustie?

Doamne-Atotputernic.

Părinte-al zidirii!

Fă să-mi vadă ochii

Cortul întâlnirii.

Probabil că cea mai cunoscută poezie a fratelui Cure rămâne aceea intitulată: „De ce-i așa? O știe El!”

De ce ades mi-e dat pe cale

Să-ndur dureri și fel de fel.

De ce-s lovit adesea oare?

Eu nu-nțeleg, dar știe El!
Când cunoscut-am Adevărul
Și vrut-am să spun despre El.
Silit am fost să tac adesea...
De ce-i așa, o știe El!
Din pâinea mea am dat altora
Făr' să mă tem că mă înșel.
Răsplata? M-au lovit cu pietre...
De ce-i așa, o știe El! Când m-am luptat cu valul vieții
Și când era s-ajung la țel.
Mă văd cu barca răsturnată...
De ce-i așa, o știe El!
Când moartea luptă pe-ndelete
Să rup-al dragostei inel.
Rămân copii sărmani pe drumuri...
De ce-i așa, o știe El!
Greu apăsător privesc adesea
Calvarul, Crucea și pe Miel;
De ce sunt lacrimi fără vină.
Eu nu-nțeleg, dar știe El!
Când mi-am trăit mereu viața în curății de porumbel.
Stropit am fost cu murdărie.
De ce-i așa, o știe El!
Eu nu-nțeleg, dar cred întruna și cred cu patimă și zel.
Că multe din ce mi se-ntâmplă Nu le-nțeleg, dar știe El!
Și când ajunge-voi în ceruri.
Cu Domnul, în al Său Castel.
M-oi întreba: Cum de-s acolo?
Răspuns la toate-mi va da El!
36. Sitnion Cure

Pe vremea când era încă în puterea maturității și când, pe alocuri, frații din comunitatea Timișoara începuseră să-l cunoască mai bine, s-a întâmplat că pe undeva prin Banat o biserică era tulburată ca un roi de albine sălbatice la care venise ursul după miere.

Se zvonea chiar și că frații se cam luaseră la bătaie și în învălmășeală se rupseseră câteva bănci, nu se știe pe spinarea cui.

Frații din conducerea comunității se cam codeau să se ducă să pună lucrurile la punct. Nimănui nu-i place să fie părtaș la un scandal!

După o socoteală cam împiedicată, au spus: „Du-te tu măi frate Cure, că tu ai mai mult curaj decât noi și mai știi și cum să-i iei pe frați”.

Zis și făcut. În ziua „adunării generale”, fratele Simion sta așezat pe prima bancă și simțea cum crește în spatele lui tensiunea și cum se încing spiritele. Aerul foșnea scorțos ca o coală de celofan mototolită.

Dintr-odată, fratele Cure a sărit în picioare și a strigat tare:

„Fraților și oameni buni, vreau să vă fac la început o întrebare, ca să ne înțelegem bine și să știm cu cine lucrăm și cu cine avem de-a face: Cine vrea să fie în următoarea oră instrumentul Diavolului printre noi? Dumnezeu vrea să trăim în dragoste și în bună învoială. Dumnezeul nostru este un Dumnezeu al rânduiei. Știu însă că Diavolul vrea să ne tulbure și să ne facă să ne certăm și să ne distrugem unii pe alții. Întreb încă o dată: Cine vrea să fie unealta dracului printre noi azi? Să se ridice în picioare, ca să știm și noi cu cine avem de-a face”.

Peste casa aceea de rugăciune s-a așternut dintr-odată tăcerea, o tăcere adâncă, șocată, amestecată cu păreri de rău și cu un început de pocăință.

Se spune că biserica aceea a avut atunci cea mai liniștită și mai frumoasă adunare generală din toată istoria ei.

Să fi fost influența vorbelor fratelui Simion? Să fi fost influența Duhului Sfânt? Eu nu știu. Judecați și dumneavoastră...

37. Ziceri de duh...

O singură literă schimbată, un singur sunet pronunțat diferit într-un cuvânt, o intonare puțin modificată și ce diferență! Iată doar câteva exemple:

— Viață de „căsnicie” sau viață de „căznicie”?

— Un om „optimist” sau unul „of-timist”?

— Dimineața unii se întorc la muncile „zilnice”, alții la cele „silnice”!

— Unii ar dori ca toată lumea să fie plină de oameni „cumsecade”, dar mie mi-ar plăcea dacă măcar câțiva dintre ei ar fi și „cum-se-ridică”!

— Ca să reușești în viață, unii spun că trebuie să fii „capabil”, alții susțin că poți obține aceleași rezultate și dacă ești doar „cap-abil”!

— Cred că un om „obraznic” de fapt „n-are obraz”.

Vernon McGee

„Legalismul și libertinajul sunt la fel de greșite și de periculoase.

Regalismul se poate asemăna cu apa cristalină, rece și iute de munte: malurile sunt bine precizate și apa este curată. Libertinajul se aseamănă cu apa lină și puturoasă de la șes: plină de meandre, cu maluri instabile și măcinate de inundații. În apa de munte te poți îneca repede din pricina curenților și a stâncilor de granit; în râurile câmpiei poate înota oricine, dar apa lor este plină de noroi și, dacă o bei, este vătămătoare”.

„Creștinismul nu este nici legalism, nici libertinaj. Un copil al lui Dumnezeu este liber de Lege, dar, din dragoste de fiu, se reazăază în ordinea cosmică divină, ascultând de Legea lui Christos”.

Aaug la aceste cugetări și câteva din culegerea mea personală:

Nu uita că unul dintre sinonimele „libertății” este și „fără-de-legea”! Nu fi nihilist, ci creștin!

Când libertatea distruge ordinea, dorința după ordine va pune capăt libertății.

Prea mulți oameni tânjesc după libertate doar pentru a-și permite să facă „lucruri neîngăduite”.

39. Shimon Pérez

Vorbind într-un interviu despre Yaser Arafat, Shimon Pérez, prim-ministrul Israelului, spunea: „El are un vis: să recucerească Ierusalimul pentru arabi și să stabilească un stat palestinian. Nu este drept și nu poți să-i iei cuiva dreptul să viseze. Fiecare dintre noi avem visul nostru și este normal să fie așa. Viața este alcătuită însă și din vis, și din realitate, așa că fiecare visăm, dar dimineața ne sculăm ca să facem compromisuri, adaptând visurile noastre la realitate”.

Cât de potrivite sunt aceste cuvinte pentru cei care trebuie să-și „adapteze” pornirile imaginației la dimensiunile – vai, așa de strâmte – ale realității!

40. Richard Wurmbrand

L-am găsit culcat în casa părinților mei. Auzisem că este puțir bolnav și l-am întrebat: „Cum vă simțiți?”

„Minunat!” mi-a răspuns. „Dumnezeu mi-a dat exact ce-i bine și mai potrivit pentru mine astăzi. Dacă altceva ar fi fost mai bine, Dumnezeu mi-ar fi dat. Noi, care suntem răi ne străduim să dăm daruri bune copiilor noștri. Dumnezeu, care este infinit în bunătate și putere, ne dă în fiecare zi tocmai ceea ce este cel mai bine pentru noi”.

În 2 februarie 1995 l-am găsit însă foarte bolnav. Tocmai mă întorsesem de la o ședință din Ohio, când am aflat că nu putuse veni să

predice în lipsa mea, cum promisese în duminica trecută. Avea să-mi spună că fusese pentru prima dată când nu se ținuse de cuvânt. Uneori l-au dus pe o targă, dar tot s-a dus să predice acolo unde a apucat să promită.

„Am avut o seară foarte rea”, mi-a spus dânsul. „A venit un director de-al mișunii noastre din Cehia și mi-a povestit ce frumoase lucruri se petrec pe acolo. M-a apucat însă un fel de slăbiciune și un fel de amețeală și m-am dus la culcare. Am vrut să spun «Tatăl nostru», dar... crede-mă, pentru prima oară în viața mea nu mi-am putut aduce aminte cum începe. Pur și simplu nu-mi puteam aduce aminte cuvintele...”

Noaptea m-am simțit și mai rău. Inima a început să bată de două ori mai repede decât normal. Doctorul mi-a spus că nu poate face nimic. N-am dormit toată noaptea și Bințea a vegheat și ea împreună cu mine. La început a fost mai rău. Am simțit că Diavolul se apropie de mine și mă amenință: «Aha, acum vei merge tu la judecată! Înaintea lui Dumnezeu o să iasă la iveală toate păcatele din viața ta. Acolo nu vei putea predica. Vei sta doar la judecată. Nu vei putea citi din cărțile tale lui Dumnezeu. El știe toate. Va scoate la iveală tot ce ai făcut rău și nu știe încă nimeni.»

M-am neliniștit un pic, dar pe urmă i-am spus: «Și ce dacă. Este ceva foarte frumos și cu păcatele mele. Este scris: «Veniți să ne judecăm și, de vor fi păcatele voastre roșii cum este cârmâzul, vor fi albe ca zăpada.» Dumnezeu va face și din păcatele mele ceva frumos: vor fi albe ca zăpada!»

Am încheiat astfel discuția cu Diavolul și m-am liniștit. S-a lăsat peste mine o pace adâncă, adâncă. Ne-am rugat împreună cu Bințea și am spus: «Doamne, tu conduci miliarde de ființe în univers și ești desăvârșit în înțelepciune. Ce să-ți cer eu și ce sfat să-ți dau?... La vârsta mea este cam obraznic să-ți cer să mai fiu și sănătos. Spun doar atât: Cum vrei Tu, ce vrei Tu și când vrei Tu! Tu știi mult mai bine decât mine ce trebuie să faci cu mine.»”.

41. Richard Wurmbrand

Și mie, ca și multor alora, mi-a fost dat să fiu luat cu asalt și surprins de „cuvintele sucite” ale fratelui Richard. Una dintre cele mai folosite expresii ale dânsului este și aceasta:

„Brânzei, să te ferească Dumnezeu să fii un păstor bun!...”

La o așa frază nu găsești de obicei răspuns și urmează un

moment de pauză mirată.

„Să nu fii doar bun. Caută să fii... excelent! Dumnezeu merită ceea ce este cel mai bun! Caută să fii excelent!

Pe un perete al casei sale am găsit satisfăcut și originea acestei provocări adresate mai ales lucrătorilor cu Evanghelia. Pe o bucată de lemn frumos lăcuită se puteau vedea distinct următoarele cuvinte săpate cu migaia: „Ceea ce suntem este darul lui Dumnezeu pentru noi. Ceea ce devenim este darul nostru pentru Dumnezeu!

42. Înțelepciune „menonită”.

Pe o altă placă de lemn, prinsă cu un cui modest în perete, am citit în casa unui frate menonit din Pennsylvania: „Omul nu poate număra nici măcar câte semințe sunt într-un măr, dar Dumnezeu poate număra până și câte mere sunt într-o sămânță!”

43. Richard Wurmbrand

Era prin 13 mai 1995. L-am dus pe Benjamin Poplăceanu, pastor de la Sibiu și fost coleg drag de Seminar, să-l întâlnească pe fratele Richard la el acasă. Împreună cu noi a venit și Emil Cristea, un frate din Bellflower, îndrăgostit de cărți și pasionat de „zicerile” fratelui Wurmbrand.

„E bine că-ți plac cărțile, dar vreau să-ți spun ceva”, a zis nenea Richard. „Nu uita că numai Dumnezeu este Adevărul. Biblia este un adevăr despre Adevăr. O carte despre Biblie este doar un adevăr despre un adevăr despre Adevăr, iar o predică inspirată de lectura unei cărți este un adevăr, despre un adevăr, despre un adevăr despre Adevăr! Nu te mulțumi doar cu cărțile, caută Realitatea ultimă, pe Dumnezeu însuși. Sunt mulți oameni care citesc cărți, dar altceva este să-L cunoști pe Dumnezeu; să umbli cu El”.

Tot atunci, aflând cu durere despre unele „ruperi” de biserici, dânsul a comentat oftând: „Se încurcă oamenii în fleacuri și se ceartă, dacă ar umbla după lucrurile cele mai importante, nu s-ar întâmpla așa ceva. Se spune că cineva și-a trimis fiul să aducă o căldare de apă din ocean. Băiatul s-a dus și a făcut întocmai. Cum pleca dinspre țărm, oceanul se tânguia cu zgomot: «Sărmanul de el, a venit la mine și a plecat doar cu o găleată de apă sărată... Eu am perle de mare preț comori ascunse... și el s-a mulțumit să plece doar cu apă sărată.»

Oamenii nu știu să zăbovească și să caute frumusețea și comoara tainică din lucruri. Se ceartă pentru fleacuri, când în fiecare dintre ei locuiește Dumnezeu Duhul Sfânt, au darurile minunate ale

Duhului și au făptura cea nouă făcută după chipul lui Dumnezeu!"

Pentru fratele Beniamin și pentru cei din România, mesajul a fost: „Căutați puncte de convergență, nu de divergență! Doar așa veți putea vesti Evanghelia împreună cu Biserica Ortodoxă și cu toate celelalte Biserici din țară. Când eram în închisoare, am fost pus să stau cu hoți și cu pungași. Eram hoți, condamnați pentru jaf și tâlhărie la drumul mare. M-am gândit cum să le predic Evanghelia. Dacă aș fi început cu: «Dumnezeu a zis: «Să nu furi», nu m-ar fi ascultat nimeni și poate m-aș fi ales și cu o bătaie bună... M-am mai gândit un pic, m-am rugat și le-am zis cam așa: «Știți că Dumnezeu îi iubește în mod special pe hoți? Este scris în Biblie. Într-un loc în care Iisus spune că se va întoarce pe pământ, El a trebuit să le explice cum va veni și putea să aleagă orice comparație: „ca un împărat”, „ca un judecător”, „ca un mare dregător”. El însă a preferat să se compare pe Sine cu un... hoț. Este scris că El va veni „ca un hoț, noaptea.»

Multe zile după aceea hoții mă tot rugau să le vorbesc și se laudau în gura mare: «Dumnezeu știe cum sunt hoții. El ne cunoaște pe fiecare!»

Căutați și voi lucrurile care vă unesc cu ceilalți. Nu vă grăbiți să vorbiți despre divergențe”.

„Eram în Japonia și m-a luat deoparte un proaspăt misionar, care mi-a spus: «Eu sunt nou pe aici. Știi care sunt punctele de conflict între religiile lor și creștinism? Spune-mi și mie, ca să știu cum să predic.»

I-am răspuns direct: «Dumneata ai venit ca să-i câștigi pentru Christos sau ca să te cerți cu ei? Ce te interesează „divergențele? Caută „convergențele” care să te ajute să stai de vorbă cu ei.»”.

44. Richard Wurmbrand

Se întorsese tocmai din South Carolina, unde fusese invitat să vorbească studenților misionari de la International Christian University. L-am găsit bucuros și mulțumit că făcuse o lucrare bună: „Nu știu ce fac cei care conduc școlile astea misionare. I-am găsit pe cei de acolo total nepregătiți. E drept că știau bine greaca și ebraica, dar se pregăteau să meargă în țările musulmane!... I-am întrebat: «Știți să vorbiți limba arabă?» Nu știau. «Dar cum să rezistați la un interogatoriu și la tortură ați învățat?» Nici nu se gândiseră la așa ceva. «Plecați între necreștini fanatici. Sunteți gata să muriți pentru Christos? Știți că El a spus: „Mergeți în toată lumea”, dar n-a adăugat și

cum „să veniți acasă”. Unii dintre voi s-ar putea să nu se mai întoarcă. Ați studiat ceva din viețile martirilor?» Majoritatea nici nu puseseră ochii pe o astfel de carte. Cred că le-a prins bine vizita și mesajul meu. Săracii, plecau total nepregătiți pe câmpul de misiune”.

45. Simion Cure

Hazul și ironia fratelui Simion nu l-au părăsit nici în clipele de încercare și suferință, când îngerul morții părea că-l atinge ușurel cu poala hainei lui dătătoare de fiori. După o înmormântare a unui frate de aceeași vârstă cu dânsul din Biserica Bellflower, pășind agale printre mormintele din Rose Hills, mi-a șoptit oftând: „Hei, Dănilă, mă trec florii emoției... A început să-i strige din catalog pe cei de pe pagina mea... Am ieșit din garanție! Când te trec ăștia la pensie, știi că nu mai faci prea multe parale”.

Altă dată, când doctorul i-a descoperit un început de diabet, a comentat laconic: „Toată viața mi s-a spus că sunt cam acru... Am găsit cu cale să mă «îndulcesc» la bătrânețe...”

46. Simion Cure

Nu numai predicile, ci și scrisorile fratelui Cure au fost pline de farmec, duioșie și pătrundere spirituală. Iată una adresată fratelui Sandu Șuşman din Akron, în data de 17 ianuarie 1984. Fratele Simion scria din New York:

„Scumpii mei.

M-a cuprins un dor de casă, dor de «patria de sus», dar până la împlinirea acestor doruri, mi-e dor de voi.

Am plecat de la voi la vârsta de 69 de ani și mă reîntorc la 70 (azi, 17 ianuarie, sărbătoresc apogeul vârstei).

Dar... s-a aprins becul roșu și nici aici în N.Y. nu am aflat un „Energy Station” și astfel merg, merg pe roșu... Cât? Nu știu. El singur știe în care drum, în ce vale, vârf de deal sau în ce râpă „carul” se va opri.

Mai am un singur dor... Să pot pleca la El din holda Lui. Oh... dac-aș putea muri sub jugul Lui!

Singura mea mângâiere e că am făcut cât am putut. Mai mult nu-mi cere nici El, decât ceea ce pot. Marți, 24 ianuarie, mă voi întoarce la Cleveland. Mi-e dor de liniște, dar n-o afl. Mi-e dor de bine, dar nu-l găsesc. Mi-e dor de voi și sper să vă văd și să mă mângâi cu voi.

Îmbrățișați pe ceilalți dragi ai noștri.

Cu aceleași sentimente și afecțiune.

Simion Cure

P.S.

Soția e... binișor și sperăm să ne vedem. Harul Domnului ne este dat amândurora în aceeași măsură. Cu aceeași dragoste.

47. Simion Cure

Anton Croitoru, unul din cei veniți din România ca să muncească un timp în America, tocmai murise într-un accident de mașină. I Rămăsese în țară o văduvă tânără și câțiva copii. La priveghiul din Bloomington, California, în luna martie 1989, am ascultat aceste cuvinte de mângâiere:

Domnul Iisus îi spune lui Simon Petru: „Lasă-mă să te spăl Petre. Ce fac Eu, tu nu poți pricepe acum”.

De multe ori auzim noi cuvintele acestea: „Ce fac Eu, tu nu poți pricepe acum”. Iată, aici, fratele Tonei așezat într-un coșciug și rămâne o femeie zdrobită și rămân în urmă copii orfani să crească fără tată. Cum s-o mângâiem noi pe văduvă?

„Ce fac Eu, tu nu poți pricepe acum”. Este însă suficient să știm și să credem că El face ceea ce face. A fost Dumnezeu în tot ce s-a petrecut? Sigur că a fost. Chiar dacă noi nu putem pricepe.

Rahela plânge în Israel și nu vrea să fie mângâiată. De ce? Cum ar putea fi ea mângâiată? Ce i-am putea noi da ca mângâiere? Ca să fie mângâiată, ea vrea copiii ei înapoi și nimeni nu putea face asta.

„De ce plângi, Rahela?” Pentru că mi s-au dus copiii și nu mai sunt.

Slăvit să fie Dumnezeu că noi avem astăzi o altă nădejde și știm că El ne va da înapoi ceea ce ne-a luat moartea! Până atunci însă rămânem cu durerea.

„Lasă-Mă, Petre. Ce fac Eu, tu nu poți pricepe acum”. Ajunge să știm doar că El este la lucru.

Poporul evreu striga către Moise în Egipt: „Mai bine ne lăsați în pace. Ne-ai făcut viața și mai amară. Ne-ai nenorocit de tot”. Ce făcea Domnul, ei nu puteau pricepe atunci. Nici Moise nu pricepea, dar el avea încredere în planurile Celui ce-l chemase.

Iov nu pricepea nici el de ce s-au abătut dintr-odată toate nenorocirile din lume asupra lui. îi mor vitele, își pierde averea, se prăpădesc copiii, îl îndeamnă nevasta la rău, îl judecă fără motiv prietenii...

„Lasă, Petre. Ce fac Eu, tu nu poți pricepe acum”.

Iov răspunde la toate cu încrederea lui în Domnul: „Femeie, vorbești ca o nebună, cum să blestemăm pe Domnul? Ce, primim din partea Lui binele și să nu primim și răul? Dumnezeu a dat, Dumnezeu a luat. Numele Lui fie binecuvântat”.

Dumnezeu nu lucrează după mintea noastră. Dacă ar fi făcut arunci după mintea lui Petru, nu i-ar fi spălat picioarele și urmarea ar fi fost tragică: „Dacă nu te spăl Eu, nu vei avea parte cu Mine”.

Dacă ar fi fost după mintea lui Petru, Domnul Iisus nu ar fi murit pe cruce. Țineți minte că Petru l-a spus: „Să Te ferească Dumnezeu, să nu Ți se întâmple așa ceva”. Dacă ar fi fost după mintea lui Petru, noi n-am fi astăzi aici cu nădejdea veșniciei și a iertării.

Ce bine că Dumnezeu nu face după mintea noastră! El face cum știe El că este bine.

Înțeleptul Solomon spune: „Am ajuns la cunoștința că tot ce face Dumnezeu dăinuiește în veci și la ce face El nu mai este nimic de adăugat și nimic de scăzut și că Dumnezeu face așa ca lumea să se teamă de El” (Prov. 3: 14).

Ajunge să știm că Dumnezeu este prezent în ceea ce se întâmplă. „Aici este degetul lui Dumnezeu”, s-au plecat cu admirație neputincioasă vrăjitorii Egiptului.

Dacă Dumnezeu este în moartea aceasta, atunci El știe ce face, chiar dacă nu ne dă astăzi nouă socoteală. Într-o bună zi ne vom convinge că ceea ce a făcut El a fost cel mai bine.

48. Simion Cure

Iată alte câteva fragmente din înțelepciunea vorbelor rostite de acest om deosebit:

Pe tatăl fiului risipitor nu l-a durut după partea de avere pe care i-a luat-o fiul său. Paguba lui a fost alta! Pe el l-a durut când fiul i-a întors spatele, crezând că altundeva este mai bine decât la tata acasă. Aceasta a fost durerea. Tata vrea să-și țină toți copiii acasă. Răsplata lui este să-i vadă pe toți împreună, aproape de el.

„Adu-ți aminte de unde ai căzut și pocăiește-te. Altfel vin să-ți iau sfeșnicul”. Din pricina aceasta multe biserici nu mai dau lumină. Ei sunt oameni buni, dar nu s-au pocăit și Domnul le-a luat sfeșnicul. Ei nici nu știu că nu mai au în ei lumina...

„Apoi, frate, eu nu știu de ce se tem unii de disciplină! Deși I sună ca o poezie, „disciplina” nu este soră cu „ghilotina”.

Disciplina vine de la cuvântul „discipol”. Nu ai ce căuta în

Biserică, dacă nu vrei să devii un discipol.

Autoritatea maestrului modelează ucenicul. Scopul nu este 1 pedepsirea, ci transformarea în ceva mai bun. Dumnezeu vrea să ne i imprime felul Lui de a fi prin disciplina bisericească.

Trebuie să predicăm din când în când și despre lucruri care țin de disciplină. Cei de la circulația rutieră opresc din când în când traficul și retrasează marcajele de pe străzi. S-au șters de atâta umblare peste I ele. Trebuie revopsite și reasezate, așa încât să fie văzute de toți.

Nu se poate fără disciplină bisericească! Biserica nu este o sală de așteptare de la gară unde unul doarme, altul se scoală, unul mănâncă, altul citește, unul vine, altul pleacă... în Biserică nu se face cum vrea fiecare. Ea nu este condusă după capul unora din Comitet sau după plăcerea unui grup de rudenii. Biserica este condusă de Christos, după normele prevăzute în Biblie.

49. Richard Wurinbrand

M-a chemat la dânsul pentru că nu se simțea bine și auzise că nici eu nu mă simțeam „excelent”. Pe dânsul îl apăsau boala și bătrânețea, pe mine mă apăsau niște vorbe și niște atitudini ale unora din biserică. Sângeram înăuntru și mi-a simțit inima grea. Probabil că s-a gândit din timp la ceea ce voia să-mi zică, pentru că a început repede, fără tatonările de rigoare. Eram un grup destul de mare, dar dânsul a vorbit uitându-se la mine:

„Multă vreme m-am frământat cu un text din Evanghelia. Iisus îmi spune că trebuie să fiu desăvârșit, «cum Tatăl meu din ceruri este desăvârșit». Am citit și i-am spus: «Doamne așa ceva nu se poate. Nu este cu putință și nu este drept să-mi ceri așa ceva. Nu poți cere râmei care se târăște pe pământ să zboare ca șoimul. Eu sunt om păcătos și Dumnezeu este Dumnezeu! îmi ceri să fiu desăvârșit, și nu oricum de desăvârșit, ci ca Dumnezeu însuși!»

Dumnezeu m-a văzut supărat și mi-a zis: «Lasă că mai vorbim noi despre asta.»

După un timp, Domnul mi-a arătat un text în Vechiul Testament care spune: «Robul Domnului este surd». Auzi, Dumnezeu nu are auz perfect! Sunt lucruri pe care El nu le aude sau «se face că nu le aude». I-am spus: «Doamne așa pot să fiu și eu!»

Altă dată mi-a arătat alt text în care scrie că «Dumnezeu nu vede nicio nelegiuire în Iacov». Nu că n-ar fi nelegiuire în Iacov, dar

Dumnezeu nu vede. Asta înseamnă că El nu vede prea bine... M-a întrebat: «Așa poți fi ca Mine?» I-am răspuns că da.

Într-o altă ocazie mi-a dat să citesc un text care spune că Dumnezeu aruncă păcatele noastre în «marea uitării». Auzi, Dumnezeu nu ține minte. El «uită» anumite lucruri despre noi. Cu memoria nici eu nu stau prea bine! Deci pot să fiu ca El!

Dumnezeu nu aude, Dumnezeu nu vede, Dumnezeu nu ține minte! Ca un așa Dumnezeu pot să fiu și eu... desăvârșit!"

A intervenit de alături și sora Bințea: „Scrie undeva despre împăratul Saul că «s-a făcut că nu aude», anumite vorbe rele spuse despre el. E bine să știi ce să păstrezi și ce să dai la o parte ca să poți conduce poporul Domnului”.

50. Richard Wurmbrand

Toamna aduce florii reci ai unei morți inevitabile. Aflat în vacanță la Portland, am auzit că sora Bințea a fost internată în spital, pentru o operație. La vârsta ei, orice intervenție chirurgicală era „majoră”, cu consecințe greu de întrevăzut.

M-am întors la Los Angeles și pe 3 iulie 1996 am plecat la spital cu părinții noștri. La poarta spitalului ne-am întâlnit cu fratele Wurmbrand. Era într-un cărucior cu roțile care-l ajuta să-și depășească neputințele trupului, dar nu și pe ale inimii: „Sunt într-o mare încercare! O operează pe Bințea...”

Ne-am dus împreună în salonul spitalului și am făcut roată în jurul patului în care stătea sora Wurmbrand. Deloc tristă sau îngrijorată, doar cu fața brăzdată de spasme involuntare produse de durerile acute, dânsa ne-a vorbit duios despre „Cel ce numără firele de păr de pe capul celor credincioși”:

„Am cunoscut odată un tânăr matematician. Era doctor în matematici și se specializase în computere. L-am admirat și l-am lăudat pentru priceperea lui, dar i-am spus că Dumnezeu știe să numere mai bine decât el. Săracul de el, nu-L cunoștea pe Dumnezeu și era pierdut. I-am explicat că eu nu știu nimic în comparație cu el, dar că și el are încă de învățat de la Dumnezeu. Dumnezeu este cel mai mare matematician cu putință. El numără stelele de pe cer, firele de păr de pe capul oamenilor și ne socotește chiar și numărul zilelor vieții noastre. Ce minunat este să știi că El se preocupă de toate acestea și că face așa pentru că ne iubește!”

A intrat asistenta medicală să o pregătească pentru operație, așa

că ne-am retras în liniște. Am mai apucat totuși să-l mai văd și să-l mai aud pe fratele Richard, care s-a apropiat cu căruciorul de patul soției sale, a apucat-o de mână și i-a spus plin de căldură: „Te iubesc mai mult decât în ziua nunții!”

Fiorii înghețați ai toamnei au fost izgoniți pentru câteva clipe de flacăra din cuvintele drăgăstoase. În ochii celor doi strălucea acum o lumină hotărâtă să biruiască dincolo de limitele obișnuite ale firii.

51. Petru Popovici

Am vorbit la telefon, fără să ne vedem fața, deși eram pe aproape. Dânsul venise la Portland în iulie 1996 pentru nunta uneia dintre nepoatele sale. Eu mă aflam pe acele meleaguri într-o vacanță. L-am întrebat cum se mai simte. Mi-a răspuns: „Rău, dar e bine”.

I-am spus că și fratele Richard este bolnav. Mi-a răspuns: „Știu. Am vorbit și eu cu el la telefon. „Mi-a spus că este foarte rău și i-am spus și lui că asta este foarte bine. Semn că ne apropiem de plecarea „acasă”.

L-am întrebat cum s-a acomodat cu clima din Atlanta. Mi-a răspuns cam în aceeași atmosferă a așteptării: „Este foarte umed, dar dacă și asta grăbește clipa plecării mele, atunci este și asta «foarte bine».

Mi s-a părut foarte grăbit să „plece”. Era asemenea unei păsări călătoare care simțea că se apropie toamna. Cred că începuse să nu se mai simtă bine „aici”. Anticipa deja „mutarea”...

52. Jiva Emil

Era prin vara anului 1974. La biserica păstorită de fratele Chiu Mihai în Pârneava, Arad, se organiza în fiecare luni seara un studiu pentru pregătirea celor ce țin Școala Duminicală. Se studia întotdeauna lecția de duminica următoare. Veneau frați din multe biserici și fiecare participa cu ceea ce se pregătise sau cu ceea ce îi descoperea Domnul. Discuțiile erau uneori aprinse, dar arareori ieșeau din limita politeții și a râvnii îngăduite.

Când am ajuns eu pe acolo, se discuta tocmai despre relațiile din familie, așa cum sunt ele descrise de apostolul Pavel în Efeseni 5. Se opriseră mai ales la afirmația: „Bărbatul este capul nevastei” (Efes. 5: 23) și doreau să afle care este limita în care o femeie trebuie să-și urmeze soțul în toate lucrurile. Cineva a trecut la domeniul foarte practic și a cerut o lămurire pentru situația căsătoriilor mixte, când un membru al Bisericii Baptiste se căsătorește cu cineva din Biserica

Penticostală: Cine hotărăște în ce Biserică se vor închina de acum înainte?

Unul din frați a sugerat că, bărbatul fiind „capul”, o soție trebuie să știe că își va urma soțul și că este normal ca toate aceste căsătorii „mixte” să se integreze acolo unde este membru soțul.

Altceineva a spus că lucrurile nu stau chiar așa de simplu; în aceste situații intervine de obicei și restul familiei, socrii, cumnații etc. De multe ori, astfel de căsătorii produc tensiuni care duc la crize dureroase. Uneori se pune chiar problema divorțului. „Merg oare doi oameni pe un drum fără să fie învoii?” (Amos 3: 3). S-a cerut părerea fiecăruia și fiecare a cam spus cum se face în biserica din care face parte. Discuțiile nu progresau deloc și „consensul” era foarte departe.

Spre surprinderea tuturor, fratele Emil Jiva, care tăcuse mâlc până atunci, a rupt tăcerea cu afirmația: „Eu, fraților, rămân lângă formula ortodoxă!”

S-a făcut liniște și fețe uimite așteptau o lămurire pentru „abaterea doctrinară”...

Fratele Emil Jiva a continuat: „În liturghia ortodoxă se spune așa: „Se cunună robul Domnului cutare cu roaba Domnului cutare...” Când aceasta este adevărat, nu vor apărea probleme. Dacă și el și ea sunt „robi ai Domnului”, cei doi vor asculta în smerenie de Domnul și nu vor avea ambiții personale. Dacă însă sunt altfel, se vor certa nu numai pentru biserica la care să meargă, dar și pentru multe, multe alte lucruri”.

A curs de atunci multă apă la moara vremii. Am participat la cununii și am fost martori la înțelegeri și la neînțelegeri... De multe ori însă, în situații de criză, mi-a răsunat în urechi ecoul cuvintelor fratelui Emil Jiva: „Robul Domnului... și cu roaba Domnului...” într-adevăr, aceasta este rezolvarea tuturor problemelor!

53. English Expressions

„Lateral intelligence” (Inteligență laterală). Am auzit despre această expresie într-unul din foarte reușitele seriale de televiziune britanică. Într-o intrigă cu accentuate nuanțe polițiste, unul din personaje dezvăluie altor două întregul complot și soluționarea lui revoltător de simplă. Cei doi exclamă: „Dar cum de n-am rezolvat noi problema? Totul este atât de simplu! Aveam toate datele!” Replica detectivului este rece, britanică și revoltător de simplă: „Pentru că voi aveți o inteligență laterală!”

Din contextul acțiunii am înțeles că, pentru britanici, o inteligență laterală este o activitate intensă a creierului, care nu aduce însă progres, înaintare, ci doar îmbogățire sterilă de cunoștințe, o dezvoltare „laterală”.

M-am gândit de multe ori de atunci că această expresie se potrivește și poporului român, lipsit de spiritul întreprinzător și practic al celor care au deținut „rolul principal al acțiunii pe scena istoriei”. Inteligența laterală este inteligență de arhivari, este viața unui popor „vegetal”, cum ne definea cu regret și revoltă poeta română Ana Blandiana.

Ne pricepem foarte bine să adunăm informații și să le „depozităm” în cutele inteligenței noastre de „cultură generală”. Ne lipsește însă geniul dinamic specific „inteligenței frontale, care știe să ia taurul de coarne și să-l răpună. Această „inteligență frontală” este ilustrată de „oul lui Columb”, de tăierea „nodului gordian” și de un alt termen al limbii engleze: „Science starters”.

Radu Cosașu scrie într-unul din fascinantele sale articole: „Oamenii simpli ajung la înțelepciunea înțelepților prin forța practicii lor, nu prin răsucirea firului în patru”. Un alt mucalit de aceeași talie a adăugat: „Înțelepciunea a fost întotdeauna constantă pe pământ. Doar populația a fost în creștere...

Adevărata inteligență este mult mai mult decât o acumulare de cunoștințe. Ea este măsurată în felul creator în care poate folosi cunoștințele acumulate. Unul care gândește încet, dar care știe să ajungă la niște concluzii proprii folositoare este cu mult mai inteligent decât acele „enciclopedii ambulante” care plutesc în derivă pe marea vieții.

Beniamin Netanyahu, prim-ministrul Israelului, declara într-un interviu din luna decembrie 1996 că Israelul a fost în anul respectiv pe locul doi în lume în ceea ce privește aceste descoperiri (înaintea Germaniei și Japoniei). „Science starters” denumește acele descoperiri cu aplicabilitate imediată în domeniul avansării științei și industriei. Țara care reușește să aibă cei mai mulți „science starters” are „valută forte” în acest secol al informaticii și tehnologiei.

Eroii, martirii, dictatorii, reformatorii și inventatorii au fost întotdeauna oamenii inteligenței frontale. Ceilalți sunt holograme, umbre, fantome; vii sunt numai cei care-și prefac ideile în fapte, dau realitate cuvintelor rostite, trec pe plan existențial conceptele și

visările planului ideativ și sunt decizi a plăti, la nevoie, fără a se tocmi, prețul maxim, singurul care nu înșală niciodată, cel bun, pe nume: viața.

Este interesant de remarcat că Biblia este cartea „înțelepciunii. Această „înțelepciune” este, în definiția strictă a textului, o inteligență aplicată pentru progresul binelui (individual sau colectiv). Biblia nu are cuvinte prea blânde despre „inteligența laterală” („Care mereu învață și niciodată nu ajung la cunoștința adevărului”, „cunoștința îngâmfă, dar dragostea zidește” etc). „Înțelept este doar acela care, aflând adevărul, trece imediat la acțiune: „Dacă știți aceste lucruri, ferece de voi dacă le faceți!”

54. Nicolaie Tonoiu

Când, după ani grei de suferințe și persecuții, fratele Tonoiu și-a făcut bagajele și a plecat din țară ca să se stabilească în sânul minusculei comunități de creștini din Los Angeles, mulți au privit această mutare ca pe o „pierdere”. Unul dintre cei care l-au găzduit în primele zile în California l-a și întrebat chiar: „Frate Tonoiu, locul dumneavoastră era încă între mulțimile de credincioși din România. Ce-o să faceți dumneavoastră aici?”

Răspunsul dânsului a fost uimitor și a devenit foarte repede „proverbial” printre cei chemați la umilința exilului: „Am venit să ajung «nimic». În țară nu mă lăsau frații, mă îmbulzeau bisericile și-mi dădeau mereu impresia că sunt «cineva». Dumnezeu vrea să mă facă «nimic», ca pe Apolo și pe Pavel. Vreau să ajung și eu ca ei, un «nimic» în ochii mei, ca să mă prețuiască mai mult Domnul Christos!

L-am avut printre noi o vreme, l-am rugat de multe ori să ne predice la Biserica noastră dintr-un „garaj” amenajat ca sală de adunare. Ne-a predicat însă foarte rar. Răspundea cel mai adesea: „Puneți pe altul. Eu am venit să ascult și să mă bucur cu voi”.

55. Nicolaie Tonoiu

Fata fratelui Tonoiu, devenită prin căsătorie Cernucan, n-a fost nici ea scutită de grele încercări, deși venise în America iluziilor cu câțiva ani buni mai înainte. Când simțea că nu mai poate, se așternea pe scris „acasă”, lui tata. Răspunsurile călătoreau înapoi, pline de dragoste și îngreuiate de înțelepciune: „Nu mă mir că ți-este mai greu și ai și mai multe necazuri. Asta înseamnă că Dumnezeu te promovează într-o clasă superioară. La grădiniță mai mult ne jucăm. Când ajungem la școală încep materiile mai grele, dar de abia la liceu și la facultate

dăm cu adevărat de «greu». Dacă-mi scrii că ai necazuri, eu mă bucur, înseamnă că Dumnezeu te-a găsit vrednică. Ești mai mare în ochii Lui și te pune la teste mai complicate. Nu uita să privești viața ca pe o școală a uceniciei. Dumnezeu ne desăvârșește prin suferințe. Ca și pe Fiul Său, de altfel”.

Deși a tradus enorm, fratele Tonoiu n-a scris, după câte știu eu, nicio carte. A scris însă multe pagini frumoase în viețile celor care i-au stat în preajmă. Comunitățile Creștin după Evanghelie din Ploiești și București poartă și astăzi ceva din amprenta duhovnicească a dânsului.

56. Vasile Taloș

Se spune, nu fără temei, că „apele adânci sunt ape liniștite”. Venit în vizită pe meleagurile californiene, fratele Taloș ne împărtășea câteva din gândurile sale de președinte al baptiștilor români. Îl frământa mai ales regândirea unei strategii de lucru în care Uniunea să se pună la dispoziție inițiativelor locale, fără a le stânjeni sau încerca să le „coordoneze”.

„Să vă explic cum înțeleg eu că ar trebui să funcționeze: Acum câțiva ani am vizitat una din familiile bisericii pe care o păstoresc. O familie liniștită, cu mult har și multă maturitate în activitatea bisericii. L-am găsit acasă pe fratele în vârstă, tata socru. M-a străfulgerat dintr-odată o întrebare pe care am ținut neapărat să i-o pun: „Frate X, locuiești aici împreună cu copiii și n-am auzit niciodată despre o ceartă sau despre o neînțelegere între dumneavoastră. Cum de reușiți?”

Mi-a răspuns molcom: „Frate Taloș, eu am o filosofie de viață în treaba asta. Ea sună cam așa: «întotdeauna la dispoziție, niciodată în cale!» Sunt, e drept, aici împreună cu ei, dar nu mă amestec în treburile lor. Dacă mă întreabă, le răspund. Dacă mă solicită să-i ajut, o fac cu plăcere. Altfel îmi văd de ale mele și mă rog în fiecare zi pentru ei. Fiecare familie are dreptul să învețe din anumite greșeli pe care este necesar să le facă ea însăși”.

„Întotdeauna la dispoziție; niciodată în cale”. Cam așa ar trebui să funcționeze și Uniunea Baptistă în relație cu bisericile și cu comunitățile din țară.

Vorbele fratelui Taloș mi-au rămas pentru totdeauna în memorie. Nu știa că mi-a dat și mie o lecție fundamentală de viață. De atunci am repetat principiul acesta în multe vizite și în multe situații. Să știți că dă rezultate!

„Un sfat cerut este prețios.
Unul nedorit este de prisos”.

57. Barzilai en Dan

Ca unul care am trăit „creștinismul” în două continente, am fost mereu bănuțit că port influența mediului „de dincolo”. Când eram în România mi se zicea că sunt „occidental” în concepții, în America sunt bănuțit de „bigotism românesc”. Adevărul este că, dacă îmi dați voie să folosesc „oarecari termeni fandosiți”, eu sufăr de „extrateritorialitate” și de „imunitate” diplomatică.

Mai clar spus, eu cred că adevărații creștini s-au strămutat deja lăuntric într-un teritoriu nou: acela delimitat de granițele revelate în Biblie.

Un creștin nu poate fi doar Român sau doar American, ci el trebuie să fie în primul rând un cetățean „al cerului”.

„Cetățenia aceasta n-a fost niciodată la modă. Nu întâmplător regimul din România dintre cele două războaie mondiale îi considera pe creștinii evanghelici „bolșevici”, iar comuniștii ne-au poreclit. influențe ale imperialiștilor americani”.

Imposibil de clasificat sau de asimilat cu vreo altă cultură sau civilizație, adevăratul creștinism suferă de „extrateritorialitate”.

Niciodată și nicăieri „la modă”.

Pedepsit cu exilul pentru „vina” de a fi altfel decât „religia oficială a statului”, un astfel de creștin a declarat: „Nu mă puteți exila. \ Patria mea este pretutindeni, iar casa mea este oriunde îmi pot pleca genunchii ca să mă închin lui Dumnezeu în duh și în adevăr”.

Există o frăție tainică a celor ce „locuiesc în Biblie”. Ei se recunosc repede și se împacă de minune, căci aceeași Biblie locuiește 1 în fiecare dintre ei.

Acești „cetățeni ai cerului” sunt asemănători unor diplomați care-și reprezintă țara pe post de ambasadori. Luați mereu la întrebări de „cultura și puternicii zilei”, ei se bucură în inimile lor de ceea ce eu numesc „imunitate juridică”. Apostolul Pavel își publică acest drept în 1 Corinteni 4: 1 – 5:

„Iată cum trebuie să fim priviți noi: ca niște slujitori ai lui Christos și ca niște ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu. Încolo, ce se cere de la ispravnici este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredințat lui”.

„Cât despre mine, prea puțin îmi pasă dacă sunt judecat de voi

sau de un scaun omenesc de judecată. Ba încă, nici eu însumi nu mă mai judec pe mine...”

„De aceea să nu judecați nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi gândurile inimii. Atunci fiecare își va căpăta lauda de la Dumnezeu”.

În înțeleș duhovnicesc, creștinul iese de sub incidența jurisprudenței umane datorită misiunii pe care o are și nu poate fi judecat decât de Dumnezeu în ziua „drepte Sale răsplătiri”.

58. Mihai Chiu

Un om în toamna vieții, care a venit în vizită la Los Angeles în primăvara lui 1997, să-și răstoarne printre noi coșul cu roade adunate în activitatea de-o viață. Venea după o foarte binecuvântată săptămână de studiu și evanghelizare petrecută la Sacramente A ales să ne vorbească despre „întâietatea în fapte bune” așa cum este expusă ea în epistola lui Pavel către Tit. L-am auzit atunci spunând ceva așa de clar, așa de profund și totuși așa de simplu cum nu mai auzisem la niciun alt predicator:

„În problema faptelor există două greșeli insuflate de Diavol. El vine la noi să ne amăgească și să ne oprească de la mântuirea frumoasă pe care ne-a pregătit-o Dumnezeu. Pentru cei ce se apropie de mântuire, diavolul zice: «Mai întâi trebuie să faceți fapte, multe și foarte grele», când de fapt Dumnezeu nu vrea să facem nimic, ci doar să credem. Pentru cei ce au primit mântuirea, diavolul are o altă înșelătorie: «De-acum voi nu mai trebuie să faceți nimic! Ați fost mântuiți prin har și aceasta vă este de ajuns pentru veșnicie.» Observați greșeala: «Fapte înainte de mântuire» și «Niciun fel de fapte după mântuire».

Biblia spune exact invers! Mântuirea nu se obține prin fapte, «ca să nu se laude nimeni». Dar am fost mântuiți pentru «faptele bune pregătite mai dinainte de Dumnezeu, ca să umblăm în ele». Fără credință, faptele sunt sterile și nu produc mântuirea; fără fapte, credința este moartă. La întâlnirea cu Christos trebuie să ai credință, în umblarea cu El trebuie să dai dovadă de ascultare!

Cuvintele fratelui Mihai Chiu mi-au clarificat în câteva clipe problema aceasta a „faptelor bune” și însemnătatea pe care le-o dă Dumnezeu. Predica dumnealui a căzut în inima mea pe un pământ bun și pentru că doar cu câteva zile înainte citisem în „Jurnalul fericirii” al

lui N. Steinhardt alte câteva rânduri extraordinar de clare și revelatoare în această foarte importantă problemă a „faptelor”. Iată-le:

„În «L’Etre et le Neant», Sartre consacră un strălucit capitol verbelor «a fi» și «a face»; plin de observații interesante, subtile și rodnice. Aș vrea să mă opresc numai la «a face» și «a fi», accentuând latura – aș zice – escatologică.

Viața este hotărâtor legată de verbul «a face»: trăirea noastră pe acest pământ, trecerea noastră prin această lume constituie faza lui «a face». Moartea (ori stările prevestitoare și asemănătoare ei) stau sub semnul lui «a fi». (Moartea însăși ar putea fi definită ca trecerea în starea lui «a fi», un «a fi» absolut, purificat de orice contingentă.)

Pe veșnicul «a fi» noi ni-l clădim singuri, iar veșnicia aceasta – rai ori iad – e funcție variabilă de ceea ce «facem». Picătură cu picătură, zi de zi, clipă de clipă, acțiune după acțiune, gest după gest, făcându-l ne pregătim permanentul «este».

Raiul și iadul pot așadar fi considerate ca stări de ființare pură; conștiința (sau sufletul) se află acum însingurată și neajutorată de nimeni și de nicăieri, față în față cu veșnicia, cocoțată pe maldărul de făptuiri săvârșite în faza lui «a face».

Dincolo – oricât am jindu-i (e sensul parabolei dreptului Lazăr și a bogatului nemilostiv) – nu mai putem face nimic niciodată («never-more» zice Poe): verbul «a face» piere, e ca și cum nici n-ar fi fost vreodată. Rămâne însă, în toată groaznica lui plinătate și semnificație, verbul «a fi» – el și nimic altceva.

Fără prieteni, fără televizor, fără zgomotul vecinilor... Atunci se va vedea ce ți-ai clădit, pe care ți le-ai ales: oile sau caprele.

Verbele «a face» și «a fi» sunt deopotrivă de gingașe: unul prin evanescența lui, celălalt prin veșnicia lui. Goethe arăta cât de greu este «a face». Dar greutatea sa pălește în fața lui «a fi», când acesta îi urmează. Fericiți cei ce pot întâmpina pe «a fi» și pot intra în împărăția lui mulțumiți fiind de felul în care și-au încheiat relațiile cu «a face».

La distanța dintre două generații distincte și dincolo de circumstanțele diferite ale protestantismului și ortodoxiei, rostirile fratelui Chiu și rândurile fratelui Steinhardt fac parte din aceeași familie, învățătură din învățătura aceluiași Tată.

59. Sabina Wurmbrand

21 august 1997. Am plecat în vizită la familia Wurmbrand cu Sonia, cumnata fratelui meu, soră adventistă dintr-o biserică din

Braşov. Cum fratele Richard tocmai dormea, ne-a întreţinut puţin sora Sabina. „Sunt foarte emoţionată, a zis Sonia, mă bucur să vă văd. Tocmai am citit din biblioteca vastă a cumnatului meu o carte scrisă de soţul dumneavoastră şi acum citesc una scrisă chiar de dumneavoastră. Este foarte interesant să cunoşti autorul unei cărţi, înţelegei cartea altfel, mai bine...

Strângându-i mâinile şi privind-o cu o copleşitoare bunătate, sora Sabina a zis: „La fel este şi cu Biblia, nu-i aşa? Cine-L cunoaşte pe Dumnezeu are şanse să înţeleagă mai bine Biblia. Cine nu-L cunoaşte, tare se mai necăjeşte că nu înţelege o seamă de lucruri. Ce bine este că L cunoaştem pe Domnul, nu-i aşa?”

Biblia este singura carte al cărei Autor este prezent când o citeşti.

60. Ioan Sima

23 august 1997. O zi „caracteristică” în viaţa de lucrător cu Evanghelia printre emigranţii români din Los Angeles. Dimineaţa am participat la o înmormântare a unei surori din biserica penticostală „Bethel” din Fullerton. Am predicat Evanghelia împreună cu fratele Nelu Pruneanu şi cu un seminarist venit în vizită de la Seminarul Penticostal din Bucureşti. După-amiază, cam pe la ora 4, am primit un telefon de la sora Eugenia Avramescu, soţia preotului ortodox din Anaheim. Era agitată. Mă suna din casa unei familii care venise doar de câteva zile. Copilul ei în vârstă de opt anişori era bolnav: febră mare şi dureri abdominale. „Dacă-l ducem la Urgenţă, n-au asigurare medicală şi costă foarte mult”, mi-a spus dânsa. „Nu ştiţi pe cineva, un cadru medical care ne-ar putea ajuta?”

M-am gândit repede la toţi pe care-i ştiam. Ca un făcut, majoritatea erau plecaţi din localitate. Mi-am adus aminte însă de fratele Ioan Sima, predicator la Biserica Creştinilor după Evanghelia din Riverside. Am rugat-o să-mi dea zece minute să-l caut şi, dacă nu voi reveni, să alerge cu copilul la un spital. Fratele Sima mi-a răspuns repede şi amabil: „Am să le dau un telefon numaidecât. Văd eu ce este de făcut. Dacă nu este grav, îi invit să vină mâine la dumneavoastră la biserică. Este duminică şi vin iarăşi să-i consult pe cei care n-au asigurare medicală”.

Un baptist „strângând aproape” la durerea unor fraţi penticostali. O preoteasă ortodoxă în vizită la o necăjită familie nou-venită. Un pastor baptist care mijloceşte intervenţia unui

medic-predicator creștin după evanghelie... Minuni din viața de fiecare zi. Sau: „Ce bine este, Doamne, când este bine!”

61. Richard Wurmbrand

Cel ce-i acuză foarte ușor pe ceilalți este de cele mai multe ori unul care se acuză singur. De obicei vedem lucrurile nu așa cum sunt ele, ci așa cum suntem... noi.

Îl vizitam a doua oară împreună cu unul din frații păstori veniți din România. Din vorbă în vorbă, fratele musafir a ajuns să descrie situația dezolantă a bisericilor din țară, pline de frați firești etc... Atmosfera se înnoirase cumva de pesimism și de resemnare. Se lăsase parcă o ceață a „defetismului” religios. Am tăcut cu toții. Era o tăcere stingheră pe care nu știam cum să o rup. Deodată, glasul fratelui Wurmbrand a răsunat triumfător: „Slavă Domnului pentru creștinii firești! Din ei se poate face cel mai ușor creștini duhovnicești! Nu-i așa? E mult mai ușor să lucrezi cu ei decât cu musulmanii sau cu atei. Dumnezeu v-a dat o materie primă cu care să lucrați foarte ușor. Sunt milioane de credincioși firești în România. Este treaba voastră să-i faceți „duhovnicești”.

Dintr-o singură trăsătură de condei, logica fratelui Richard transformase handicapul într-un avantaj, neajunsul într-o oportunitate!

Când te plângi de starea jalnică în care se află societatea, întreabă-te: „Sunt parte din problemă sau din soluție?”

62. Sabina Wurmbrand

Durere, daltă dulce a devenirii mele...

În februarie 1998 am sunat-o să-i spun că fratele Aurelian Popescu tocmai avusese un accident și, lovindu-se la cap, a stat cinci zile în spital.

M-a întrebat: „Dar tu ce mai faci?” Știa că treceam prin zile rele, de grea încercare sufletească. Supărasem cumva pe Domnul și vreo 50 din cei 240 de membri ai bisericii noastre ne părăsiseră pentru a forma o nouă adunare. Am oftat și i-am spus că mă țin deocamdată deasupra valurilor.

„Vreau să-ți spun ceva, dacă ai timp să mă asculți. Am citit ceva interesant într-o revistă din Germania. Niște hoți și-au pus în gând să jefuiască o bancă. Au vizitat-o mai întâi și și-au dat seama că nu va fi lucru ușor. Banca avea paznici și la intrare, și înăuntru, iar toți funcționarii stăteau fiecare la locul lui, atenți la tot ce se întâmplă”.

„Șeful bandei de hoți a spus: „Știu ce vom face. Aduceți-mi un băiat care vinde ziare pe stradă!”

În ziua hotărâtă, băiețelul tocmit de șeful hoților a intrat în clădirea băncii și a început să strige ca pe stradă, făcând reclamă ziarului pe care-l vindea. Au sărit repede oamenii de ordine și i-au spus că așa ceva nu se poate, în bancă nu este voie să vinzi ziare. Băiatul a început să strige și mai tare și să fugă printre oameni. Ca să pună capăt mai curând tăărăboiului au sărit în ajutor și oamenii de pază de la uși. Apoi au sărit și funcționarii de la locul lor și au dat o mână de ajutor să-l prindă pe năzdrăvanul vânzător de ziare. În timpul acesta, hoții au operat și au jefuit banca”.

„Înțelegi de ce ți-am spus asta?” m-a întrebat sora Bințea. „Înțeleg foarte bine și vă mulțumesc frumos”, i-am răspuns eu.

„Asta este tactica diavolului”, a continuat dânsa; „el trimite pe cineva să facă scandal și-i face pe lucrători să-și părăsească posturile. Atunci marele hoț își duce planul cel rău la îndeplinire. Nu te lăsa Păcălit, stai la lucrarea ta și vei vedea că totul va trece. Ai văzut ce ploaie grozavă a fost ieri. Astăzi însă cerul este senin de toată frumusețea”.

„Nu uita că toate bătlăile noastre nu le dăm cu cei din jurul nostru, ci în noi înșine. Caută să ieși biruitor și Domnul te va binecuvânta dacă iei examenul. Nu toate necazurile noastre sunt rele. Este scris că Domnul Iisus a fost dus „de Duhul” în pustie, ca să fie ispitit. Încercarea Lui a făcut parte din planul divin. După ce Domnul a trecut-o cu bine, au urmat minunile și lucrările minunate pe care i le-a dat Dumnezeu să le facă. Caută și tu să treci cu bine examenul. Cine știe ce lucrări a pregătit și pentru tine Domnul?”

I-am spus atunci că urma să avem ședință duminică. Mi-a răspuns: „Spune fraților să nu pună prea mult la inimă ședințele. Și ele trec. Dumnezeu nu lucrează prea mult cu ședințe. Nu le lua nici tu prea în serios”.

63. Richard Wurmbrand

26 septembrie 1998. L-am vizitat iarăși, după ce m-am întors dintr-o excursie de o lună în România. Surprinzător, l-am găsit așezat la biroul de lucru și îmbrăcat ca de oaspeți. Am înțeles că au vrut să ne facă o „impresie”. Însă n-am reușit să-l întreținem decât aproximativ 45 de minute, după care a obosit și a trebuit să-l lăsăm să se odihnească.

M-a rugat să mă așez cu scaunul lângă dânsul și și-a dezlănțuit șirul întrebărilor curioase: „Cum a fost în România? Ce fac frații? Cum m-am simțit în biserici?” etc. I-am spus că pretutindeni am vorbit despre dânsul și că am transmis predica pe care mi-o încredințase, într-o pauză a început să cânte o cântare învățată demult și repetată mereu în ceasuri grele, cântarea celor care nu mai au nimic și nici nu-și mai doresc nimic, pentru că L au pe Domnul:

„De sus din slava senină Tatăl privește la noi
Ochiul Lui toate le vede; Mai mult de-atât ce mai vrei?”

Una din strofe are un conținut magnific:

„Iar când în ceasuri supreme
Nu știi nici ce să-l mai cei
Domnul privește la tine!
Mai mult de-atât ce mai vrei?”

S-a oprit din cântat, m-a privit o clipă și mi-a spus: „Asta este toată problema omenirii: Nu știe ce este important. Aleargă după nimicuri. Dacă-L ai pe Dumnezeu... ce-ți mai trebuie? Omul are șansa extraordinară să-L primească pe Dumnezeu în inima lui și să se bucure de tot ce înseamnă prezența Lui în viață. Suntem cele mai fericite făpturi din univers! Ce ne-am putea dori mai mult?”

64. Christine Brânzei

Uneori viața este o trecere prin valea suferințelor.

Săptămâna trecută l-am condus pe ultimul drum pe fratele Văleanu Daniel, o cunoștință veche și un frate foarte bun în credință.

Duminică l-am vizitat pe fratele Iosif Țon după operația la care fusese supus pentru cancer la prostată.

Ieri am internat-o în spital pe mama: cancer la pancreas. Al treilea fel de cancer în trupul ei. Lupta ei cu cancerul, pe durata a mai bine de 14 ani, se întetește. Măine după amiază o va opera doctorul Gossard, același care i-a făcut acum 14 ani prima operație pentru cancer la sân, la același Glendale Adventist Medical Center. Șansele operației de mâine nu sunt prea mari. 20% din pacienții supuși unei astfel de intervenții nu se mai scoală de pe masă. Ca să fie și mai dificil, mama a slăbit în ultimele patru luni foarte mult în greutate. Am lăsat-o în salon cu tata și m-am dus să-l vizitez în Paloș Verdes pe fratele Richard Wurmbbrand și să-i dau Cina. Am inima grea și ochii mi se încețoșează cu amenințarea ruperii unui baraj al lacrimilor pe care abia le mai stăvilesc.

La biserică am căutat sprijin într-un mesaj ancorat în Promisiunile lui Dumnezeu. Mi-am spus în primul rând mie însumi că „toate lucrează spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu”. De șase mii de ani mortalitatea este, cu excepția notabilă făcută în cazurile lui Enoh și Ilie, de sută la sută. Când te duci la o maternitate vezi minunea lucrării lui Dumnezeu, nașterea unui suflet neprihănit. Când vizitezi un bolnav aproape de moarte vezi ce am adus noi, oamenii, în universul lucrării lui Dumnezeu: urâtenia păcatului a produs blestemul și moartea. Ce bine ar fi fost să nu fie! Peregrin între naștere și moarte, omul trece prin multe necazuri și se zbuciumă în suferință. Mi-am adus aminte de istorioara cu împăratul care i-a cerut înțeleptului să-i dea un sfat care să-l ajute să se înveselească atunci când este trist și să-l facă să fie cumpătat în efervescența bucuriei. După câteva zile, înțeleptul a venit înapoi cu un inel pe care era scris: „Și aceasta va trece!” împăratul l-a răsplătit regește.

În dimineața de după acest mesaj rostit în biserică, am deschis computerul și, surpriză, pe ecran era un „screen saver” nou. Fata mea cea mare (15 ani), foarte sensibilă la suferințele mele, îmi montase un mesaj nou, scris în limba ei, limba engleză: „N this will pass”. (Și aceasta va trece). Mulțumesc, fata tatii, și mulțumesc, Doamne, pentru o asemenea fetiță.

65. Richard Wurmbrand

La ultima vizită acasă la nenea Richard am descoperit o placă nouă așezată pe birou. I-o dăruise cineva care auzise că nu poate dormi noaptea. Redau textul de pe această placă pentru frumusețea și intimitatea lui dumnezeiască:

„Before you go to bed, give your troubles to God; He will be up all night anyway”.

(„Când te duci la culcare, lasă-i toate grijile tale Domnului: El și așa nu doarme toată noaptea.”)

66. Petru Popovici

A fost nevoie de un om ca Petru Popovici ca să pună în cuvinte potrivite o ieșire dintr-un impas mult prea frecvent în bisericile noastre. Sâmbătă 3 octombrie 1998, la o ședință furtunoasă ținută în Biserica din Atlanta, se vorbea despre „ruperea” adunării. Această biserică, scutită de abuzurile climaterice din Chicago sau Florida, cunoscuse în ultimii ani cea mai rapidă creștere numerică din bisericile Asociației. Numărul lucrătorilor era și el mare pentru

lucrarea dintr-o singură adunare.

Când disputa a ajuns la cote incandescente, fratele Pitt a rostit în cuvinte o soluție duhovnicească nesperată: „Fraților, nu trebuie să ne despărțim, ci să ne împărțim. Atlanta e mare și românii sunt răspândiți peste tot. Să mai deschidem o misiune în partea de sud și o alta în partea de nord a regiunii”.

Iată niște cuvinte surprinzătoare și sublime prin simplitatea lor: „să ne împărțim, fără să ne despărțim”. A te despărți are întotdeauna o conotație negativă, implicând dușmănie și adversitate. A împărți un grup din motive strategice sau chiar și pentru liniștea fiecăruia exprimă o stare de maturitate duhovnicească în care nu se rup toate legăturile și nu se prăbușesc punțile lucrării împreună. Doamne, ce simplu este când cuvintele pot face lumină! Și, Doamne, mulțumim pentru fratele Pitt!

67. Sora Bințea

M-a sunat marți, căci auzise de necazul cel nou: fata mea cea mică, Sarah, căzuse și-și rupsese mâna stângă. Doctorul prevestea necesitatea unei operații. Adăugată la necazurile care parcaseră deja la poarta casei noastre, această fractură ne clătina rău. I-am spus: „Sora Bințea, scrie că «un val cheamă alt val...» și ne-a trecut iarăși apa peste cap...”

Dânsa m-a uimit încă odată cu maturitatea și cu experiența credinței ei de granit: „Valurile acestea grele nu numai că nu ne îneacă, ci vor aduce ceva bun. Dumnezeu nu îngăduie răul trecător decât pentru ceva bun. Așteptați-vă întotdeauna la ceva bun din partea lui Dumnezeu. Dumnezeu nu îngăduie niciodată un rău din care să nu iasă un bine. Nu te uita la ce este rău acum, ci așteaptă-te la un bine. Întotdeauna așteaptă-te la un bine când este vorba de Dumnezeu și de ceea ce face sau îngăduie El”.

Botaniștii ne spun că arborii au neapărată nevoie de vânturile puternice din februarie și martie, care le răsucesc trunchiurile și fac loc rădăcinilor să pătrundă și mai adânc în pământ. Fără rafalele nemiloase, frunzele n-ar avea de unde să primească hrana necesară. Tot așa avem și noi nevoie de adversitățile vieții pentru a ne dezvolta resursele interioare de caracter. O perioadă furtunoasă de necazuri și de încercări poate fi doar preludiul unei primăveri în care viața își va redobândi frumusețea și rodnicia. Se cade să învățăm să privim prin credință dincolo de aspectul superficial al lucrurilor și să acceptăm

răul ca pe o necesară pregătire a binecuvântărilor viitoare.

68. Doctorul Gunnel

Gunnel este numele oncologului care a tratat-o pe mama timp de peste 14 ani. Am stat de vorbă aseară cu el pe culoarul din fața salonului unde se odihnea, după operație, mama.

„O admir în mod deosebit pe mama ta. Are liniștea maturității spirituale și este o femeie foarte tare. Am privit-o în toți acești ani și îmi place foarte mult de ea.

Vin uneori la mine oameni pe care i-a pocnit cancerul la 86 de ani și-mi spun revoltați: «De ce mie și de ce acum? Nu vreau să mor!» Ei se răscoală împotriva prezentului, în loc să se uite înapoi la darul unei vieți așa de îndelungate și de sănătoase.

Alteori vin «frați» exasperați și-mi spun: «Trebuie să ne rugăm mai mult! Sau poate că n-avem destulă credință!»

Acestora, intuind că se zbucluim cu concepte teologice greșite, încerc să le spun ceva care să-i lămurească. Iată ce le spun:

«În toată istoria omenirii a existat doar o singură persoană cu puterea de a se vindeca de orice boală și de a nu muri niciodată și El a ales să moară de cea mai cruntă și mai chinuitoare dintre morți. Noi, toți ceilalți, nu avem această posibilitate. Primim doar ceea ce ni se dăruiește și ne supunem. Cel ce a ales să-și demonstreze dragostea față de noi prin alegerea Sa dumnezeiască are dreptul la toată încrederea noastră.»”.

69. Liviu Tiplea

A venit să ne dea o mână de ajutor cu predica de vineri, știind că suntem tulburați de valul de încercări recente (un grup din biserică tocmai se hotărâse să plece în altă parte și să formeze o altă adunare). A predicat extraordinar de frumos și de cald din capitolul 6 al cărții profetului Daniel (groapa cu lei). A rostit câteva idei principale cu adâncă rezonanță în sufletele celor prezenți. Subliniind atitudinea încrezătoare și optimismul constant al profetului, Liviu a citat o maximă de circulație bisericească:

„ATITUDINEA ta determină ALTITUDINEA spirituală la care ajungi”. Profetul s-a înălțat sub palele vânturilor potrivnice pentru că avea aripile spiritului așezate într-o poziție corectă.

Viața cere ca toate organismele vii să se adapteze la mediul înconjurător, înțelegând prin aceasta că există două posibilități: să încerce să schimbe mediul înconjurător sau, dacă aceasta nu este

posibil, să accepte să se schimbe ele însele pentru a supraviețui.

Subliniind credințioșia din viața de rugăciune a profetului („ca și mai înainte”), Liviu a spus: „Există obiceiuri foarte bune care dau măsura comportamentului în vremuri de criză. Ce ai făcut întotdeauna vei face și în continuare. «Ca și mai înainte» acesta exprimă o practică sistematică a Celui căruia împrietenindu-se cu «Leul din seminția lui Iuda», nu i-a mai fost teamă de leii din groapa pedepsei dușmane”.

Ascultându-l pe Liviu, mi-am adus aminte că citisem undeva aceste cuvinte:

„Adversitățile nu sunt neapărat rele. Ele ne pot ajuta să învățăm răbdarea, bunătatea, compătimirea altora și câte altele...” Beethoven a compus cea mai reușită muzică a sa după ce a surzit cu desăvârșire. Pascal a ajuns să scrie cele mai adânci cugetări ale sale despre Dumnezeu, om, viață și moarte în scurtele intervale de liniște pe care i le-a permis o suferință fizică chinuitoare. Robertson a scris un eseu literar a cărui temă a fost enunțată sub forma unei constatări surprinzătoare: „Cele mai frumoase scrisori sunt scrise de răniții aflați pe patul de moarte”.

V-ați gândit vreodată că pârlășul și-ar pierde susurul dacă i-ai lua pietrele din cale?

Cu cât trăiesc mai mult, cu atât îmi dau mai mult seama de importanța atitudinilor. Pentru mine, ele sunt mai importante decât faptele, mai importante decât trecutul, decât educația, decât banii, decât circumstanțele, decât eșecurile, decât biruințele, decât orice ar zice sau ar face ceilalți oameni.

Atitudinile sunt mai importante decât aspectul exterior, decât talentul și decât priceperea. Ele hotărăsc dacă un om, o familie, o companie sau o biserică propășește. Lucrul cel mai remarcabil este că atitudinile sunt în puterea noastră. Nu poți schimba ziua de ieri și nu poți determina cum se vor purta cu tine oamenii; nu poți evita inevitabilul. Poți în schimb să cânti pe singura „coardă” care-ți stă la îndemână: atitudinea ta în fața realității.

Sunt convins că viața este 10% ce mi se întâmplă și 90% ce reacție am față de ceea ce mi se întâmplă. La fel este și cu tine. Schimbă-ți deci atitudinile, dacă vrei să-ți schimbi viața.

Lucrurile sunt pentru noi ceea ce credem noi despre ele. Asta înseamnă că, pe termen lung, atitudinea noastră față de lucruri este mai importantă decât lucrurile propriu-zise.

Nu greutatea te rupe de șale, ci felul în care o ridici. Nu poziția te face fericit sau nefericit, ci dispoziția. Atitudinea este molipsitoare: dacă știi să vezi ceva bun în fiecare om, aproape toți vor sfârși prin a vedea ceva bun și în tine.

În esență, atitudinea noastră față de lumea înconjurătoare depinde de ceea ce suntem noi înșine. Un egoist va fi întotdeauna suspicios cu ceilalți. Un om generos va avea încredere în cei din jur. Dacă suntem sinceri și cinstiți, nu ne vom grăbi să-i bănuim de necinste pe alții. Într-un anumit sens, când privim la cei din jur este ca și cum am privi într-o oglindă în care ne vedem propria reflexie sau, mai bine spus, când ne dăm cu părerea despre ceilalți îi vedem întotdeauna prin ochelarii propriei noastre personalități.

De exemplu, cel ce iubește trăiește într-o lume de prieteni, cel ce urăște trăiește într-o lume de dușmani.

Acesta nu este un adevăr teoretic, ci unul cu profunde implicații practice. Mă gândesc la toți aceia pe care i-am văzut „reușind” și-mi dau seama că ceea ce face ca un om să aibă succes este atitudinea lui.

Dacă este un om entuziast, cu o atitudine pozitivă și dacă-i place să înfrunte obstacolele cu voioșie, jumătate din calea către succes este deja străbătută. Și invers, dacă un om este mereu îmbufnat, cu o gândire negativistă, marcată de un pesimism congenital, care refuză întotdeauna ideile noi și schimbările de situații, el poate fi sigur că va fi un etern învins, fără niciun fel de șansă.

Atitudinea este mult mai importantă decât aptitudinile. Apropie-te de ceea ce este simplu ca și cum ar fi complicat și de ceea ce este complicat ca și cum ar fi ceva simplu; prima dată pentru ca nu cumva o prea mare încredere în tine să te facă neglijent, iar a doua, pentru ca nu cumva neîncrederea să te facă să te temi.

Atitudinea este ceea ce face farmecul unui om. Mândria și înfumurarea ne coboară în ochii oamenilor, smerenia și duhul slujirii creștine ne fac plăcuți și căutați de cei din jur.

Îmi amintesc o vorbă de duh spusă între noi de Titi Bulzan, Păstorul bisericii din cartierul arădean Bujac:

„Nu contează câți culți sau câți desculți sunt în poporul Domnului, atitudinea mea față de ei trebuie să fie una de credincioșie”.

La aceste cuvinte vreau să adaug ceva ce am citit nu de mult și am adunat în jurnalul meu de „perle”:

„O mică deosebire poate atrage mari consecințe. Deosebirea

despre care vorbesc este atitudinea. Ea ne îndreaptă spre fericire sau dezastru.

Unul bate în clapele pianului și face zgomot, altul le mângâie și face muzică. Nimănui nu i-ar trece prin cap să spună că pianul este de vină. Cam la fel stau lucrurile și cu viața. Poți trăi în haos sau în armonie. Studiază ca să știi să cânti la pianul vieții, și vei răspândi în jur melodii fermecătoare. Dacă te vei mulțumi să cânti fals, totul va fi urât înjur. Viața nu este nici ea de vină”.

Pentru un creștin, înălțarea spirituală va fi determinată întotdeauna de atitudinea lui față de Dumnezeu. Valurile și suferințele vieții nu ne pot doborî dacă știm să stăm liniștiți pe stânca încrederii.

Când se abate nenorocirea asupra ciocârliei, ea își cântă în înalt necazul. Cred că și noi am putea urma exemplul acestei surioare înaripate.

70. Richard Wurmbrand

L-am vizitat de Crăciun, în 1998. Am vorbit despre „pacea” oferită de Cel născut în iesle și de tulburările care tocmai răbufniseră în Israel. Netanyahu era în criză de guvern, se întrevedeau alegeri anticipate și formarea unui nou Parlament. Arabii cereau teritoriile pierdute în război. Evreii înăbușeau demonstrațiile. Fratele Richard, deplângând răutatea arătată de ambele părți a zis: „Și arabii sunt oameni. Au și ei drepturile lor, chiar dacă evreii sunt poporul ales. Nu este suficient să scrie într-o carte că ești poporul ales, trebuie să ai și purtări «alese»; să fii «ales» în umbletele tale”.

O altă perlă: „Primul ritual religios pe care l-am văzut eu a fost un dans. Copilăria am petrecut-o în parte la Istanbul. Tatăl meu era dentist și a fost acolo să-și practice meseria. Eu m-am urcat pe un gard și i-am văzut pe turci dansând în cinstea dumnezeului lor, Alah. De atunci am dansat și eu de multe ori. Psalmul 149: 3 spune despre dansul acesta („Să laude Numele Lui cu jocuri.1”). Am dansat și în celula din închisoare. Veneau gardienii să se uite la «nebunul» care dansează. Mă întrebau de ce dansez. Eu le răspundeam: «Joacă un copil dacă-i dai o bomboană sau un cadou? Cum să nu dansez eu de bucurie că sunt un copil al lui Dumnezeu și că El L-a dat pe Iisus Christos pentru mine?»”.

„Când eram de nouă ani, m-a dus fratele meu în sinagogă și l-am văzut pe bătrânul rabin, care mergea șchiopătând în baston. El țâra mai mult unul din picioare, dar cânta de răsună toată clădirea.

Când m-am dus acasă, l-am imitat pe rabin, crezând că așa trebuie să fac și eu ca să-mi vorbească Dumnezeu și să știu așa de multe ca rabinul. Dumnezeu mi-a vorbit însă în alt fel și asta peste câțiva ani de zile”.

71. Richard Wurmbrand

23 februarie 1999. Veneam după două zile petrecute în deșertul Arizonei. Sâmbătă și duminică fusesem la Phoenix pentru un serviciu de ordinare ca păstor a fratelui Octavian Doboș. Profitând de ocazie, ne-am repezit să vizităm și Sedona, această oază depresionară situată la 128 de mile nord de Phoenix, ascunsă între stânci roșii, transportate parcă dintr-o altă lume. Impresionanta priveliște i-a făcut pe reprezentanții religiei New Age s-o proclame una dintre zonele de convergență spirituală a cosmosului. Noi ne-am așezat pe una din stâncile-spectacol și am proclamat Numele lui Dumnezeu, Creatorul tuturor văzutelor și nevăzutelor.

Era deci luni și, după două zile în arșița deșertului, m-am grăbit să alerg spre răcorosul Paloș Verde, în coasta Pacificului, să-i văd pe doi dintre cei mai dragi oameni de pe pământ. Ne-a deschis ușa tanti Bințea și ne-a condus în camera de pe palierul de sus, unde nenea Richard era așezat într-un fotoliu, lângă birou.

Pentru că eram un grup destul de numeros, ne-am apucat iar de fotografii. Printre strălucirile flash-urilor, nenea Richard a exclamat cu umor: „Am aproape 90 de ani (îi împlinea pe 24 martie) și n-am făcut încă nicio fotografie. M-au pozat mereu alții. N-am condus niciodată mașina. M-am descurcat însă destul de bine. Am fost în toată lumea!”

După ce ne-am liniștit și ne-am așezat în jurul dânsului, ne-a spus limpede și clar ca lumina care scâldea apele oceanului din zare: „Spune-ți tuturor că viața constă în a iubi!”

Observând în jur ochii plini de duioșie care-l priveau cu drag, am înțeles că vorbea din experiență, ca unul care era ținut în viață de iubirea celorlalți, în special de iubirea soției sale.

„Am primit un telefon de la Sergiu Grossu, din Paris. Mi-a spus că împlinește 79 de ani și simte din ce în ce mai mult urgența timpului. Mesajul trimis de el a fost: «Răscumpărați vremea! Răscumpărați vremea!»

M-am uitat fără să vreau la David, americanul din New York, care și-a părăsit „businessul”, ca să vină să-l slujească întocmai ca o slugă pe nenea Richard. Dumnezeu îi răsplătise jertfa. Venise doar de

câteva zile din India, unde, împreună cu Job, reprezentantul misiunii fratelui Wurmbrand, participase la o cruciadă cu peste 200.000 de participanți.

David, acest doctor Luca al ceasului, nu fusese nici măcar sigur de propria mântuire când venise la familia Wurmbrand. Acum ne arăta extatic videocaseta cu întrunirile din Madras. „Răscumpărați vremea!”

Ceasurile au trecut discrete, pe neobservate. Am cântat mult și am ascultat-o mai ales pe sora Bințea. Nenea Richard n-a vorbit decât de două sau trei ori. De fiecare dată ne-a repetat sfâșietor aceleași cuvinte. Vorbea despre niște torturi nemaintâlnite la care fuseseră supuși niște creștini din Somalia. Niște lucruri pe care nici nu ni le poate spune. Uitând mereu că ni le-a spus, o lua mereu de la capăt, ca o placă veche de patefon, zgâriată de prea multă folosire.

„Am primit niște vești așa de teribile, că mă tot gândesc la suferințele fraților. Am stat tot timpul și am ascultat. N-am spus nimic. Probabil că vă mirați. Și eu singur mă mir, dar nu pot să vă spun mai mult. Sunt niște chinuri pe care nu vi le pot descrie!”

L-am privit cu drag, fără nicio stânjeneală. Delicatețea momentului era depășită de simpatia noastră profundă. Mi-am amintit atunci de ceea ce citisem despre apostolul Ioan care, foarte bătrân fiind, nu mai predica așa ca altă dată, ci se rezumase la repetarea unui mesaj invariabil: „Copilașilor, să ne iubim unii pe alții”.

Acum repeta și nenea Richard. O repetare obsesivă, ca o blocare a memoriei în puncte de maximă suferință sau maximă impresiune.

„Spuneți tuturor că viața constă în a iubi!”

72. Linda și Lars

14 septembrie 1999, Piatra Neamț. La sfârșitul unui studiu ținut de Dirk DeWolf, unul dintre români întreabă: „Cum putem ști dacă o lucrare este făcută în puterea Duhului Sfânt sau în firea pământească?” Răspunsul veni instantaneu, asemănător unei sentințe: „Who gets the credit?” (Cine primește lauda?) Dacă lucrarea este făcută în firea pământească, omul caută laudă pentru el însuși. Dacă lucrarea este făcută în Duhul, omul rămâne mereu cu un sentiment de nevrednicie și de smerită neadecvare.

21 septembrie 1999, Los Angeles; după o seară extenuantă, dar extraordinară cu corul de copii de la „Căminul Felix” din Oradea, cineva se apropie de Linda și-i spune cu admirație: „Vă așteaptă o mare cunună în ceruri!” Linda închide ochii și răspunde oftând: „Tot ce-mi

doresc acolo este un simplu pat în care să mă odihnesc...” Ascultându-i de aproape, mi s-a părut că aud ecoul unor cuvinte scrise în altă parte: „Vino, rob bun și credincios. Intră în bucuria stăpânului tău. și „Ei se vor odihni de ostenele lor, căci faptele lor îi urmează” (Mat. 25: 21; Apoc. 14: 13).

73. Richard Wurmbrand

Vremuri ale minunilor. L-am căutat ieri, dar mi s-a răspuns că nu poate fi vizitat, din cauza stării precare de sănătate. Ne-a primit astăzi, 25 octombrie 1999. Îi promisesem, de când cu întoarcerea din România, că mă voi duce la dânsii cu Cina Domnului. Trecuseră de atunci aproape patru săptămâni în care am stat departe din cauza unei gripe care s-a ținut scai de mine.

Înainte de a merge la dânsul, am petrecut câteva clipe de vorbă cu tanti Bințea. Ca întotdeauna, era înarmat cu un mesaj proaspăt, pregătit și gândit special pentru noi. Venisem împreună cu un pasior american tânăr, ales de curând la o Biserică din orașul nostru, și cu un alt tânăr român care se pregătea să înceapă o misiune în România.

„Unul din cele mai frumoase capitole din Biblie este capitolul doi din cartea Deuteronom. Poporul Domnului se afla în fața unui mare eveniment. Trebuiau să treacă Iordanul și erau îngrijorați de ceea ce-i aștepta pe malul celălalt. Se gândeau la primejdiile luptelor și la câte și mai câte. Se întrebau probabil: «Cum va fi mâine?»

Moise, omul lui Dumnezeu, este trimis să le țină un discurs care să-i pregătească. Curios că în loc să le vorbească despre «ziua de mâine» și să le răspundă la întrebările din inima lor, omul lui Dumnezeu le vorbește despre ieri, despre vremea ultimilor patruzeci de ani în care «încălțăminte nu li s-a tocit în picioare și hainele de pe ei nu s-au rupt.» Dacă vrei să știi cum va fi mâine, uită-te la ieri! Același Dumnezeu este și ieri, și azi, și mâine! Amintirea minunilor din trecut este cea mai bună pregătire pentru bătăliile din viitor. Prinși în iureșul vieții, noi ne gândim prea mult la «mâine» și uităm să ne amintim ce a făcut Dumnezeu pentru noi până acum. Aceasta trebuie să o facem și atunci vom avea o stare bună pentru confruntările care ne așteaptă înainte”.

Ca de obicei, mi-am dat seama că tanti Bințea a fost întotdeauna un predicator mai bun decât nenea Richard sau mai bine zis amândoi au fost învăluți de un nor al harului în care ți-era foarte greu să spui unde se sfârșește unul și unde începe celălalt. După această

introducere ne-am dus în camera dânsului.

L-am găsit, surprinzător, așezat în fotoliul de lângă biroul de lucru. Nu-l mai văzusem de mult stând în capul oaselor. Era senin și ochii-i străluceau de o mare bucurie interioară.

„Mi s-a umplut iarăși casa cu frați. Ce mai e nou?” l-am transmis salutări din partea unei doamne din Piatra Neamț, care se pocăise în urma citirii uneia din cărțile scrise de dânsul. „Care dintre ele?”

Luat prin surprindere, am început să bâigui ceva... „Te întreb care carte pentru că vreau să o citesc și eu. Poate mă mai pocăiesc și eu!”

Am izbucnit într-un hohot de râs. Mă prinsese iarăși cu una din glumele dânsului. Mă surprinsese pentru că nu-l mai credeam în stare de glume.

I-am transmis dorința lui Dănuț Mănăstireanu, fondatorul școlii Richard Wurmbbrand din Iași, de a avea o biografie a dânsului. Mi-a spus că există așa ceva, dar este răspândită în vreo șase cărți. Am insistat, gândindu-mă că l-am putea face să-și mai amintească lucruri pe care nu le vom mai putea afla din altă parte.

„Vreau să ne spuneți ceva despre copilăria petrecută la Istanbul”. Dana, soția mea, a zis: „Poate ne spune ceva tanti Bințea”. A zâmbit și a spus: „Nu știe Bințea prea multe, că dacă ar fi știut, poate că nu s-ar mai fi măritat cu mine!” De data aceasta era vesel de-a binelea. Mi-am dat seama că îi lipsisem mult și savura acum reîntâlnirea noastră. Mi-am dat seama și ce mult ne lipsise dânsul nouă... în timpul Cinei m-a întrerupt și ne-a zis: „Știți, în ebraică, atunci când zici «Luați, acesta este trupul Meu» scoți aceleași sunete ca și când ai zice: «Luați, este spre binele vostru...» Limba folosită de Domnul Iisus este foarte bogată în sensuri. Ce a făcut El a fost spre binele nostru și El ne spune același lucru și astăzi”.

Coincidența a făcut ca ei să împlinească tocmai atunci 63 de ani de căsnicie, așa că le-am cântat un românesc și însuflețit: „La mulți ani!...” Li s-au umezit ochii, iar tanti Bințea a spus: „Știu foarte multe lucruri despre Richard și mai știu și că îl iubesc și acuma foarte mult!

„Au zis toți că nu va fi o căsnicie reușită, a murmurat fratele Richard. Ea a suferit foarte mult. Nemții i-au ucis părinții. Vina lor a fost doar că erau evrei. I-au omorât și frații și surorile. Și ei au fost vinovați că s-au născut evrei. A rămas doar ea singură. Singură a rămas și când am stat eu în închisoare. Mi-au dat 20 de ani și apoi la

rejudecare, mi-au dat 25 de ani. În tot timpul acesta ei i-au spus că eu sunt mort; că n-are niciun rost să mă mai aștepte. Dumnezeu a avut însă alte planuri. M-a scos de acolo și am făcut înconjurul lumii să spun oamenilor despre minunile lui Dumnezeu”.

A intervenit sora Bințea: „Într-o zi, într-o mare adunare de studenți, s-a ridicat un tânăr în mijlocul sălii și l-a întrebat pe Richard: «Ați văzut cu ochii dumneavoastră măcar o singură minune făcută de Dumnezeu?»

Richard a tăcut puțin, iar apoi i-a răspuns: «Nu, n-am văzut doar minuni cu ochii mei... Eu însumi sunt o minune a Lui. M-a cruțat când au fost omorâți mii de evrei, ca să vorbesc în locul tuturor. M-a scos din celula morții, ca să mărturisesc despre viața dăruită de El.»

La plecare, tanti Bințea a insistat să citim primele cinci versete din psalmul 105. „Acesta, a spus dânsa, este un program de viață”:

„Lăudați pe Domnul, chemați Numele Lui!

Faceți cunoscut printre popoare isprăvile Lui!

Cântați, cântați în cinstea Lui!

Vorbiți despre toate minunile Lui!

Făliți-vă cu Numele Lui cel sfânt!

Să se bucure inima celor ce caută pe Domnul!

Alergați la Domnul și la sprijinul Lui, căutați necurmat fața Lui!

Aduceți-vă aminte de semnele minunate pe care le-a făcut, de minunile și de judecățile rostite de gura Lui”.

74. Tanti Bințea

Ne-a ținut puțin de vorbă, până ce-l pregăteau pe nenea Richard pentru vizita noastră. Ca de-obicei, ochii dânzei străluceau cu sclipirea unei inteligențe binevoitoare, pregătită întotdeauna să împartă din preaplinul inimii. Daniela, soția mea, purta un tricou pe care-l cumpărase din Israel. Într-o așezare multicoloră, cineva pictase pe el toate literele alfabetului evreiesc.

„Ia te uită, ce lucrare!” a exclamat tanti Bințea. „Fiecare literă este mai frumoasă ca alta! Știi, la evrei fiecare literă are povestea ei. Există credința că alfabetul poporului ales le-a fost dăruit de însuși Dumnezeu, așa că fiecare literă are o mare însemnătate. Există și o carte minunată pe acest subiect. Ai citit-o?” O văzusem, dar nu apucasem încă să o citesc. „Lasă că o caut eu și ți-o dau să o citești”, m-a asigurat dânsa.

„Literale, a continuat, sunt semne cu mare însemnătate. Din ele

se formează cuvintele. M-am gândit zilele acestea la taina limbajului... Fiecare popor își are trăirile lui și le exprimă în cuvinte. Acestea formează un limbaj și fiecare popor își are limbajul lui. Sentimentele sunt aceleași, dar cuvintele sunt diferite în fiecare limbă. Asta este limitarea cuvintelor. Ele nu pot cuprinde toată trăirea sufletului. Cineva spunea că toate cuvintele sunt o bucată înghețată de suflet, un fragment de spirit care s-a solidificat”.

Ascultând-o vorbind pe tanti Bințea, mi-am amintit cum citisem undeva că aceste „cuvinte” sunt un ecou al trăirilor. Sufletul a trecut de mult mai departe, dar ecoul persistă, într-o inerție a mișcării sufletești care le-a cauzat.

Cine ar putea spune câte astfel de „taine” știa tanti Bințea și câte erau încă doar căutate de mintea dumneaei ascuțită? Și cine, în afara unor puțini intimi, știe că pe multe din cărțile scrise de R.W. ar fi trebuit să apară, alături de numele lui, și numele... ei?

Modestia tăcută a unei soții de excepție... sau un ajutor potrivit pentru un om de dimensiuni atât de neobișnuite.

75. Christine Brânzei

Baptiștii nu botează copii mici. Ei așteaptă să vadă ce se întâmplă la vârsta maturității, când omul este pus în situația unei alegeri competente. Care este însă vârsta la care copiii nu mai sunt copii? Care este minimul de ani la care poate fi admis un tinerel la botez? Răspunsul la aceste întrebări nu este nici ușor, nici același penin toată lumea.

Obșnuiți să fie porecliți „pocăiți”, baptiștii din România așteaptă ca pe o condiție a mântuirii clipa „întoarcerii” la Domnul. Credința și pocăința sunt privite ca două preachiziții ale mântuirii.

Pentru baptiștii americani singura condiție a mântuirii este credința. Pocăința este privită drept o realitate permanentă, necesară pe toată durata vieții. Asta poate și din cauza faptului că pe ei nu i-a poreclit nimeni „pocăiți”! Ei admit la botez pe orice copil mai răsărit care mărturisește din toată inima lui că-l iubește pe Christos și crede că este Fiul lui Dumnezeu jertfit pentru mântuirea noastră.

Din cauza identificării pocăinței cu clipa venirii la Christos, baptiștii români au creat un climat în care copiii nu sunt admiși la botez decât la vârsta la care... au de ce să se pocăiască. Ei așteaptă într-un fel ca aceia care cresc în familiile creștine să guste puțin din rățacirea păcatului și să aibă realitatea unei alegeri personale.

La evrei, copiii erau aduși la Templu la vârsta de doisprezece ani. Noul Testament ne spune că și Domnul Iisus a fost adus la Templu la această vârstă. Obiceiul se păstrează și astăzi. La doisprezece ani, din punctul de vedere al lui Dumnezeu, un copil este suficient de matur pentru a deveni „un fiu al Torei”, un suflet cu o responsabilitate personală înaintea Domnului.

Să fie vârsta de doisprezece ani un „prag” la care am putea stabili și vârsta propice botezului creștin?

Părerea mea este că vârsta e mai puțin importantă decât realitatea unei întâlniri personale cu Christos. Fata mea, Christine, a crescut în Biserică. Am putea spune că noi am dus-o la biserică și înainte ca ea să se nască! Asta nu a făcut din ea o creștină. A venit însă o zi în care am observat că fata noastră începe să răspundă unei „autorități mai înalte”, că începe să caute „fața Domnului”.

Dovada a venit într-o după-amiază în care am primit o veste care putea anunța pentru ea o realitate cumplită. Știrea ne-a năucit chiar și pe noi, cei mari, părinții ei. Pentru câteva clipe nu am mai știut ce se întâmplă în jurul nostru. Când ne-am revenit cât de cât, am căutat-o din ochi pe Christine. Mă gândeam să caut cumva s-o liniștesc. Christine însă dispăruse. Am găsit-o într-una din camerele casei noastre, așezată pe genunchi și rugându-se. Realitatea aceasta m-a durut mai întâi. Eram gelos pe Dumnezeu. Simțeam că fata mea nu s-a mai ascuns ca altă dată la pieptul meu și nu a mai căutat în ochii mei liniște pentru sufletul ei bântuit de furtună. Fugise acum la un alt... Tată. Mult mai mare și mult mai puternic decât mine. A fost un moment de durere lăuntrică pentru mine, dar și un moment de adâncă bucurie. Fata mea trecuse pragul... Templului. M-am văzut și m-am simțit în situația de altă dată a Mariei: „De ce M-ați căutat? Nu știți că trebuie să fiu în casa Tatălui Meu?” (Luca 2: 49).

76. Richard Wurmbrand

Sâmbătă, 15 ianuarie 2000. Zi de amintiri și recunoștință. O delegație din Finlanda, venită din partea unui organism evanghelic acreditat pe lângă Organizația Națiunilor Unite, ne-a adunat pe mulți prieteni de familie la casa Wurmbrand. Au venit să decerneze venerabilului misionar al suferinței o diplomă „profinite” (pentru credință), ca recunoștință pentru activitatea de o viață în slujba Bisericii persecutate. Nordicii, ei înșiși oameni trecuți prin vremuri grele, au în inima lor un loc special pentru Richard Wurmbrand.

După prezentarea diplomei și după discursul de rigoare, Mihai Wurmbrand, fiul celui sărbătorit, evocă amintiri din primele luni de după ieșirea în „lumea liberă”:

„Îmi aduc aminte că prima țară în care am ajuns a fost Italia.

Acolo am fost invitați toți trei, tata, mama și cu mine, să participăm la un serviciu divin al bisericii baptiste din Roma. Când i s-a dat cuvântul, tatăl meu a început să vorbească despre suferințele îndurate de credincioși sub dictatura comunistă din România. După nici trei minute, păstorul bisericii, care era și președintele baptiștilor din Italia.

I-a întrerupt cu brutalitate pe tatăl meu, zicând: «Nu dau voie ca în biserica mea să se vorbească împotriva comunismului. Io soi baptisto, io soi communisto. (Sunt baptist, dar sunt și comunist)». Jumătate din cei prezenți s-au sculat și ei în picioare, scandând lozinka pastorului și neîngăduindu-i tatălui meu să continue: «Io soi baptisto, io soi communisto.»

Peste câteva săptămâni ne aflam în Norvegia și duminică am intrat neinvitați într-o biserică luterană. Ne-am așezat toți trei pe prima bancă a adunării. În timpul predicii ne curgeau lacrimi pe obraz. Jenat și mirat, pastorul, care nu era obișnuit ca oamenii să plângă la predicile sale, ne-a oprit după program și ne-a invitat în biroul bisericii.

«Ce v-a impresionat așa de adânc din predica mea?» ne-a întrebat el. Tatăl meu i-a spus cine suntem și de unde veneam, explicându-i că lacrimile fuseseră lacrimi de bucurie că ne puteam, în sfârșit, închina în libertate împreună cu frații care ne ajutaseră așa de mult în România.

După ce ne-a ascultat câtăva vreme, acel pastor luteran, de fapt un capelan american în funcția aceasta, l-a întrebat pe tatăl meu: «Nu vrei să vii la întâlnirea pe care conducătorii NATO o vor avea mâine și să le vorbești și lor?»

Când ne-am dus, a doua zi, americanul l-a prezentat pe tatăl meu și a spus în auzul tuturor: «Poate că vom afla astăzi de ce trebuie să continuăm să luptăm împotriva comunismului.»

Tatăl meu, care era mult mai tânăr și mai sprinten pe atunci, a sărit de pe scaun și s-a dus imediat lângă el, i-a băgat mâna în buzunar, i-a furat portofelul și apoi i-a întins mâna, zicând: «Haide să fim prieteni! Comunismul a furat mare parte din Europa și din Asia și

continuă să fure teritorii de pe alte meleaguri. În același timp, comunismul se face că vrea să se împrietenească cu lumea liberă. Nu-i de mirare că vrea să se împrietenească. La fel ar vrea și hoțul să fie prieten cu polițaiul!

Știu că lupta cu comunismul n-a dat încă rezultate și că mulți dintre voi se întreabă dacă n-ar fi mai bine să fie încercate niște căi de conviețuire cu comunismul. Eu vă spun: Nici împotriva cancerului nu s-a găsit încă nicio cură, dar asta nu ne oprește să luptăm împotriva lui! Trebuie să facem tot ce depinde de noi ca să ne împotrivim comunismului. Până la urmă se va găsi o soluție și împotriva lui!»

După micul discurs, gazda întrunirii s-a ridicat și a spus jumătate în glumă, jumătate în serios: «Haideți să-l trimitem pe acest Wurmbrand în America să le fure la toți portmoneele și să le explice de ce trebuie să continuăm lupta împotriva comunismului.» Așa s-a născut organizația la care a lucrat toată viața tatăl meu”.

77. Richard Wurmbrand

A exista înseamnă a fi supus criticii. A face ceva înseamnă a-ți dubla șansele de a fi criticat. A lua atitudine înseamnă a te expune la a fi inundat de critici. Nici măcar Iisus Christos, desăvârșitul fără păcat, n-a scăpat de critică.

Misticii prind ceva din caracterul maiestuos al divinității, ceva deasupra rațiunii și dincolo de limitele experiențelor umane obișnuite.

105 Misticii creștini sunt oameni care au găsit „scurtăturile” spre inima și intimitatea lui Dumnezeu.

Poți judeca simțirile și trăirile unui mistic?

În luna februarie a sfârșitului de mileniu, mai precis în 12 februarie 2000, Marius Cruceru, fiul celui mai bun prieten al tatălui meu din tinerețea lor de seminariști, deci om predestinat într-un fel să fie el însuși un prieten al meu, ne-a vizitat la Los Angeles. Ne cunoșteam de pe lungimea de undă a Internetului. Schimbaserăm mesaje și participaserăm împreună la dezbateri mai mult sau mai puțin teologice. Acum eram pentru prima dată față în față și căutam să actualizăm în realitatea fizică prietenia care se înjghebase în realitatea virtuală.

Cineva tocmai lansase o revistă în care-l critica de zor pe Rich-ard Wurmbrand, lansator, în părerera criticului, al celui mai periculos curent de rătăcire spirituală al secolului. Presupusa „rătăcire” făcuse deja „victime” pe ambele maluri ale Atlanticului.

Știam că mințile înguste sunt cele dintâi care critică ideile mari. Cineva mă sfătuisese chiar să mă fac că nu aud anumite obiecții: „Nu-l băga în seamă pe cel ce încearcă să te micșoreze în ochii altora. Săracul, încearcă și el să te aducă la statura lui”. Se spune că atunci când Dumnezeu i-a cioplit pe oamenii mari, din așchii i-a făcut pe critici.

Era însă vorbă acum de Richard Wurmbrand și critica mi se părea și nejustificată, și nelalocul ei; un fel de obrăznicie a celui care vrea să iasă din anonim prin agasarea celor care se bucură de popularitate.

Sufeream cu atât mai mult cu cât cunoșteam și pe cel ce critica, și pe cel criticat, așa că mi se părea confirmată zicala: Pentru mințile „înguste” este un act de autoapărare să critice ideile... „mari”.

Știu că a exista înseamnă a fi supus criticii; că a face ceva înseamnă a-ți dubla șansele de a fi criticat, iar a lua atitudine înseamnă a te expune să fii inundat de critici. Nici măcar Iisus Christos, desăvârșitul fără păcat, n-a scăpat de critică. Cineva spunea chiar că dacă nu ești destul de mare pentru a rezista criticii, nu ești suficient de mare pentru a merita lauda. Mai mult, critica din partea unui om înțelept este mai de dorit decât lauda din gura nebunilor. Există însă în critica adusă lui Richard Wurmbrand, o doză de răutate rudimentară care mă întoarce pe dos.

I-am împărtășit lui Marius toate acestea, repetându-i cu amărăciune niște aforisme pe care le învățasem mai demult: „Orbul bate mai mulți decât vede și prostul vorbește mai multe decât înțelege” și „Un critic este un schiop care-i învață pe alții cum să alerge” și „Un critic este unul care vrea ca tu să pictezi, să cânți, să scrii sau să joci așa cum ar face el... dacă ar putea”.

Mi s-a părut întotdeauna că un om de nimic care se ridică și-l critică pe cel virtuos se aseamănă cu cel care scuipă înspre cer; obrăznicia lui nu va întina cerul, ci se va întoarce să-i întineze obrazul. Dar ce să-i faci, unii își petrec toată viața la ghișeul de reclamații.

În toamna lui 1999, cu ocazia Convenției Baptiste de la Portland, un astfel de critic de cartier îl declarase pe nenea Richard drept „antihrist și oprise cu de la sine putere distribuirea unor cărți scrise de dânsul.

Marius m-a ascultat cu atenție, a tăcut și mi-a spus câteva vorbe de „înțelept” mai bătrân decât îl arăta vârsta: „Ce nu pot înțelege unii

este că fratele Richard este un mistic, nu un om al rațiunii convertite la teologie. Avem și noi unul sau doi mistici în toată existența noastră evanghelică și, în loc să căutăm să ne lăsăm pătrunși de iluminările lor, îi răstignim pentru că nu corespund sistemului nostru de doctrine. Cine îi pretinde lui Richard Wurmbrand să fie corect din punct de vedere doctrinar, n-a înțeles încă ce este un mistic și care este instrumentul lui de pătrundere în lumea lui Dumnezeu. Un mistic folosește altfel decât ceilalți cuvintele, el lucrează cu imagini și cu reacții ale omului lăuntric în fața strălucirii descoperirilor lăuntrice. Ceea ce trăiește un mistic este foarte greu de pus în cuvinte și de transmis pe calea unei lecturi obișnuite”.

Ascultându-l atunci pe Marius și multe zile după aceea, mi-am adus aminte de ecourile unor remarci paradoxale pe care le auzisem cu urechile mele de la nenea Richard:

„Să nu ai prea mare încredere în minte! Românul a zis-o cel mai bine: mintea... minte!”

„Adevărul pus în cuvinte nu mai este adevăr pur, căci aceste cuvinte sunt haine caraghioase care denaturează ființa pură a adevărului. Când Dumnezeu se numește Tatăl Domnului Iisus, asta nu înseamnă, ca de obicei, că El a avut o soție care l-a născut un Fiu. Faptul că Dumnezeu a ales să se numească Tată este numai o așezare în cuvinte a realității ultime, imposibil de redat adecvat în cuvintele, trăirile și experiențele noastre omenești”.

Probabil că în această exprimare „altfel” folosită adesea de Richard Wurmbrand se poticnesc unii din cititorii cărților lui. Între ei și el se află experiența imposibil de reprodus, avută de nenea Richard în anii de singurătate petrecuți în celula morții din închisoarea comunistă. Confruntat, atunci și acolo, cu o realitate lipsită de textul Bibliei și de dialectica unor dialoguri raționale, dânsul s-a cățărât „mistic” spre Dumnezeu într-o fenomenologie care nu ne este tuturor accesibilă.

S-ar părea că, scriind toate acestea, aș vrea să-l scuz pe nenea Richard pentru anumite pasaje obscure sau „nebiblice” din cărțile dumnealui. Depart de mine așa ceva!

Făcând aceasta, eu încerc să-i scuz pe aceia care-l critică prea aspru, retezându-i extremitățile care depășesc dimensiunile noastre spirituale și încearcă să-l facă pe dânsul să se integreze în tiparul unui „pat al lui Procust” de dimensiuni doctrinare baptiste.

Scuza, ca și acuza finală, îi aparțin și trebuie să-i aparțină în ultimă instanță doar Celui ce „prin lumina Lui ne face să vedem lumina.

Doar atunci când vom sta desăvârșiți înaintea Lui ne vom putea înțelege și măsura propriile noastre dimensiuni și scadențe actuale. Există și oameni incapabili să coopereze. Vorbele lor sunt un neîntrerupt discurs critic. În loc să încurajeze, ei distrug. Acestora le spunem, împreună cu Edmund Burke: „Aplaudați-ne când alergăm bine, consolați-ne când cădem pe cale, încurajați-ne când căutăm să ne ridicăm de jos, dar, pentru numele lui Dumnezeu, lăsați-ne să trecem mai departe!”

78. Richard Wurmbrand

Adevărul există! Minciunile trebuie inventate.

„Zici că nu există adevăr absolut. Ești absolut sigur de asta?”

Probabil că niciuna din temele de discuție între noi și nenea Richard n-a fost mai fascinantă ca aceea despre „adevăr”. Dânsul, împreună cu N. Steinhardt, un alt pușcăriaș evreu care și-a trăit creștinismul în temnițele comuniste, a ajuns la convingerea că mintea omenească este un foarte prost arbitru atunci când vine vorba despre adevărul absolut. Iată ce scrie N. Steinhardt:

„Niciuna dintre virtuțile și niciunul dintre atributele divinului nu pot fi izolate și idolatrizate. Numai cumpănitul lor ansamblu reprezintă dumnezeirea. Ca atare, nici adevărul – singur – nu e un criteriu absolut. Citind pe Luther «De servo arbitrio» mă conving și mai mult de aceasta și-mi amintesc aforismul lui Pascal: «Până și din adevăr îți poți face un idol, deoarece adevărul fără dragoste nu e Dumnezeu, ci e chipul Lui, și-i idol, pe care nu se cuvine nici să-l iubești, nici să i te închini.»

În urmărirea adevărului, una din preocupările de căpătâi trebuie să fie evitarea erorilor. Nimic nu este mai opus adevărului decât ceea ce seamănă cu adevărul. Dușmanul adevărului nu este minciuna, ci «aparența de adevăr.»

Ca să ajungem la realitatea ultimă este necesar uneori să investigăm și cu alte instrumente de cercetare, superioare rațiunii. Iată ce spune Richard Wurmbrand:

„Și ce dacă parte de adevăr este irațional? Nici n-ar putea fi altfel, rațiunea noastră este limitată la domeniul experienței senzoriale.

Există însă atâta realitate dincolo de ceea ce putem noi gândi

sau experimenta... Orice efort de înțelegere limitat doar la instrumentul rațiunii este zadarnic și superficial. De aceea avem nevoie de „revelație”!

În urmărirea adevărului, folosește-ți intuiția, instinctul, credința, emoțiile și mai ales textul Scripturii.

Dacă prin adevăr se înțelege corespondența dintre exprimare și realitate, atunci omenirea în sine nu posedă adevăr. El ne poate fi dăruit doar din înalt, venind la noi dintr-o altă sferă de existență.

Există o înțelepciune a inconștientului, numită credință. Cea mai mică fărâamă din lumea inconștientului nostru este cu mult mai prețioasă decât cea mai nobilă parte a gândirii conștiente. Lui Dumnezeu îi place să locuiască în întunericul subconștientului și inconștientului nostru. Acolo este depozitat adevărul pe care se sprijină conștiința noastră.

Nu există răspunsuri corecte la întrebări greșite. „Care este melodia unei piersici?” Căutătorii de adevăr încep, în general, prin a căuta răspuns la întrebarea: „Ce?”. Atitudinea lor este greșită. Pilat a comis aceeași eroare: „Ce este adevărul?” a întrebat și el. Înaintea lui se afla Adevărul în persoană, dar Pilat nu l-a băgat în seamă. El a formulat falsa prezumție că adevărul este concluzia unor discuții, o colecție seacă de afirmații. Realitatea este că „Adevărul” nu este un „ce”, ci un „Cine”. Dumnezeu și Fiul Său, Iisus Christos, sunt Adevărul. Doar Sfânta Treime conține corespondența desăvârșită între cuvânt și toate lucrurile create, văzute sau nevăzute”.

Orice investigație după „adevăr” e sterilă, insuficientă și chiar vinovată, dacă ne lipsește râvna care-l transpune imediat în practică. Cea mai bună laudă pe care o putem aduce adevărului este să-l trăim!

79. Un martor anonim

Unii oameni se lasă schimbați de împrejurări, alții preferă să schimbe ei împrejurările. „Când străbat aceștia valea plângerii, o prefac într-un loc plin de izvoare”.

Joi, 2 martie 2000. Zi grea, petrecută aproape în întregime la tribunalul din orașul Santa Ana, unde sunt chemat din când în când să traduc pentru români încă nedeprinși cu vorbirea limbii engleze. De data aceasta românii au fost în rândul victimelor. Patru confrăți de-ai noștri au fost luați ostatici de un mexican. Acum erau în fața instanței, ca martori ai acuzării.

Necazul dăduse buzna peste ei. Întâmplarea făcuse ca unul

dintre ei, împreună cu copilul său, să se afle la ușa casei unei familii de prieteni tocmai când mexicanul sărise un gard și căuta un loc în care să se ascundă de polițiștii care-l urmăreau. Sub amenințarea pistolului, musafirii fuseseră împinși cu forța în casă și așezați pe burtă cu fața la pământ.

Polițiștii din șase mașini au încercuit apoi zona și i-au evacuat pe toți oamenii din casele învecinate. Toată tărășenia a durat mai bine de șase ore, după care mexicanul s-a predat în mâinile autorităților, care-i hotărau acum pedeapsa.

Procurorul încruntat și aspru... bătrâna emoționată și temătoare... relatarea unei ostatici care și-a îngrijit cu bunătate sechestratorul... jurații înduioșați și emoționați... aroma de bunăvoință blândă necaracteristică unui astfel de loc... acel „bună ziua, maică” de la Odobești... care a lăsat în urmă ecoul unei remarci transcendente: „Numai Dumnezeu ne scapă pe toți... numai Dumnezeu ne scapă”.

80. Richard Wurmbrand & alții

„Temnița grea” (Interviu cu un preot ortodox) Marin Cantea: Fiindcă se apropie marea sărbătoare a învierii Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ar fi potrivit să prezentăm un interviu cu domnul Lungeanu Mihai, preot în biserica ortodoxă. Dumnealui a fost închis în închisorile comuniste din Pitești și Aiud timp de 16 ani și 6 luni pe motive politice și a binevoit să povestească niște frânturi din viața oamenilor cunoscuți în închisoare. Credem că aceste rânduri sunt de folos în aceste zile pentru a medita la patimile Domnului nostru Iisus Hristos.

Mihai Lungeanu: A fost dorința mea să fiu sfințit preot, pentru că atunci când am fost în iadul de la Pitești am făgăduit lui Dumnezeu că îi pun toată viața mea la picioarele Lui, dar să mă scoată din acel iad. Din momentul acela aveam să intru în harul Lui, deși alții au fost și omorâți. În închisoare am cunoscut foarte mulți oameni, care prin viața lor au dovedit că trăiesc Cuvântul lui Dumnezeu cu adevărat. Și am să încep cu Wurmbrand. L-am cunoscut direct, am stat cu el, eu în camera 5 și el în camera 4. Eu făceam injecții și mergeam și pe la dâșii în camera de muribunzi. Din toată camera de muribunzi, el singur a scăpat. Toți care au fost acolo au murit. Din ce mi-a povestit el, a povestit multe și în cărțile lui, am să vă spun ce am reținut eu.

Era la interne și venea doctorul la el și-l amenința și-i spunea: „Am să te fac să mori aici până ce iese Hristos din tine”. L-a lăsat, nu

știu exact cât, o lună, două, și a stat așa fiindcă avea multe carii osoase, era bolnav de tuberculoză osoasă, își făcea nevoile pe el. În așa mizerie a fost lăsat; în acea perioadă a venit și diavolul și i-a spus: „Te-ai dus de la mine. Te-ai dus la celălalt”. Și l-am întrebat „Ce-i spuneai?

„Pleacă de la mine, mincinosule!”, îi spunea.

El a fost întâi comunist. A cunoscut undeva la Brașov pe un neamț evanghelist și în felul acesta a devenit creștin. După aceea a întemeiat o biserică evanghelică luterană și a început să creștineze evrei. Și chiar înainte de a fi arestat a botezat vreo 20 de evrei. Cred că tot evreii i-au băgat niște „pile”. Wurmbrand n-a stat niciun moment degeaba. El este persoana de la care am învățat multe texte din Evangheliile referitoare la Iisus. Era un om care în fiecare zi medita la Sfânta Scriptură și făcea rugăciuni. Purta discuții duhovnicești, nu l-am auzit niciodată să flecărească. A fost un exemplu.

Odată, când a venit o inspecție, singurul care a avut curajul să ceară o Biblie a fost Wurmbrand. Tot el, povestea cineva, când mergeau în dubă și mureau de căldură, se ducea la ușă și spunea: „Domnule milițian, vă rog dați-ne oleacă de apă, că murim de sete”. „Taci, bă, din gură acolo” – i se răspundea. După câteva minute iar se ducea. Așa a făcut de vreo zece ori și milițianul i-a dat până la urmă.

Toate aceste exemple mi-au fost spre zidire!

Pr. Mihai Lungeanu: în aceeași celulă a stat părintele Valeriu Gafencu. A făcut foarte multe poezii. Una spune așa: „Mi-s ochii triști și fruntea obosită / de-atâta așteptare și răbdare, / mi-e inima bolnavă, istovită / de grea și îndelungă alergare / și plânge ca o pasăre rănită. / Când ochii mei închid și cad în mine / plutesc și sui Golgota până sus. / O voce, un ecou din adâncime / îmi spune – viața e sus / mărgăritarul lui Hristos e-n tine”. De la el am învățat multe lucruri despre rugăciunea inimii, căci era un trăitor al rugăciunii inimii.

Părintele Iosif Sinescu era un preot din Banat. Din întrebările pe care mi le-a pus el, mi-am dat seama că el practica rugăciunea inimii, căci m-a întrebat de niște semne pe care mai târziu le-am aflat de la alții și din Filocalii.

Părintele Iosif Gherasim, de la mănăstirea Tismana, era bolnav în ultimul grad. Stătea lângă patul lui generalul Todirescu, fostul comandant al jandarmeriei pe țară în timpul regelui Carol și al lui Antonescu. Acesta spunea mereu că nu are păcate. Înainte de a muri i-a spus părintelui Gherasim că vrea să se mărturisească. Părintele,

muribund și el, a îngenuncheat lângă patul lui și i-a făcut spovedania. Și generalul a murit mărturisindu-se. Exact ca tâlharul de pe cruce. Părintele Gherasim îmi spunea: „Frate Mihai, nu-ți dai seama ce văd când închid ochii. Nu pot să spun ce frumuseți văd când închid ochii”. Avea niște dureri crâncene, avea și cancer la stomac, și tuberculoză.

Gicu Jimboliu, un băiat care și-a păstrat fecioria neîntinată, de o puritate sufletească nemaipomenită, în 6 luni de zile a ajuns să dobândească darul rugăciunii inimii. A murit și el în închisoare.

Gavrilă, greco-catolic, a fost chemat la poartă să devină informator. A refuzat categoric. I-au oprit medicamentele și a murit.

Lui Eduard Maschevici, romano-catolic din Iași, i s-a spus:

„Ți-a venit pachetul cu medicamente. Dacă accepți să devii informatorul nostru, primești pachetul”. „Domnule, eu n-am învățat așa ceva, eu nu pot fi trădător al lui Hristos”. „Pleacă înapoi și mori”. S-a întors înapoi și a murit.

Samuilă, un elev din București, făcea trigonometrie pe nisip, într-o zi a venit un lot de bolnavi, Sobieschi Emil printre alții. Fusesse turnător la canal și căzuse. Când l-a văzut Samuilă, care a fost cu el la canal, i-a zis: „Fratele meu!” și au început să plângă amândoi. Din momentul acela Sobieschi a devenit creștin. Iată dragostea cum a topit inima unui om.

Sava Ilie, student, a trecut prin Pitești și a fost bătut de unul care a fost adus după dânsul, cu tuberculoză. Acesta îi spunea: „Măi Ilie, iartă-mă. Am fost slab, am crezut că scap”. „Nu-i nimica măi te-am iertat de atunci”. Și l-a iertat.

Căpitanul Cucu, un invalid de război, decorat cu ordinul „Mihai Viteazul” clasa I, a fost bătut numai în cap. Și îi făcuseră capul ca o baniță. M-am dus la dânsul, eu îi făceam injecții, și-i spuneam: „Iartă-i, măi Cucu, toți murim”. „Îi iert”, a răspuns acesta.

Doctorul Banu Constantin făcuse multă închisoare în trecut. Prin 1939 a fost prin lagăre. Trebuia să-i împuște. El, disperat, a început să plângă: „Ce fac, domnule, ne împușcă, domnule?”. Și unul care era cu dânsul a zis: „Nu te teme domnule, că avem mântuire în Hristos”. Era evanghelic. Din momentul acela doctorul Banu s-a făcut creștin. El avea darul lacrimilor. În momentul în care se ruga începeau să-i curgă lacrimile, ca și cum ar da drumul la robinet. Și se terminau când termina rugăciunea. Dar asta nu datorită unui sentimentalism exagerat, ci fiindcă avea acest dar.

De la părintele Aurel Popescu am învățat multă teologie. S-a îmbolnăvit de tuberculoză meningeală și a murit. Dar apoi în patul lui am ajuns eu și mi-a spus vecinul de pat că părintele a stat o săptămână în comă și spunea mereu: „Doamne, de ce atâta suferință?” După un timp a început să zică: „Da, am înțeles, acum înțeleg de ce, da Doamne ai dreptate”. Și a murit.

Ionaș Plopeanu spăla rufe la toată lumea în plină iarnă, cu apă rece.

Am cunoscut la Aiud o persoană care înainte de înviere se pregătea cu post o săptămână întreagă și medita. A fost arestat cu un Nou Testament la el. Era o traducere neoprotestantă, format mic. L-a tăiat frumos, l-a răsucit, l-a băgat în pâine și a pus deasupra marmeladă. Și l-a introdus în închisoare. Și a învățat Noul Testament aproape pe de rost.

Toate aceste exemple mi-au fost spre zidire. Chiar exemplele negative pe care le-am văzut. Pentru că, dacă atunci când au început bătăile, în prima noapte am încetat să mă rog, dacă a doua zi nu mă mai rugam, mă prăbușeam și eu cu alții. Eram la disperare. Dar crucea, dacă este înțeleasă și primită, este sfântă, este îmbrăcată în raze de lumină și căldură. Toți trăim patimile Mântuitorului, murim cu El, ne îngropăm cu El, ca să înviem cu El.

8 l. Sabina Wurmbrand

Miercuri, 31 mai 2000. De pe terasa casei familiei Wurmbrand, insula Cătălina era ascunsă de un val gros de ceață. Aerul cald venit din înălțime să mângâie fața rece a Pacificului era condensat în miriade de lacrimi minuscule care te împiedicau să vezi în depărtare.

În casă era forfotă mare. Peste membrii familiei, peste doamna notar venită să legalizeze documente importante și definitive, peste infirmiera cufundată în fișe medicale, peste cei ce stăteau zi și noapte să vegheze și să îngrijească, picaserăm și noi, grăbiți să participăm sentimental la starea generală de teamă și îngrijorare.

La aproximativ cinci ani după operația de cancer la duoden, sora Sabina fusese transportată urgent la spital din cauza unei hemoragii interne. Primele analize au confirmat teama: stare de cancer generalizat.

Pentru cei ce o vedeau pe sora Sabina „stâlpul casei”, vestea a venit ca un trăsnet. Prima inevitabilă întrebare care s-a ridicat în inimile tuturor a fost: „Ce se va face cu fratele Richard?”

În tot acest timp, sora Sabina și-a ascuns cu strășnicie suferința proprie. Toată lumea s-a preocupat de fratele Richard, crezând-o pe dânsa într-un fel „nemuritoare”.

Vestea că Domnul s-ar putea s-o cheme acum pe dânsa prima acasă a răsturnat toate calculele și previziunile noastre.

Când, în sfârșit, ni s-a permis să mergem s-o vedem, am găsit-o pe sora Sabina adunată între pernele patului, cu un zâmbet obosit pe față. După câteva secunde, acest zâmbet a fost însă înlocuit de obișnuita ei față luminoasă. Fără îndoială, se bucura să ne vadă. Ne-a spus:

„Se întâmplă ca între buni prieteni... Noi l-am primit pe Domnul Iisus în inima și în casele noastre, iar acum El ne spune: „Ajunge cât am stat împreună la voi, acum mai veniți și voi la Mine acasă”.

Vorbele surorii Sabina răspândeau înjur mireasma inconfundabilă a iubirii de Dumnezeu.

Mi-am amintit motoul nostru de la Paște: „Credința face totul posibil; dragostea face totul ușor”.

După ce am cântat câteva cântări și ne-am rugat, am dat să plecăm acasă:

„Nu se poate! L-ați văzut pe Richard?”

I-am spus că dânsul a luat niște medicamente și se odihnește în cealaltă cameră.

„Nu se poate să plecați fără să vă vadă. Treziți-l! Îi va face o mare bucurie”.

Insistența dânzei ne-a împins către celălalt dormitor. Când a deschis ochii să ne vadă, primele cuvinte pe care le-a rostit au fost: „Unde-i Bintea? Să vină și ea aici!”

I-am spus că este ocupată, dar că va veni și dânsa mai târziu. L-am dus cu vorba. Deși știa că sora Sabina fusese la spital, ceilalți hotărâseră să nu-i spună care este situația.

Primul pe care l-a recunoscut și l-a chemat aproape a fost fratele Traian Ban, tatăl soției mele: „Uită-te la el! Ce faci, «pușcăriașule»? E colegul meu!”

Am cântat împreună cu dânsul una din cântările lui favorite, apoi l-am îndemnat să se roage pentru noi. Mi-a răspuns șăgalnic și foarte obosit: „Nu s-ar putea invers?”

În clipa aceea l-am surprins iarăși ca pe un maestru șahist cu câteva zeci de mutări înaintea noastră. Am înțeles că... a înțeles și ne

cerea acum ajutorul nostru în rugăciune.

Când ne-am despărțit și am plecat, peste deal, dinspre Cătălina, oceanul rece își trimitea norii pufoși și vineții, ca pe o plapumă de noapte care să acopere somnul celor peste cincisprezece milioane de oameni din valea Los Angeles-ului. Pentru doi dintre ei, foarte dragi inimii mele, norii aceștia vesteau o dată mai mult apropierea serii, dar și așteptarea unor mult doriți zori ai unei „zile viitoare”.

Astăzi e sâmbătă, 3 iunie. Neanunțați și neașteptați, dar foarte bineveniți, s-au pogorât la noi, din nordul Oregonului, tanti Valerica și nenea Aurel Popescu. Prietenii adevărați strâng la necaz aproape și se încălzesc la focul amintirilor care-i pregătesc pentru vremurile viitoare.

82. Richard Wurmbrand

Pe coasta de vest a Pacificului, apusurile de soare au un caracter maiestuos, impresionant. Însă când soarele este însângerat, apusul *capătă dintr-odată culoarea durerii*.

Duminică, 24 septembrie 2000. Am cerut Bisericii să terminăm adunarea generală anuală mai repede ca să pot fugi la spital. Nenea Richard fusese dus ieri la urgență. Avea o hemoragie internă de unde au drenat deja o jumătate de litru de sânge. Biserica a fost înțelegătoare și totul s-a terminat în timp record.

Când ne-am apropiat de ascensorul care trebuia să ne ducă la etajul șase al Spitalului Memorial din Long Beach, am dat nas în nas cu Tony, unul din „îngerii” care au îngrijit familia Wurmbrand în ultimii ani. Ne-a spus: „S-ar putea să scape iar. Dacă totul merge cum au spus doctorii, s-ar putea să-l avem acasă pe marți. Duceți-vă să-l vedeți, dar să știți că doarme. I-au dat ceva morfină. Nu-l treziți, că nu va fi bine pentru nimeni”.

Am rămas să stau puțin de vorbă cu el și să-i dau niște poze de la înmormântarea surorii Sabina. Soția, fetele mele și încă o tânără venită să-l vadă pe „fratele Richard” au plecat înainte.

Când am ajuns și eu la etajul șase, camera 641, le-am găsit așezate „cunună” în jurul patului. Daniela îl ținea pe nenea Richard de mână, iar dânsul le sorbea pe toate patru din ochi.

„Am cântat deja două cântări împreună”, mi-a spus bucuroasă soția mea. M-am aplecat să-l sărut pe frunte, dar dânsul mi-a tras mâna spre gură să mi-o sărute. Gest „tradițional” al celor ce văd în preot pe trimisul și reprezentantul Domnului.

„Vă doare ceva?”, l-am întrebat.

Cu iuțimea de spirit și cu ascuțimea gândirii atât de binecunoscute mi-a răspuns sărind peste câteva schimburi de replici, ca un șahist care știe mutările pe dinafară: „Pentru că trăiesc”.

„Unde e viață e durere”, i-am dus eu gândul atât de greu de exprimat în cuvinte până la capăt. Mi-a zâmbit, mulțumit că intuisem restul conversației.

Era liniștit. Mult mai liniștit decât îl găsisem ultima dată când îl vizitasem. Atunci suferea crunt și nu voia să se lase mângâiat. Aflase de câteva zile despre moartea surorii Sabina și era foarte agitat.

„Vă doare ceva?”, l-am întrebat.

„Mă doare foarte tare”.

„Ce vă doare?”

„Toate. Vreau să plec la Domnul”.

Am vrut să-i cântăm ceva, să încercăm să-l facem să uite, dar n-a fost cu puțință.

„Lăsați-mă. Vreau să plec la Sabina. Plecați”.

A fost o rupere bruscă, violentă, fără despărțirea duioasă obișnuită. Moartea lui tanti Bințea i-a frânt dorința de a mai trăi printre noi. Îl cuprinsese un neastâmpăr pus pe ducă. Am plecat de la dânsul puțin speriați. Nu ne mai respinsese niciodată în felul acesta.

Trecuse de atunci doar ceva mai mult de o săptămână. Acum era la spital, iar tăcerile lui erau mai grăitoare ca o mie de vorbe. Se pregătea iarăși pentru marea trecere dincolo. Îl chemau legăturile unei iubiri plecate în lumea cealaltă.

La despărțire i-am cerut voie să se lase sărutat pe frunte de fetele venite să-l vadă. A îngăduit cu înțelegere. L-am privit apoi îndelung și i-am spus:

„Sunteți tare frumos. Aveți fața plină de lumină”.

Nu mi-a răspuns. M-a lăsat doar să-l privesc în continuare, fixându-și și el privirea în ochii mei și încercând să-și stâmpere arșița suferinței în izvorul lacrimilor mele.

„Vă doare ceva?”

„Pentru că trăiesc...”

„Unde e viață e durere”. Înțelesesem bine.

Pe coasta de vest a Pacificului apusurile de soare au un caracter maiestuos, impresionant. Când soarele este însă însângerat, apusul capătă dintr-odată culoarea durerii.

Știm însă că lumina care moare pe partea noastră merge să răsară în altă parte, biruitoare.

83. Marcu Nichifor

Venise să stea un timp la Piatra Neamț, locul de care-l legau atâtea amintiri. Trăgea de obicei la familia lui Victor Tărniceriu, unul din copilașii lui în credință. Casa era mică și familia Tărniceriu numeroasă, dar lărgimea dragostei lor era suficient de mare să-l adăpostească și pe nenea Marcu.

„Auzi, nea' Victore, tocmai m-am întors de la o nuntă din Ardeal unde-am fost invitat. Ce să-ți spun, pe acolo «dumnezeul lor e pântecele». Oamenii sunt bogați și au pus pe masă de toate. Parcă n-am văzut niciodată atâta mâncare la un loc. Nu știam ce să le predic la masă. Ei voiau neapărat să le spun și ceva la masă. M-am rugat Domnului și auzi ce inspirație mi-a venit. Le-am spus...

«Dumnezeu a făcut bostanul gol pe dinăuntru. Dar porcul nu s-a plâns niciodată. N-a spus defel că este prea gros sau că e pătat sau că este dovleacul cam necopt. Dumnealui s-a pus mereu pe mâncat, gemând doar din când în când, așa ca de plăcere și a mulțămire. Pentru om, Dumnezeu a îndesat cu pumnul miez în pepene, bostan sau lubeniță, cum îi spuneți dumneavoastră pe aici. Tai pepenele și te repezi direct în bunătatea de la mijloc. Cu toate acestea, omul nu-i mulțămît nici măcar cât porcul... Ba că-i coaja prea groasă, ba că-i prea pătată, ba că nu-i chiar așa de dulce, ba cutare, ba cutare...

Mare păcat nemulțumirea asta a noastră și cârtirea noastră de fiecare zi. Mare păcat că uităm să-i mulțămim Domnului și să i-o spunem cu voce tare».

Ce zici, nea Victore? Nu-i așa că am avut dreptate? Ce spui 'mneatale?"

84. Doctorul Archibald

Noiembrie 2000. Aș putea numi ceea ce urmează „O lecție neașteptată dintr-o sursă necăutată” sau „Leac pentru oboseala cauzată de îngrijorarea nenecesară”.

După întrunirea păstorilor români de pe coasta de vest a Americii, m-am grăbit să plec într-o stațiune turistică din apropierea parcului național Yosemite. Eram stresat la maxim. Doctorul mă sfătuisese s-o iau mai încet, altfel ficatul și nervii mei mă vor duce „în pământ.

De obicei, oamenii vin din toată lumea acolo ca să joace golf

Eu m-am dus să dorm; să stau în casă și să nu mă întâlnesc cu nimeni; să nu mă gândesc la nimic. Urmăream să fug „în hanul de la marginea pustiei” de care vorbea Ieremia (Ieremia 9: 2). Tânjeam să mă odihnesc și să mă reîncarc cu energie spirituală, cum spune psalmistul:

„Eu zic: O, dacă aş avea aripile porumbelului, aş zbura şi aş găsi undeva odihnă!” (Psalm 55: 6)

„Pe când voi vă odihniţi în mijlocul staulelor, aripile porumbelului sunt acoperite de argint şi penele lui sunt de un galben auriu”. (Psalm 68: 13)

Liliana, doctoriţa care se ocupă şi cu biblioteca de la biserica noastră, mi-a dat să citesc „The hidden link between Adrenalin & Stress” („Legătura ascunsă dintre adrenalină şi stres”) scrisă de doctorul creştin Archibald D. Hart. Am luat-o mai mult din politeţe şi am răsfoit-o cumva doar din obligaţie, ca să pot să-i spun că am citit-o...

Redau mai jos, aşa cum le-am înţeles eu, două din extraordinarele constatări ale acestui medic creştin.

„Nu de mult am ținut un curs de «Stress management» pentru un grup de păstori aflați în concediu la munte. Frumusețea naturii din jur era un cadru ideal pentru relaxare, așa că timp de o săptămână am căutat să-i învăț pe acești bravi ostași ai lui Christos cum să-și îngrijească trupul și sufletul pentru a nu cădea victimă stresului.

Dimineăța, meditația și rugăciunea erau conduse de unul din păstorii bătrâni, care fusese ani de zile în fruntea denominației lor, umblat prin toate bisericile, cunoscut de toți și care se bucura de multă cinste și respect în ochii tuturor celor prezenți.

În cea din urmă zi a cursului, spre totala mea surpriză, bătrânul a anunțat că tema mesajului din dimineăța aceea avea să fie o rugăciune: «Mă rog Domnului să muriți toți înainte de a vă termina lucrarea.»

Un asemenea anunț m-a șocat și m-a jignit personal pentru că toată săptămâna încercasem să îndrum spre o cu totul altă concluzie:

«Învățați să vă îngrijiți, ca să nu muriți înainte de vreme, cu lucrarea neterminată.» îi sfătuisem să nu se risipească în prea multe direcții și să se concentreze doar asupra celui mai important lucru. Mi-am zis că omul acela mi-a ascultat toate prelegerile, dar n-a fost de acord cu niciuna dintre ele, iar acum, în loc să mă ia deoparte și să mi-o

spună personal, dorea să mă contrazică în mod public și să mă umilească.

Pe măsură ce-l ascultam însă, gândurile mele, ostile mai întâi, au început să-i dea dreptate, iar la sfârșit mi-am dat seama că omul nu numai că era de acord cu prelegerile mele, ci le ridica acum pe un alt plan, mai înalt, necunoscut mie până atunci. Dintr-odată, toată viața mea mi-a trecut pe dinaintea ochilor și, venit acolo să-i ajut pe ceilalți, m-am trezit eu însumi privilegiat și ajutat să înțeleg un lucru care avea să-mi schimbe întreaga mea filosofie de viață.

Bătrânul predicator nu pleda pentru o moarte venită înainte de vreme. Dimpotrivă, el se ruga ca Dumnezeu să ne dea o viață lungă și plină de roade. Ideea lui era însă că nu trebuie să uităm că lucrarea lui Dumnezeu nu se sfârșește niciodată cu noi. Ne-a citit din Evrei 11: că «toți aceștia au murit fără să primească ceea ce le fusese făgăduit» (v.13). Abel, Enoh, Noe, Avraam, Sara, Isaac, Iosif, Moise, Rahav – toți au trăit «prin credință» și au murit «în credință» înainte de a putea să-și vadă împlinite visele.

Singurul stăpân al lucrării, singurul care o face de la început până la sfârșit este Dumnezeu. Noi avem doar harul să fim aleși «colaboratori» (împreună lucrători) ai Săi pentru o vreme, pentru un anumit segment de lucrare, pentru o anumită etapă. Numai Dumnezeu este Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Noi, toți ceilalți, suntem doar «în parte», cunoaștem «doar în parte» și lucrăm tot așa, doar «în parte.»

Avraam a murit fără să intre în stăpânirea țării promise. N-a primit de la Dumnezeu nicio palmă de pământ din Canaan. Ce-a avut a trebuit să cumpere pe banii lui ca loc de înmormântare pentru Sara.

Iosif a sfârșit-o în Egipt, tânjind ca măcar după moarte oasele lui să fie duse la odihnă în țara promisă.

Moise a scos poporul din Egipt, dar n-a intrat nici el în Canaan. S-a rugat de Dumnezeu să-l lase, dar Dumnezeu i-a spus: «Nu! Destul!»

Ieremia a plâns până n-a mai avut lacrimi pentru Israel și a murit, târât de neascultarea poporului, tocmai în Egipt.

Pavel a stat în anii cei mai activi în închisoare, iar apoi a murit, încă tânăr și plin de planuri, la Roma.

Ioan a plâns de grija bisericilor pe insula Patmos și Dumnezeu i s-a arătat purtător de stele în mână, asigurându-l că bisericile nu sunt responsabilitatea lui, pentru că este un Altul care le poartă.

«Toți aceștia, măcar că au fost lăudați pentru credința lor, totuși n-au primit ce le fusese făgăduit» (Evrei 11: 39).

Este în intenția lui Dumnezeu să nu împartă slava cu nimeni. Nimeni nu este de ajuns pentru a face «lucrarea» toată. «Sunt felurite daruri, dar este același Duh; sunt felurite slujbe, dar este același Domn; sunt felurite lucrări, dar este același Dumnezeu, care lucrează totul și în toți» (1 Cor. 12: 4 – 6)”. Firește că există un motiv pentru care toți aceștia nu și-au văzut împlinite visurile cu ochii. Dumnezeu nu este un tiran arbitrar și sadic. El nu se bucură să ne vadă înfrânți și reduși la tăcere. Nu! El are un plan mult mai mare decât acesta. De fapt planul lui Dumnezeu este ca într-o zi „să ne dea ce este al nostru” și să stăm pe scaunul de domnie împreună cu Christos. Deocamdată însă El are o altă prioritate cu noi. El vrea mult mai mult să-și încheie lucrarea „în noi”, decât să-și termine lucrarea „prin noi”. Dumnezeu și-a asumat riscul de a-și face lucrarea cu oameni nepricepuți, pe care-i califică la locul de muncă. Din cauza nevredniciilor și câteodată din cauza nemerniciilor noastre, Domnul Iisus își zidește Biserica Sa uneori „prin noi”, alteori „pe lângă noi” și nu de puține ori chiar „împotriva noastră”, iar ca să ne țină smeriți și deschiși la imprimarea caracterului Său în inimile noastre, El nu ne lasă să-L ajutăm decât „în parte”, lipsindu-ne adesea de satisfacția împlinirii dorințelor și planurilor noastre.

Pentru Dumnezeu „desăvârșirea noastră” este mult mai importantă decât „desăvârșirea” lucrărilor noastre. El își poate duce lucrarea mai departe și fără noi, dar noi nu putem merge mai departe decât în măsura în care El ne desăvârșește.

„... pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi, ca să nu ajungă ei la desăvârșire fără noi” (Evrei 11: 40).

Ca să ne termine, Dumnezeu are nevoie să ne lase de multe ori cu lucrurile neterminate.

Multe din tensiunile acumulate în agitațiile noastre sunt datorate confuziei noastre. Prioritățile noastre așază obsedant înaintea noastră lucrările începute și pe care le vrem terminate. Am vrea să punem numele nostru pe ele; jinduim să rămânem în amintirea și stima celor din jur prin ele. Dumnezeu însă nu se grăbește să ne asculte. El vrea să ne convingă de faptul că „lucrarea” este a Lui, nu a noastră; că El este stăpânul, noi doar ispravnici angajați vremelnici. Noi suntem gata să dăm mâna și cu... dușmanul ca să trecem puntea spre

împlinirea scopurilor noastre. Dumnezeu ne pune adesea piedici în cale și este pasionat doar de „desăvârșirea” noastră lăuntrică. Într-o astfel de analiză, ar trebui să ne dăm seama că singura lucrare în care progresul lui Dumnezeu depinde de participarea noastră este lucrarea Lui... în noi înșine. Restul este deja hotărât din veșnicie și curge în matca împlinirilor istorice printr-un plan perfect în care fiecare fracțiune de secundă este minuțios calculată și folosită.

Singura atitudine care ne este recomandată ca „ispravnici angajați la stăpân este să spunem în fiecare dimineață: „Doamne, iată care sunt planurile mele pentru azi. Te rog să te simți înșă liber să le modifici pe oricare dintre ele.

Iată care a fost cea de a doua constatare a doctorului Archibald.

Ca predicatori, trebuie să nu confundăm excitarea produsă de un val de adrenalină cu adevărata spiritualitate. Adrenalina este răspunsul dat de organism în fața stimulilor externi, este felul nostru de a ne „ridica pentru un scurt timp deasupra funcționării noastre obișnuite. Privit medical, surplusul de adrenalină este o „biciuire” a potențelor noastre fizice și spirituale.

O mamă care-și vede copilul în pericol se transformă, printr-un val de adrenalină, într-o leoaică în stare de orice. Un tată a ridicat odată o întregă mașină care amenința să-i strivească copilul. Minte românilor funcționează mai bine când „este pusă la colț”; etc. etc.

O astfel de eliberare de adrenalină produce însă o uzare prematură a mușchilor și a nervilor noștri. Ea este urmată invariabil de o perioadă de oboseală, numită stres.

Nu orice stres distructiv este însă și neplăcut. Mulți predicatori experimentează o stare de exaltare când predică, o stare vecină cu extazul sau cu pasiunea. Deși este fizic distructivă, ea poate fi receptată uneori ca „plăcută” și „stimulantă”. Cu vremea, ea riscă să devină „normală, iar noi riscăm să ajungem să tânjim după ea și să ne socotim vinovați dacă nu o atingem.

O astfel de stare este periculoasă din punct de vedere spiritual. Noi ajungem dependenți de adrenalină pentru ca să ne simțim bine. Suntem în situația drogaților care au nevoie de o „doză” pentru a se simți bine. Este foarte periculos să echivalăm entuziasmul cu spiritualitatea.

Multe manifestări ale unei așa-numite „spiritualități” au ajuns astăzi să fie legate de excitări autostimulate care produc un excedent

de adrenalină, iar aceasta este o stare de extaz a sufletului, nu o înălțare reală a duhului. O mulțime de sfinți adevărați ai lui Dumnezeu și-au trăit stările de adevărată înălțare spirituală în singurătate și liniște, nu în gălăgia unui discurs pătimăș rostit în fața mulțimilor căzute în admirație.

Mulți sfinți de azi urmăresc însă doar extazul emoțional ieftin și excitarea entuziasmului de duzină.

Când eram tineri, împreună cu soția ne-am împrietenit cu o altă familie tânără și doream toți patru să atingem o experiență mai profundă de spiritualitate. Noi ne-am zis că pentru creșterea spirituală este nevoie să ne alăturăm unei biserici serioase, să ne încadrăm în lucrarea ei și să fim mădulare credincioase, responsabile și harnice în lucrarea de mărturie.

Prietenii noștri au spus că simt nevoia de mai multă energie și entuziasm pentru a crește spiritual și au plecat din biserică. Fără să se integreze deplin undeva, ei au colindat din biserică în biserică, mereu în căutare după ceva deosebit, după ceva care să-i entuziasmeze. De îndată ce stilul de predică sau de închinare le devenea prea obișnuit, nu se mai simțeau „mișcați” și plecau în altă parte. Cam la fiecare trei luni schimbau o adunare cu alta, revenind chiar în unele biserici ale căror amintiri se estompaseră deja suficient ca să aibă aparența unor lucruri noi.

Am aflat mai târziu că acești prieteni ai noștri, după trei ani de plimbare dintr-un loc în altul, s-au declarat deziluzionați de creștinism și au renunțat cu desăvârșire să mai meargă la biserică. În schimb, ei au început să înlocuiască „senzațiile tari” din serviciile bisericilor cu alte senzații asemănătoare date de spectacolele și petrecerile „din lume”.

A trebuit să treacă un număr de ani până ce am înțeles care fusese greșeala prietenilor noștri. Ei confundaseră excitarea dată de infuzia de adrenalină cu creșterea spirituală. Ori de câte ori trupurile lor erau scoase din amorțeală, ori de câte ori sentimentele lor erau „mișcate” de atmosfera din jur ei credeau că au parte de creștere spirituală. Dacă nu aveau parte de „senzații tari”, credeau că pierd vremea degeaba.

Cel mai trist lucru despre o astfel de confuzie este faptul că ea lucrează tocmai împotriva adevăratei creșteri. De ce? Pentru că atunci când confundăm excitarea produsă de adrenalină cu spiritualitatea

Începem să ne cultivăm senzațiile trupului, nu adevărata închinare către Dumnezeu!

Se cade să învățăm iarăși adevărul scris de Petru pentru femeile evlavioase, dar valabil și pentru cei ce vor să fie bărbați duhovnicești înaintea Domnului: „Podoaba voastră să fie... omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu” (1 Petru 3: 3 – 4).

Completarea unui prieten: Dragă Daniel, extrem de interesant acest text. Mă rog pentru tine, așa cum mă rog și pentru mine, să nu ne luăm niciodată prea în serios. Se zice, și pe bună dreptate, că sunt pline cimitirele de oameni indispensabili.

Cu deosebită prietenie, Dănuț Mănăstireanu.

85. Târdelașul în 1 februarie 2001, Dumnezeu mi-a înlesnit să pot oferi tatălui meu, care fusese internat în spital, bucuria de a se întâlni pentru o zi cu trei din prietenii și colegii lui de lucrare din România: Vasile Taloș, Geabou Pascu și Iosif Serac.

Spre deosebire de alte vremuri, când îi admiram de la distanță, dar, din cauza frăgezimii vârstei mele, nu eram primit la întâlnirile și discuțiile lor, acum am avut ocazia să stau cu ei și să-i aud depanând amintiri din vremea anilor '75—89, când a început în România „desprimăvărarea”. Acești păstori baptiști, împreună cu alți doi, Ștefănuți Iosif din Brăila și Iosif Țon din Ploiești, alcătuiseră atunci un grup de rugăciune și suport spiritual reciproc, poreclit în batjocură, de fratele Ioan Bunaciu, „Târdelașul”. Numirea, născută cumva dintr-o transliterare a unui cuvânt unguresc, sublinia ironic bănuiala că aceștia s-au unit să judece între ei „întreaga țară”.

Liderii acestui grup restrâns de păstori din preajma Bucureștiului au fost luați repede în colimator de autorități, iar membrii lui au fost eliminați de la orice fel de „favoruri” pe care Departamentul Cultelor le arunca întocmai ca pe niște ciolane „câinilor cumiși” care păzeau turma Domnului în România.

Unul din cei patru a spus: „Vă mai amintiți când noi eram trecuți cu vederea la vizele pentru Israel? Atunci spuneam în glumă: Las că noi vom vizita America împreună... Cine ar fi crezut că Dumnezeu va ține seama de vorbele noastre și că vom ajunge să stăm împreună de vorbă... chiar în America?”

Îi priveam acum cu drag, de aproape. Anii lăsaseră cute adânci pe obrajii lor, iar vârsta îi încununase cu lăstare de argint în păr.

Crescuserăm și noi, generația tânără, în umbra lor. Călcasem și noi pe urmele lor când, în anii Seminarului, fusesem prima promoție „de luptă” împotriva ipocriziei celor ce ne „educău” pentru falimentul spiritual în lucrare și pentru compromiterea nădejzii în victoria finală a împărăției. Așternuserăm și noi în scris, în memoriul nostru, inspirați de pilda și lupta lor, avertismentul primăverii clocotitoare care se anunța în țară:

„Voi vreți acum, când noi intrăm în Mai.

Să mai legați în lanțuri primăvara?”

Mărturia acestor oameni este greu de asimilat de cei din generația actuală. Ei vin spre noi din timpuri și terminologii mult diferite de realitățile în care trăim noi. Pentru ei „securitate” nu înseamnă „pace, liniște și prosperitate, ci opusul acestora: conflict, insecuritate, supraveghere amenințătoare din partea organelor represive de stat și nesiguranța zilei de mâine. Pentru ei, „ședințele de orientare” înseamnă nu ceva benefic, ci încercări organizate ale statului ateu prin care se urmărea „dezorientarea” celor chemați să meargă pe calea cea dreaptă și îngustă. Iar „memorii” nu înseamnă o culegere de amintiri sentimentale grupate duios sub învelitoarea unei coperti elegante, ci manifeste de protest și de luptă, documente născute din durerea celor care „nu mai pot” și au pornit să-și revendice bruma de drepturi garantate de legile țării, dar nerespectate.

86. Vasile Brânzei

Vremuri de împrăvărire.

M-am simțit mândru să-l aud pe fratele Taloș Vasile povestind ceva despre tatăl meu.

„Îmi aduc aminte că eram încă tinerel printre ceilalți păstori din București și începuse vremea confruntărilor cu autoritățile comuniste și cu frații din conducerea Uniunii care nu înțelegeau zbaterea noastră pentru libertatea de exprimare religioasă. Pe atunci, cei ce conduceau Comunitatea și Uniunea erau convinși din interacțiunea cu autoritățile de stat că lucrarea creștină nu are viitor în România. Îmi aduc aminte cât de triste și resemnate erau vorbele lor cu care căutau să ne „liniștească”: „Măi băieți, nu vă mai agitați degeaba. În zece, cincisprezece ani toate bisericile creștine din România vor fi închise”. Și mai trist era faptul că ei renunțaseră să mai creadă în biruința lui Dumnezeu și erau paralizați în postura unora care nu mai aveau nimic de făcut.

Îmi amintesc o împrejurare în care m-am întărit în credința mea prin ceea ce a făcut fratele Brânzei Vasile. Eram chemați să fim trași la răspundere de Comitetul Uniunii pentru atitudinea noastră de nesupunere față de directivele Departamentului Cultelor. Supărase mai ales faptul că, neîncrezători în reprezentanții Uniunii, trecuserăm peste capul lor și ne adresaserăm direct lui Ceaușescu. Erau toți de față și ne-au cerut să dăm socoteală de ceea ce făcuserăm. Mie, care eram cel mai tânăr dintre cei prezenți, îmi bătea inima tare în piept și, deși nu arătam pe afară, tremuram înăuntru ca o frunză în bătaia vântului. Secretarul general al Uniunii de atunci scria de zor, parcă avertizându-ne că acel proces-verbal va ajunge și „în altă parte”, unde nu va fi citit cu niciun fel de bunăvoință. Atunci, țin minte, fratele Vasile s-a ridicat în picioare și, după ce a privit spre cel care scria procesul verbal, a închis solemn ochii și a zis cu toată emoția și solemnitatea: „Astăzi se scriu două procese-verbale: acesta de aici și un altul, mult mai important, în cer, la Dumnezeu, care le vede și le notează pe toate. Fiți atenți la ce spuneți și la ceea ce faceți, căci totul se înregistrează și se va ține socoteala pentru fiecare dintre noi.

Atitudinea aceea de seriozitate și solemnitate cu ochii închiși parcă pentru noi, dar deschiși în lumea prezenței lui Dumnezeu, m-a întărit mult și a făcut să dispară orice teamă din inima mea”.

87. Vasile Brânzei

Vremea aceea a „memoriilor” și a protestelor m-a găsit adolescent necopt, în primăvara unei lupte pe care n-o înțelegeam încă deplin. Țin minte că în fiecare zi un „securist” îl urmărea pe tatăl meu, Vasile Brânzei, oriunde ar fi mers. Mă deranja mai ales când ne aștepta după serviciile de duminică seara de la biserică și se lua după noi ca o „umbră” pe drumul spre stația de autobuz, în autobuz, în tramvai și de la tramvai până acasă. Îmi dădeam seama că este un fel de încercare de intimidare, impunerea unei atmosfere de teroare în care Securitatea primise ordin să-i țină pe toți aceia care îndrăzniseră să conteste atitudinea autorităților de stat față de libertățile de conștiință.

Într-o astfel de duminică seara, m-am trezit țațoș și avântat, gata să mă îndrept spre „umbră” noastră și să i-o spun drept în față: „Te știm cine ești! Să știi că prezența ta nu ne înfricoșează”.

Tatăl meu mi-a pus o mână pe umăr și m-a oprit la timp. M-a tras deoparte și mi-a spus atunci cuvinte care m-au străpuns până la suflet și mi-au modelat toată comportarea mea ulterioară față de

„organele de Securitate”: „Daniel, stai ușor! Nu te aprinde și nu-l băga în seamă! Cea mai bună atitudine în această situație este totală ignoranță. Eu nici nu-l bag în seamă. Pericolul prezenței sale nu există, atâta vreme cât cred și știu că Cel care mă protejează, Dumnezeu, poate așeza între mine și el o întreagă legiune de îngeri. Între mine și el se află o întreagă mulțime de apărători nevăzuți, așa că nu se poate atinge de noi, decât dacă Dumnezeu îi dă voie. Și încă ceva; Dumnezeu ne apără numai atunci când noi nu ne-o facem cu propria noastră mână. Dumnezeu te păzește de furia leului, dar dacă tu te bagi singur în cușca lui și-l tragi de coadă, nu-i treaba lui Dumnezeu să te mai păzească. Stai liniștit și lasă omul să-și facă meseria. Crezi că el n-ar avea chef să fie undeva prin altă parte, decât să se țină scai după noi...? Are el necazurile lui, nu-i mai complica și tu situația!”

88. Serac Iosif

„Eu cred că cel mai greu ne-a fost atunci când ne-am hotărât să trimitem protestul nostru la Ceaușescu și, ca să fim liberi în ceea ce aveam să facem, ne-am hotărât să mergem fiecare acasă și să cerem dezlegare de la soțiile noastre. A fost greu să le spunem că s-ar putea să nu ne mai vadă niciodată. Mulți spun că noi am fost niște eroi, dar trebuie să recunoaștem că n-am fi fost deloc așa dacă n-am fi avut ajutorul și suportul lor. Ele ar fi rămas singure să ne crească copiii.

Îmi amintesc că eu am luat memoriul scris de Vasile Taloș și am aranjat în forma finală de Iosif Ton și am plecat pe traseul dinspre Arad, cu Geabou Pascu. Altă echipă a luat alte copii ale memoriului și a plecat pe ascuns pe alte trasee din țară. Din socotelile noastre, mizam pe cel mult 16 păstori care să ni se alăture. Vremurile erau grele și mulți trăiau încă frica din timpul stalinismului. Atunci oamenii erau luați de pe stradă și dispăreau fără urme. Mulți fuseseră bătuți și frânți în anchete îndelungate. Am ales să mergem doar la cei pe care-i credeam înclinați să ni se alăture și, dacă nu credeam sută la sută că vor semna, cel puțin aveam nădejdea că nu ne vor turna la autorități. În fiecare casă în care am intrat, am început discuția cu păstorul local, spunându-i: „Frate, acum poți fi călăul nostru sau fratele nostru. Vrem să-ți dăm să citești un document pe care te chemăm să-l semnezi cu noi. Și dacă-l semnezi, și dacă nu-l semnezi, tu rămâi fratele nostru. Dacă însă vrei, poți să devii călăul nostru. Poți, după ce-l vei citi, să ne dai pe mâna autorităților. Gândește-te bine și răspunde-ne: Vrei să citești acest memoriu?”

Surpriza noastră a fost că s-au găsit nu șaisprezece, ci un număr de cincizeci de astfel de păstori care au semnat memoriul. Veniseră vremurile de desprimăvărare. Dumnezeu făcea minuni sub ochii noștri. Nu este acum locul și cazul, dar aş putea să vă povestesc, împreună cu Pascu, cum a făcut Dumnezeu minuni dumnezeiești sub ochii noștri, într-o casă, păstorul a spus: „Nu vă supărați, nu pot să semnez. Nu vreau să mă bag în chestia asta”. Noi am închis dosarul și l-am băgat în servietă să plecăm. Când, deodată, ne-a chemat înapoi și a spus: „Semnez! Dă-l aici”. L-am întrebat cum de s-a răzgândit. Mi-a spus: „M-am rugat și am deschis Biblia și am citit: „Vrem să mergem și noi cu voi, căci am auzit că Dumnezeu este cu voi” (Zaharia 8: 23). Dacă Dumnezeu este cu voi, vreau să fiu și eu alături.

Cred că reacția extrem de dură a autorităților nu s-a datorat atât faptului că un astfel de „Memoriu” de protest colectiv era un fel de premieră în peisajul evanghelic, ci spaimei că o asemenea „organizare și culegerea atâtor semnături din diferite locuri ale țării s-a putut desfășura fără ca Securitatea să prindă de veste. Evenimentul în sine era o negare a competenței organelor de stat, o încălcare a vigilenței organelor de supraveghere și control. Era ca și cum s-ar fi spus: „Dac-au reușit așa ceva prăpădiții aceștia de sectanți, ar putea să reușească și adevărații dușmani ai societății noastre comuniste”. Nu-i de mirare deci că mulți și-au simțit scaunele clătinate și slujbele în pericol. Mânia lor avea să fie doar exprimarea unei dorințe animalice de „răzbunare născută dintr-un sentiment profund de autoconservare.

89. Geabou Pascu îl priveam cu respect și cu duioasă admirație peste masa la care eram adunați. Avea acum degetele de la mâini răsucite și deformate de reumatismul poliarticular. Fața îi era brăzdată de riduri. Ochii îi erau însă la fel de frumoși și ageri, cu sclipiri de oțelită învârtoșare. Era, dincolo de bruma vârstei, același teleormănean plin de râvnă pentru Domnul și veșnic pornit împotriva dușmanilor dinăuntru și din afară ai împărăției; un munte de sentiment năvalnic ascuns sub platoșa unor purtări dure și doar aparent tăioase.

Îl cunoșteam din anii când m-a primit să „fac practică” în bisericile din cercul Alexandria. îl văzusem acolo, dăruindu-se lucrării cu o rară lepădare de sine. Alerga între Țigănești, Nenciulești și Alexandria ca un Samuel modern între Mipta, Ghilgal și Betel (1 Sam. 7: 15). Mergea cu bicicleta sau cu motoreta. Primăvara, toamna și iarna,

când vremea era rece și vântul tăios, se înfășură cu ziare pe sub haine și dispărea pe șoseaua șerpuitoare. Reumatismul de azi este dobânda investițiilor de entuziasm de pe vremea aceea.

Îi cunoșteam vorba ascuțită și strecurată cumva viclean, cu gând să prindă sau să-și surprindă glumeț interlocutorul. Mă păcălise de multe ori în felul acesta. Într-o după-amiază, când mă ducea spre Țigănești cu motoreta, mi-a strigat prin vânt, peste umăr: „Am să-ți arăt Țigăneștiul nou!” și a dat cu capul înspre coama dealului. Ca bucureștean obișnuit cu noile cartiere de blocuri, m-am uitat nedumerit spre costișa golașă și i-am strigat înapoi: „Nu înțeleg”. „Acolo e cimitirul”, mi-a răspuns fericit că „mă dusesese”.

Ce fel de creștin era fratele Pascu aflasem de mult de la tata: „Când, după depunerea memoriului, ne-a arestat pe cei din București, Pascu a fost arestat și el la Alexandria. După multe zile petrecute la securitatea din Alexandria, Pascu a venit la București, la noi, ca să nu avem numai noi cinstea să suferim pentru Evanghelie”.

Tot de la tata am știut și că, sub aparenta duritate, fratele Pascu este un sentimental irecuperabil și „lesne vărsătoriu de lacrimi” (ca să nu spun plângăreț). Odată, când tata, care a plâns ultima dată în viața lui în copilărie, lângă trupul fără viață al mamei sale, refuza parcă să verse lacrimi într-o părtășie în care toți ceilalți plângeau, taica Pascu i-a strigat în glumă: „Bă Vasile, tu n-ai apă în cap, d-aia nu plângi! N-ai apă în cap. Așa zice Ieremia în capitoul 9: «O! De mi-ar fi capul plin cu apă, de mi-ar fi ochii un izvor de lacrimi, aș plânge zi și nopte...» Tu n-ai apă în cap, de aia nu poți să plângi”.

De plâns, fratele Pascu n-a plâns și nici nu s-a plâns niciodată din cauza greutăților materiale sau din cauza persecuțiilor și arestărilor. Milițienilor din zonă „le era drag” să-l tachineze și să-l oprească pe motive imaginare din rutele lui misionare. Atunci îl puneau să stea în picioare la un colț de încăpere-carceră, după ce îi luaseră în batjocură șireturile de la pantofi și cureaua de la brâu, „ca să nu se spânzure cu ele”.

90. Vasile Talos

Un răspuns în doar... zece zile.

„Talos, îți mai aduci aminte de ultimul memoriu adresat lui Ceaușescu și semnat de tot Congresul Cultului Baptist în 11 - 12 decembrie 1989? L-am dus împreună la președinție”.

„Da, frate. Așteptam un răspuns de la Ceaușescu și... Dumnezeu

ni l-a dat în doar zece zile!”

Inspirat cumva de Dumnezeu am adăugat atunci la textul memoriului un citat pe care vreau să vi-l reamintesc acum:

După ce am scris: „Noi susținem că omul trebuie să se bucure de libertatea de a avea sau nu o credință religioasă și astfel subscriem la prevederea constituțională din art. 30, am adăugat:

Principiile credincioșilor bapțiști au fost afirmate încă din anul 1612 de predicatorul baptist Thomas Hewys, care scria suveranului Angliei următoarele:

«Maiestatea Sa este un om muritor și nu este Dumnezeu, și de aceea nu are putere peste sufletele nemuritoare ale supușilor săi. Noi ne rugăm pentru Maiestatea Sa și vrem să nu aibă nicio suspiciune că am fi împotriva Sa. Noi vrem să fim supuși loiali în cele pământești. Religia omului este o problemă între el și Dumnezeu. Maiestatea Sa nu va răspunde înaintea lui Dumnezeu pentru sufletul nici unui om și el nu poate fi judecător în cele spirituale între Dumnezeu și om. Lăsați-i pe oameni să fie eretici, turci, evrei sau orice altceva, căci problema credinței nu stă în puterea pământească să fie judecată și pedepsită.»

Țin minte că în originalul din limba engleză scria: «Maiestatea Sa este cenușă și nu este Dumnezeu», dar m-am temut că ar fi prea tare pentru ceilalți semnatori din Congres și am scris doar «Maiestatea Sa este un om...»

Puțin știam noi atunci că în numai zece zile Ceaușescu avea să fie muritor de-a binelea și că va fi trimis să dea socoteală înaintea lui Dumnezeu”.

91. Memoriu

Pentru cei curioși, atașez aici textul memoriului semnat de delegații Congresului Bisericii Baptiste în data de 11 – 12 decembrie 1989 și depus la președinție cu doar zece zile înainte de căderea lui Ceaușescu. Cititorul atent va observa rezultatul cruntei persecuții comuniste. Preambulul vorbește despre doar 135 de păstori rămași să păstorească cei aproximativ 140.000 de credincioși bapțiști. „Bate-voi păstorul și turma se va împrăștia”, răsuna peste veacuri socoteala dușmanului oilor lui Dumnezeu. La marea criză de lucrători, autoritățile avuseseră grijă să nu fie aprobate decât 17 locuri de cursanți la Seminarul care trebuia să fie pepiniera de noi lucrători cu Evanghelia.

DOMNULUI NICOLAE CEAUȘESCU PREȘEDINTELE REPUBLICII

SOCIALISTE ROMÂNIA

Domnule Președinte.

Subsemnații, delegați ai Comunității Creștine Baptiste, cu mandat permanent pe perioada de trei ani, începând cu 1989, la Congresul Cultului Creștin Baptist, forul suprem de conducere și îndrumare a acestui cult, cu deosebită considerație, vă adresăm prezentul

MEMORIU

Cultul Creștin Baptist din R.S. România se organizează și funcționează conform Statutului aprobat prin Decretul 1203 / 1950, al Prezidiului Marii Adunări Naționale.

Cultul Creștin Baptist cuprinde aproximativ 140.000 membri și aparținători, 951 biserici și biserici-filiale, care sunt deservite de 135 păstori. În cadrul cultului, în București funcționează Seminarul Teologic Baptist cu un număr total de 17 cursanți în cei patru ani de învățământ.

Suntem recunoscători pentru posibilitatea de a ne practica crezul în scumpa noastră patrie, alături de celelalte culte religioase recunoscute de statul român.

Stimate Domnule Președinte.

Vă aducem la cunoștință faptul că, prin repetate încălcări ale prevederilor constituționale săvârșite de anumite organe ale administrației de stat, unele biserici baptiste și anumiți credincioși baptiști sunt văduviți de garanții practice în exercitarea cultului religios și a libertății de conștiință.

În diferite situații Departamentul Cultelor își depășește atribuțiile ce îi revin în îndeplinirea drepturilor statului de supraveghere și control asupra activității Cultului Creștin Baptist ca aceasta să se desfășoare în cadrul legii și săvârșește imixtiuni în viața cultului nostru pe care le considerăm inadmisibile.

Astfel.

1. Nu toți credincioșii baptiști se bucură de dreptul la închinare, deși acest drept este garantat prin Constituție, art.30, „Libertatea exercitării cultului religios este garantată” și este reglementată în Statutul de organizare și funcționare al cultului nostru, art.15, „Grupurile de credincioși mai mici de 20 membri majori formează o biserică-filială, fără a avea personalitate juridică. Ele se vor afilia bisericii celei mai apropiate și își pot exercita cultul în mod liber și

independent în casa de rugăciune din localitatea respectivă”. Potrivit mărturisirii de credință baptiste, care face parte integrantă din Statutul aprobat prin Decretul 1203, casa de rugăciune poate să fie imobil proprietate cultică sau o simplă cameră dintr-un imobil particular, închiriată în acest scop.

Din moment ce Cultul Creștin Baptist este un cult recunoscut în R.S. România, considerăm că nu este echitabil ca unor grupuri de credincioși bapțiști să li se aplice un regim discriminatoriu, fiind privați de libertatea de a se închina în localitatea lor.

Cât privește dreptul statutar al credincioșilor bapțiști de a se constitui în biserici cu personalitate juridică, atunci când numărul lor depășește 20 membri, acesta este reglementat în art.13 din Statut. Potrivit cu acest regulament, constituirea se face prin hotărârea adunării generale a credincioșilor din localitatea respectivă.

Departamentul Cultelor care autorizează – în condițiile legii funcționarea bisericii ca persoană juridică, considerăm că este chemat a face numai o verificare de legalitate a înființării, nefiind vorba de o verificare a oportunității înființării, ci numai de cercetare a respectării condițiilor legale de fond și de formă cu privire la constituirea bisericii.

Refuzul nejustificat al Departamentului Cultelor de a autoriza funcționarea de biserici constituite statutar reprezintă o nesocotire a garanțiilor constituționale. Prin aceste practici se menține o situație în care peste o sută de grupuri de credincioși din țară sunt văduviți de dreptul de a-și exercita cultul religios.

2. Dreptul statutar al bisericilor de a-și alege și angaja personal duhovnicesc (păstori) este îngrădit pe de o parte de faptul că locurile în Seminarul Teologic Baptist sunt stabilite în mod arbitrar de organe din afara cultului și, pe de altă parte, de faptul că Departamentul Cultelor refuză fără motive temeinice să acorde autorizație de exercitare a slujbei de păstor celor aleși de biserici în conformitate cu art. 27 din Statut, adică a celor care au o pregătire cât mai aleasă.

Astfel, s-a ajuns ca cele peste o mie de biserici și filiale să fie deservite de numai 135 păstori. În prezent există 75 posturi vacante, iar în următorii cinci ani se vor pensiona circa 40 de păstori.

Menționăm că bisericile creștine baptiste nu primesc subvenții de la stat. Astfel, Seminarul Teologic Baptist este întreținut prin contribuția benevolă a credincioșilor, iar locurile de muncă sunt stabilite de bisericile baptiste în acord cu organele reprezentative ale

cultului.

Solicităm recunoașterea de către Departamentul Cultelor a păstorilor aleși în conformitate cu art. 27 din Statut și acordarea dreptului conducerii cultului de a stabili numărul de locuri în Seminar după nevoile bisericilor.

3. Departamentul Cultelor exercită un drept nelimitat în ce privește recunoașterea organelor de conducere a cultului sau a comunităților. În acest sens, Departamentul a acționat discreționar, refuzând recunoașterea unor persoane alese statutar fără a invoca un motiv temeinic.

Considerăm aceasta o imixtiune neadmisă în viața internă a cultului și o încălcare a prevederilor constituționale care stabilesc, „Culte religioase se organizează și funcționează liber” (Art. 30).

4. În ultimii ani s-au amenajat și reparat un număr însemnat de locașuri de cult.

Suntem recunoscători autorităților de stat care au arătat înțelegere în soluționarea pozitivă a acestor cazuri.

Cu toate acestea, există un număr destul de mare de biserici și biserici-filiale care nu au locașuri de cult proprii. Departamentul Cultelor și anumite organe locale de stat refuză neîntemeiat dreptul bisericilor de a-și achiziționa imobilele de cult necesare. În unele cazuri bisericile întâmpină greutăți deosebit de mari în obținerea autorizației de amenajare, reparare sau extindere a locașurilor de cult existente.

5. Aprobările date de către Departamentul Cultelor de a se tipări Biblii și literatură religioasă necesară bisericilor și slujitorilor duhovnicești ai acestora sunt cu totul nesatisfăcătoare. Bibliile și cărțile religioase de specialitate tipărite în străinătate considerăm că sunt confiscate fără discernământul necesar. În acest mod un mare număr de credincioși sunt frustrați de dreptul la informații de specialitate în domeniul religios.

6. Unii din credincioșii bapțiști în unele întreprinderi și instituții sunt șicanați în repetate rânduri, fiind acuzați că sunt „sectanți”.

Considerăm că libertatea de conștiință garantată în Constituția țării noastre este o componentă majoră a drepturilor fundamentale ale omului. Noi credem că fiecare om este personal răspunzător înaintea lui Dumnezeu pentru sufletul și destinul lui veșnic. Noi susținem că omul trebuie să se bucure de libertatea de a avea sau nu o credință

religioasă și astfel subscriem la prevederea constituțională din art. 30.

Principiile credincioșilor bapțiști au fost afirmate încă din anul 1612 de predicatorul baptist Thomas Hewys, care scria suveranului Angliei următoarele:

„Maiestatea Sa este un om muritor și nu este Dumnezeu, și de aceea nu are putere peste sufletele nemuritoare ale supușilor săi. Noi ne rugăm pentru Maiestatea Sa și vrem să nu aibă nicio suspiciune că am fi împotriva Sa. Noi vrem să fim supuși loiali în cele pământești. Religia omului este o problemă între el și Dumnezeu. Maiestatea Sa nu va răspunde înaintea lui Dumnezeu pentru sufletul nici unui om și el nu poate fi judecător în cele spirituale între Dumnezeu și om. Lăsați-i pe oameni să fie eretici, turci, evrei sau orice altceva, căci problema credinței nu stă în puterea pământească să fie judecată și pedepsită.

Consecvenți acestor convingeri baptiste, considerăm că orice altă împlinire a nevoilor umane, oricât ar fi de lăudabilă, nu este suficientă pentru fericirea supremă și pacea lăuntrică a omului dacă acesta nu trăiește potrivit propriilor sale convingeri despre lume și viață.

Având în vedere faptul că statul socialist are la bază și militează pentru concepția ateistă despre lume și viață, Constituția a prevăzut o serie de garanții pentru cei ce împărtășesc concepții teiste.

În temeiul art. 17 din Constituție, care prevede:

„Cetățenii Republicii Socialiste România, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex sau religie, sunt egali în drepturi în toate domeniile vieții economice, politice, juridice, sociale și culturale”, statul garantează egalitatea în drepturi a cetățenilor. Nicio îngrădire a acestor drepturi și nicio deosebire în exercitarea lor pe temeiul naționalității, rasei, sexului sau religiei nu sunt îngăduite.

Orice manifestare având ca scop stabilirea unor asemenea îngrădiri, propaganda naționalist-șovină, ațâțarea urii de rasă sau naționale sunt pedepsite de lege și, în baza autorității de care vă bucurați în calitate de Președinte al Republicii Socialiste România, vă rugăm să binevoiți a da îndrumări tuturor persoanelor din aparatul de stat sau celor ce dețin funcții de conducere în întreprinderi și instituții să trateze pe toți cetățenii țării potrivit pregătirii și competenței lor profesionale, a caracterului lor moral și a modului în care își îndeplinesc sarcinile de serviciu, fără nicio discriminare pe temeiul apartenenței religioase.

7. Referitor la ziua de Duminică, noi credem și mărturisim că este ziua consacrată închinării față de Dumnezeu a tuturor creștinilor care cinstesc învierea Domnului Iisus Christos.

Considerăm că nerespectarea zilei de duminică, zi de odihnă, constituie atât o piedică în practicarea învățaturii noastre creștine, cât și o cauză a slăbirii unității în viața de familie.

Practica unor întreprinderi sau instituții, combătută în presă chiar de domnia voastră, de a obliga pe angajați sub diferite motive să lucreze duminica, continuă în multe cazuri.

Având în vedere moștenirea spirituală creștină a poporului nostru, vă rugăm să binevoiți a facilita celor ce doresc să celebreze marile sărbători creștine „NAȘTEREA MÂNTUITORULUI” ȘI „ÎNVIEREA DOMNULUI”, acordarea în acest scop câte două zile libere.

Stimate Domnule Președinte.

Ca slujitori spirituali ai bisericilor creștine baptiste ne străduim să ne dăm aportul la promovarea unui climat de înțelegere între oameni, la sădirea în conștiința credincioșilor a unor principii înalte de moralitate, la cultivarea respectului față de țară și autoritate, la întărirea familiei și formarea unei atitudini sănătoase față de muncă.

Urmăm învățătura Bibliei care spune: „Dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu” și „Rugați-vă pentru binele țării, căci fericirea voastră atârnă de fericirea ei”.

Menționăm că majoritatea acestor probleme au fost discutate în cadrul Congresului Cultului Creștin Baptist din anii 1977, 1984 și 1988, că au fost prezentate deseori de conducerea cultului la Departamentul Cultelor fără a primi un răspuns mulțumitor.

În așteptarea rezolvării favorabile a doleanțelor noastre, vă asigurăm de sincera dorință a noastră și a tuturor credincioșilor bapțiști de a fi buni cetățeni și de a contribui din plin la înflorirea scumpei noastre patrii.

Ne rugăm ca Dumnezeu să binecuvânteze cu prosperitate și pace întreaga noastră națiune.

Semnează:

DELEGAȚII ÎN CONGRESUL CULTULUI CREȘTIN BAPTIST.

Jurnal de Rusia

Motto: *„Văzut printr-o lacrimă, un om care plânge este întotdeauna fratele tău”.*

Orice om care plânge este fratele tău”.

(Călătoria aceasta în Rusia m-a găsit cu corzile sufletului intrate ciudat într-o rezonanță dureroasă care naște din amintiri melodii sfâșietoare și intraductibile. Rândurile acestea au fost așternute în fugă. Scrise incomod, pe genunchi, în holuri de hotel, în colțuri de mașină, pe petece de hârtie, înghesuite, tremurate, furișate, mâzgălite. Solicit înțelegerea și colaborarea dumneavoastră. Umpleți spațiile goale și lăsați-vă imaginația să dezvolte aceste scânteii în flăcările care ne-au încălzit viața timp de trei săptămâni cât a durat călătoria noastră misionară în Ucraina și Moldova sovietică.)

Ziua I. Miercuri, 11 octombrie 1989.

Cine a crezut că va fi așa? Mai întâi surpriza plecării iminente. Apoi oboseala. Cele 1, 600 de mile făcute în vizitarea bisericilor române de pe coasta de vest au lăsat urme. N-am fost anunțați decât în ultima clipă despre data plecării înspre Europa. „Sovieticii” lucrează după principiile lor obscure și te țin în nesiguranță cu aprobările necesare, până în preajma zborului. Bine măcar că s-a aranjat totul și acum sunt pornit la drum. Era cât pe aici să pierd avionul. Oh, traficul din.A!

De obicei trec în revistă inventarul din bagaj, să văd ce am luat și ce am uitat acasă. Este timpul să fac acum un altfel de „inventar”: cel sentimental. Și aici cred că am luat tot: anticipație febrilă, tulburare, teamă, liniștire... tulburare și iar teamă... curiozitate, indignare și iar... teamă. Nădejde, bucurie... regret, nesiguranță. Curaj! Cam mult „bagaj” pentru o singură persoană, dar... drumul e lung. Ce bine dacă m-aș putea scăpa de toate și le-aș putea schimba pe măcar puțină... încredere! Doamne ajută!

Altă încărcătură pentru inimă! Din cauza întârzierii am lăsat unul dintre bagaje într-unul din spațiile goale din dreptul rândului 25. Fatală greșeală! La coborâre, un șmecher l-a luat „din greșeală. Prinde orbul... scoate-i ochii. Deh! Învățăm din greșeli. Să fie oare un semn pentru tot restul călătoriei? (Am vorbit cu „păcat. Luat într-adevăr de o asistentă de zbor, bagajul a făcut înconjurul lumii și a ajuns peste câteva luni înapoi la mine).

M-am întâlnit cu Petre Lascău. Îl văd pentru a doua oară de aproape, deși despre el am auzit atâtea. Într-o echipă de doi, cum este și formația noastră misionară, trebuie să se realizeze o armonie bazată pe o anumită ordine și înțelegere reciprocă. Hotărâsc aprioric că în acest drum eu voi fi „vioara a doua” și îi predau de la început lui cârma

„corăbiei” noastre.

Din „amintirile” culese de la alții care ne-au pășit înainte, mi-am dat repede seama că nu am pantofi pentru „asfaltul” sovietic. Cu bagajul furat mi s-au luat și cizmele. Fug repede într-unul din magazinele „cu scutire de vamă”. Iau ce găsesc repede cu 10 minute înainte de zbor. Scump!!! Ce înțeleg oare ei prin „Duty free”?

Zborul spre Europa – Ziua a II-a. Joi, 12 octombrie 1989

Am traversat o noapte. Din Frankfurt am vorbit acasă cu Dana. Vești bune.

Iată-ne în avionul de... Moscova. Nu știam că drumul spre Leningrad trece prin Moscova. Noi știam în naivitatea noastră că drumul cel mai scurt dintre două puncte este linia dreaptă. Pentru Rusia, asta și alte cunoștințe s-au dovedit, rând pe rând, „depășite”. La Moscova au coborât mulți și s-au mai urcat puțini. Am rămas puțini pentru încă un zbor de o oră și jumătate spre Leningrad. Doi vorbitori de limbă engleză, probabil americani, ne-au dat unele sfaturi care s-au dovedit mai târziu a fi foarte bune. Ei aveau „vechime” în umblările prin Rusia.

Ajungem în vama aeroportului. Scoatem pe masă cărți religioase, casete și foi tipărite. Sprâncene ridicate, fiori pe șira spinării, clipe care se dilată dureros, minute care cresc ca orele. Întrebări, lămuriri și... happy-ending. Doar cele 100 de casete goale au rămas –, arestate” până la plecarea noastră înapoi. Și asta din cauza speculei posibile. (Din ceea ce am văzut mai târziu la alții, pot spune: „speculei probabile”).

Cum, ne-au lăsat să trecem cu tot restul?! Știind că sunt cărți religioase și de propagandă creștină? Precis asta este Rusia? Doamne, când va fi așa și în România?

Șoferul de la Intourist ne-a dus apoi la hotelul „Moskva”. Pe drum, prin semne, s-a oferit să ne schimbe dolari în ruble: 5 ruble pentru 1 dolar. Bineînțeles că, în naivitatea noastră prudentă, l-am refuzat: „Provocatorii, vor să ne compromită de la început”. Fatală și nevinovată eroare! mai târziu avea să ne coste scump. Am plătit biletele de tren cu 120 de dolari la un schimb de 0, 67 ruble pentru 1 dolar! Iar taximetristul nostru fusese, așa cum am aflat după aceea, un om care ar fi vândut tot K.G.B.-ul pentru câțiva dolari. Pretutindeni rubla se devalorizează din cauza penuriei de produse de pe piață. Toată lumea caută dolari și îi cer de la străini pe stradă, fără să se mai

ferească de nimeni. Unii dau chiar și 10 ruble pentru 1 dolar. La un salariu mediu de 250 de ruble pe lună asta mi s-a părut enorm.

La hotel am aflat că va trebui să o luăm a doua zi iarăși înspre Moscova. De ce atunci ocolul acesta cu Leningradul? Nimeni nu știe. Vom vedea mâine dimineață.

Ziua a III-a. Vineri, 13 octombrie 1989.

În urma „tratativelor”, oficialii au hotărât să ne facă pe plac și ne vor trimite cu trenul direct la Cernăuți. Pe moment credeam că am raportat o victorie împotriva lipsei de sens. Mai târziu însă aveam să înțelegem că a fost altfel...

Până la trenul de Cernăuți am mai avut un răgaz de 5 ore. Ce să facem cu ele? Bineînțeles că există Palatul de vară al țarului, Ermirajul și muzeul natural cu dinozaurii scoși de sub gheața milenară, dar noi am venit să vedem Leningradul. Creațiile de artă sunt produsul oamenilor rari, de excepție, și nu dau întotdeauna măsura reală a unei societăți. Să nu mai vorbim despre dinozaurii de demult, fără educație ideologică...

După câteva ezitări am luat-o la întâmplare pe străzi. Magazine, cozi moderate, aglomerația specifică metropolelor. Mii de oameni care merg pe jos. Fiecare cu plasa sau geanta în mână. Lume îmbrăcată bine, elegant chiar. Oameni frumoși. Un fel de civilizație a trotuarului. Forfotă, ouă, carne, salam, cașcaval, lămâi care-și așteaptă cuminiți cumpărătorii. Cumpărători care așteaptă liniștiți la coadă deschiderea unui magazin mixt est-vest cu încălțăminte de import. Autobuze obosite, pline cu oameni obosiți. „Bazarul” gălăgios cu micii negustori și meseriași particulari. Primul schimb neoficial de dolari în ruble. Gogoși și fripturi de la chioșcuri. Bilete de autobuz de 5 copeici. Ca din senin, o coadă imensă pe un trotuar. Lume pestriță. Curiozitate spontană: „Ce se dă?” Răspunsul cade sec: „Votcă”. Conducătorii de azi au redus la minimum cantitatea de băuturi alcoolice destinate pieții. Un fel de dezalcoolizare națională forțată. Slavă Domnului pentru așa penurie. Totuși, se caută.

Parcul mic, dar cochet, de pe Bulevardul mare. Expoziția particulară de pictură. Mult și mare talent. Trec mulți prin fața tablourilor. Câțiva se uită. Și mai puțini cumpără. Ne apropiem și vrem să vorbim despre artă cu unul dintre „amfitrioni”. El ne ia repede și trece direct la „arta” care-l preocupă pentru moment: „Schimbați dolari?”. Îl lăsăm dezumflat. Am știut că nu mă pricep la artă și la...

artiști!

Ajungem în alt colț al parcului. Alți „artiști” necenzurați cântă. O tobă, un toboșar; o chitară, un chitarist; un cântăreț, niciun fel de voce. Doar un răcnet icnit de vită bătută cu ciomagul. Părul îi este răvășit vâlvoi, privirea îndreptată spre nimeni și nicăieri. Nu înțeleg. Cântă rusește. De fapt, n-aș înțelege în nicio altă limbă a pământului. Nu „ce cântă”, ci „de ce cântă”? Aceasta este problema care mă frământă. Lumea trece, se uită, pleacă. Grupul seamănă cunoaște revoluționari fără cauză și fără adepți, supărați într-un fel ireconciliabil pe toată lumea. Privesc fascinat și am dintr-odată revelația unei puteri primare, năvalnică și rudimentară, în stare să surpe toate stăvilarele. Intuiesc că este vorba despre criticarea unei anumite platforme politice. Un fel de protest social. Mă uit înjur. Nu-i arestează nimeni. Păcat că strică peisajul. Trecem mai departe și ne așezăm pe o bancă „strategică”.

Vorbim. Comparăm. Deodată, din spate, aceeași voce ne-voce, împreună cu chitara și toba cântă ceva ce răsună familiar. Recunosc cu uimire și stupefacție ceva din: „Oh, when the saints go marching in...” Nu, nu se poate, îmi spun. E prea de tot. Chiar totul se pângărește. Cu asemenea „propagatori” nu mai avem nevoie de împotrivire. „Doamne, scoate-ți laude din gura pruncilor, dar fă-i să tacă pe cei ce, pomenindu-ți Numele, Te trag în zgură!”

Ne ridicăm de pe bancă și plecăm repede. E târziu oricum. E parcă dintr-odată... prea târziu.

Drumul înapoi cu autobuzul. Ora de vârf. Traficul îndesat. Mirosul greu de transpirație. Traseul ne poartă prin gropi și peste pavaje desfundate. Simt la propriu, dureros, că mă aflu simbolic chiar în creuzetul în care se creează și se perpetuează, printre hurducături, „unitatea de nezdruccinat dintre clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate” și oricine altcineva care se nimerește să fie în aceste mijloace de locomoție comună înspre un iluzoriu „înainte”.

Plouă deja afară. A început să plouă și în suflet. De sub norii negri, amenințători, murmur încet o rugăciune: „Doamne, fă să răsară Soarele”.

Din nou la hotel. Am făcut-o lată. Ne-am ferit de un drum în plus la Moscova și de un drum de 23 de ore cu trenul de la Moscova la Cernăuți. Acum aflăm că avem, este drept, un singur drum cu trenul de la Leningrad la Cernăuți, dar este un drum de... 32 de ore!

La drum deci... Suntem cu doi ruși într-o cușetă de dormit de

patru. Ne înțelegem de te strici de râs: „Rabota, socialism, americański imperialiski, Gorbaciov, perestroika etc”. Sper să nu sforăie la noapte sau să nu continue să facă politică și prin somn. Și acum, ca și în Leningrad, mă surprinde spiritul lor critic și negativismul. Cred că aceasta se întâmplă în parte și din cauza jumătăților de măsură care se aplică în schimbările politice și sociale din Uniune. La hotelul „Moscova” din Leningrad am întâlnit, pogorât parcă din filele lecturilor mele pasionate de altă dată, primul meu „nihilist”. Mi-am amintit imediat de Dostoievski. Interlocutorul meu era din întâmplare chiar student și „ghid ocazional”. Întâlnirea cu el m-a făcut să realizez că există multă forță în oamenii de pe aceste meleaguri, trebuie numai dirijată bine. Din păcate, nihilistul meu călca orbește în gropi, visând să ajungă să trăiască... într-o țară arabă. „Gorbaciov încearcă să reformeze societatea (perestroika). Ce să reformeze? Aici n-a mai rămas nimic de reformat. Nu există niciun fel de morală. Toți și toate se vând pentru nimica toată. Situația nu este disperată, este ireversibil și definitiv pierdută! Uită-te la mine, pentru un pachet de Kent fac pe ghidul orașului. Ți-a-propos, n-ai din întâmplare... o țigară?”

Ziua a-lv-a. Sâmbătă, 14 octombrie 1989.

Iluzii, iluzii... Am avut politică prin somn. E drept, cam „răsuflată”, dar suficient de răsunătoare ca să nu-mi dea voie să dorm. Mi-am amintit, așa ca prin vis, despre discursurile sforăitoare din sedințele la care n-aveai voie să adormi.

Dimineța, Mihail, unul dintre „tovarășii” noștri de drum, și-a deschis bagajul și a scos pe masă de mâncare. Prin gesturi și prin vorbă ne-a invitat să ne alăturăm la ospăț Avea carne fiartă, cașcaval, pâine, ceai și cafea. Caldă ospitalitate. Ca revanșă, la prânz Petre l-a dus la vagonul restaurant și l-a cinstit cu „escalop”. După cum se vede, prietenia dintre popoarele noastre continuă!

Surprize, surprize. Prima melodie în limba „moldovenească” la radio: „Trandafir, trandafir/ Tânăr nebunatic/ Trandafir, trandafir/ Floare de jăratec. / Rouă din petala ta/ Cine-o va păta? etc.”

Unele versuri mi s-au părut cel puțin „șchioape”: „Spune-mi pentru ce/ Tot mai sunt duminice (sic!)? etc”. Se pare că, în procesul de revenire la latinitate, moldovenii mai au unele probleme de gramatică. Fiind obligat oricum să ascult radioul care răsună la maximum în tot vagonul, am remarcat printre alte melodii cu texte de dragoste de inimă și de țară (cântate în limba rusă) și o melodie dedicată lui

Maradona! Zeul fotbal își are „sergenții” lui prezenți peste tot!

Confirmări, revelații. De ce-or semăna rușii atât de mult cu românii din amintirile mele? Asta să fie „rusificarea” despre care vorbeau părinții noștri? Atunci ce a mai rămas din originea noastră latină?

Observ la tot pasul milițieni îmbrăcați în uniforme ca ale miliției din România. Pe lângă ei sunt și mulți ofițeri de armată. Uniforme colorate și croite ca la noi. În gara aglomerată din Leningrad un „albăstrui i-a șoptit discret, dar suficient de poruncitor unui tânăr cu o geantă dubioasă: „Pașii, pașii!” Luat ca din oală, tânărul a șovăit puțin, dar s-a lăsat dus apoi docil plin mulțime. Au dispărut amândoi în holul unei clădiri „lămuritoare”.

Acum trenul nostru ne poartă printr-o frumoasă regiune agricolă. Toamna a răsturnat toate miriștile. Pământul rănit adânc de fiarele plugului își așteaptă vindecarea cicatricelor sub bandajul ninsorilor care se apropie din zare. Tolstoi a avut dreptate. În simplitatea vieții se vede toată drama sfâșietoare a existenței. Soluția oferită de el n-a fost totuși cea izbăvitoare. Mujicii lui eliberați s-au trezit curând vânduți unei robii și mai crunte. Panaceele sociale sunt neputincioase în fața tragediei și prăbușirii lăuntrice. Suferința, din păcate, continuă. Soluția cea bună, cea definitivă trebuie s-o mai așteptăm încă să vină din altă parte.

Înspre ușa vagonului am descoperit doi „moldoveni” care vorbeau românește. Ochi mari, întrebări năuce: „Chiar din America?” N-au vrut să creadă până când nu le-am arătat pașaportul. Imediat au vrut să cumpere ceva de la noi. Mai ales doamna tânjea după „ceva fin”. „Snopul” nostru a rămas însă închis. Întrebările au continuat:

„Și acolo ce sunteți: robi sau capitaliști?”

„Taci tu, că acolo toți sunt capitaliști”.

„Ba taci tu, că nu știi! Depinde de capitalistul fiecăruia!” îmi răsunau în urechi cuvintele unui refren de demult: „Între noi nu este punte, nici nu este pod...”

Am încheiat convorbirea noastră abrupt, fără să mai răspund torentului de curiozitate:

„Și cât câștigați acolo? Este mai bine ca la noi? Cum se trăiește acolo?”

Din fugă au mai apucat să-mi strige o invitație la un coniac în restaurantul gării. Încă o dată „bad luck”!

La gară ne-a așteptat o pereche de la Intourist (agenția sovietică de voiaj). Bucurie și emoție mare că suntem din America, dar mai ales pentru că vorbim românește. Ne-au dus cu mașina la hotel și ne-au spus că a doua zi suntem invitații lor la un fel de „serbare a Bibliei”. Ce o mai fi aia? Ne-am culcat greu și grei de oboseală. Eu am citit până pe la ora 4 dimineața. La 7 ne-am sculat. Odihniți?

Ziua a-V-a. Duminică, 15 octombrie

Singurul număr de telefon pentru omul nostru de legătură din Cernăuți a fost acela al unui oarecare Iuri Agafonov. Am încercat seara, dar ne-a trântit receptorul în nas. Am încercat dimineața, dar iarăși n-au vrut să vorbească cu noi. Nici englezește, nici românește. Măi, ce să fie? (Mai târziu am aflat că „omul nostru” de legătură era însuși inspectorul de la culte din cadrul K.G.B.-ului. Cine ne-o fi pus în încurcătura asta? Aventuri din pusta sovietică...)

Ne-am hotărât să plecăm pe jos în căutarea unei vagi adrese. Din parcare hotelului s-au luat repede după noi doi „trecători care și-au luat foarte în serios rolul de „umbre”. Fiind îmbrăcat „de Biserică” n-am avut unde să pun Biblia și am ținut-o în mână. Fericită întâmplare!

Prima femeie pe care am oprit-o să o întrebăm ceva a recunoscut „cartea” și ne-a întrebat veselă: „Adunarea?” Nu erau moldoveni, dar cunoșteau câteva cuvinte românești. Împreună cu soțul ei ne-au plimbat prin trei autobuze până ce am ajuns împreună la Biserica Baptistă. Cum ne-am fi descurcat altfel?

Serviciul din Biserică a fost extraordinar. Corul „rusesc” a cântat maiestuos de te treceau florii. Sala era arhiplină. Cam 1.600 de persoane. Ne-au primit cu reținere, dar ne-au lăsat să vorbim liber. După ce ne-au auzit predicând, ne-au înconjurat cu o bucurie și căldură deosebită. Spre final ne-am strecurat afară și ne-am dus la cealaltă biserică baptistă din localitate, unde se adunau de la ora 12 numai românii. Puțini, dar emoționant. Serviciul a fost scurt pentru că se grăbeau să ajungă toți la serbarea Bibliei despre care auziserăm în ajun. Ne-am dus la un moldovean la masă. Belșug de mâncare, ca în vremurile bune din „altă parte”. După-masă ne-am dus la miting. Curiozitatea se mărea cu fiecare minut. Prin oraș se vedeau din loc în loc afișe care anunțau sărbătoarea. (Am aflat o poveste interesantă. Cu un an înainte frații lipiseră aceste afișe cam fără aprobare, dar cu un clei ca piatra. Au fost chemați la miliție. Nu atât pentru afișe, cât pentru

clei. Nicăieri în Rusia nu se găsea un clei așa de tare. Încercaseră să rupă afișele, dar n-avuseseră niciun fel de spor. Autoritățile au vrut să afle rețeta confecționării cleiului minune.

Anul acesta frații s-au dus din timp la autorități, promițând să folosească un clei mai slab, dar au cerut să nu rupă nimeni afișele. Așa a și fost. Am văzut petecele de hârtie lipite pretutindeni prin oraș.) Când ne-am apropiat de locul sărbătorii n-am mai găsit loc de parcare. A trebuit să mergem pe jos. Din depărtare am zărit cu uimire o scenă mare pe care se găseau deja o orchestră numeroasă și corul Bisericilor din Cernăuți. Lângă scenă, fanfara cânta de răsunau zărilor. Jur-împrejur se adunase o mulțime impresionantă. Puhoaie de oameni continuau să vină de pretutindeni. Deasupra scenei era scris: „Biblia – lumina tuturor popoarelor”. Năucire, halucinații, realitate? Să fie aceasta cu adevărat U.R.S.S? Cine i-a adunat pe toți oamenii aceștia? Și cine a aprobat toate acestea?

Unul din cinci locuitori ai Cernăuților era prezent la fața locului. Miliția făcea ordine, ca nu cumva să se întâmple ceva neplăcut. Directorul Muzeului etnografic, pensionar acum, dar altă dată profesor de ateism și materialism dialectic, se arata nemulțumit că nu i s-a dat programul din timp ca să-l poată răspândi în tot orașul! Dorea din toată inima să contribuie cu tot ce poate la reușita serbării. Pe noi ne tratează ca pe doi oameni de onoare. Eu îmi păstrez cu greu calmul. Mi se pare că visez. Nu știu dacă trăiesc o realitate sau sunt confuz din cauza lipsei mele de somn. Mă las dus de val și navighez în continuare între vis și realitate. Întrebăm dacă trebuie să vorbim. Ni se răspunde că tot orașul știe de vizita celor doi „ziariști” din America și că toți așteaptă să ne asculte. Vorbim cu emoție, ca într-o halucinație plăcută. Privesc la milițieni și-i văd că zâmbesc. Niciunul nu ridică din sprâncene. Nimeni nu se mișcă. Am senzația activistului ridicat odinioară pe baricade. Printr-o stranie simetrie sunt asemenea „propagandiștilor” care veneau de la Moscova să ne convertească neamul. S-a introdus roata. Acum „doi români” vizitează și agită Rusia. Nu cu slogane goale, ci cu Evanghelia. După mine vorbește Petre Lascău. Puternic, elocvent, emoționant și emoțional totodată. Cred că și el bănuiește că visează. Lumea din jur se înmoaie sub imperiul emoțiilor. Oameni bătrâni dau din cap. Batiste se ridică înspre colțurile ochilor.

Tensiunea crește, crește, până ce simțim împreună că iar trecem

de limita lui „nu mai contează”. Spunem ce avem de spus, chiar dacă ne vor expulza în ziua de mâine. Au trecut două ore și jumătate. Nimeni nu se mișcă. Oamenii au stat tot timpul în picioare. Începe ploaia. Apar umbrelele. Totuși nimeni nu pleacă. Ne apropiem de granița celor trei ore. Plecăm noi. De data aceasta la o adunare penticostală. La terminarea serviciului aveam să aflăm că la serbarea Bibliei s-au predat Domnului un număr impresionant de persoane. S-a împărțit literatură creștină care bineînțeles că s-a dovedit insuficientă. S-au luat adrese pentru o listă de așteptare. Frații promet că vor duce literatura la fiecare doritor acasă.

Acum e noapte. Este ora 23. Visez că vreau să dorm. Între timp am mai primit în cameră vizita unui fost ofițer de miliție, devenit om de pază la hotel. Pe vremea când a fost ofițer a vrut să se omoare. Era prea sătul de nedreptățile din jur. Cineva i-a dat o Biblie și de-atunci a găsit... viața. Și-a dat demisia din miliție, refuzând să mai trăiască o viață de compromis. Acum e fericit că noi suntem oaspeții lui de la hotel. Ne-am rugat împreună și l-am lăsat să plece bucuros la slujba lui. „Doamne, minunate sunt lucrările Tale!” Textul care i-a schimbat viața acestui om într-o seară de deznădejde a fost: „Eu mă culc și adorm în pace, căci numai Tu, Doamne, îmi dai liniște deplină în locuința mea” (Ps.4: 8). În acest miez de noapte halucinant iau înțelesul lui și pentru mine și... sting lumina. Sper ca visul acesta „sovietic” să continue.

Ziua a VI-a. Luni, 16 octombrie 1989.

A venit după noi fratele Rusu, coordonatorul lucrării în bisericile moldovenești și ne-a luat la el acasă. Am vorbit despre toate, am plănuit, am înțeles mai bine situația fraților noștri de aici.

Seara (7 p.m.) am început prima zi de studiu într-o anexă a bisericii. S-au prezentat 56 de studenți, lucrători cu Evanghelia din împrejurimi. 56 de perechi de ochi curioși, 56 de minți flămânde, 56 de inimi curate, dornice după Dumnezeu, 56 de ființe cu potențial încă neexploatat, pe alocuri ca niște păduri virgine. Doamne, ce seară!

Pământul s-a unit parcă pentru câteva ore cu cerul și între noi a coborât mâna divină. Ce dulce și ce aromat este Cuvântul Sfânt pentru cerul gurii celui flămând după neprihănire! La gunoi cu ceapa și usturoiul Egiptului! La gunoi cu castraveții Nilului!

Petre Lascău și-a început studiul Vechiului Testament cu o privire de ansamblu asupra cărții. Reprezentarea grafică a scurgerii cronologice a istoriei evreilor a fost de mare efect. După ce lecția lui s-a

terminat, am urmat eu, cu o analiză a vârstelor spirituale din Biserică. Pe la ora 1 noaptea ne-am întors la hotel. La 1, 20 ne-a scos din aşternut zgometul făcut de un beţiv care ne bătea insistent în uşa: „Pişche, pişche!” ne cerea el de afară. Bineînţeles că n-am deschis uşa. „Doamne, ce contraste! Oameni sunt şi cei ce ne-au ascultat la studiu şi tot om este şi beţivul acesta. Dar ce diferenţă! Fă-ne, Doamne, pe toţi copiii Tăi şi fă-ne cât mai repede!”

Ziua a VII-a. Marţi, 17 octombrie 1989.

Când ne-am trezit noi, ziua era iarăşi pe jumătate dusă. Când am dat perdelele la o parte, am văzut jos o scenă curioasă. În parcare, ciorchini de oameni se adunaseră în jurul unor maşini. Era un du-te-vino continuu, asemănător cu mişcarea furnicilor care au descoperit fărâmituri de pâine sau vreun gândac mort. Măi, ce să fie? Am luat repede ceva pe mine şi am coborât în stradă. Surpriză mare. Privite de aproape, maşinile sau dovedit a fi „Dacii” româneşti, iar şoferii lor erau cetăţeni ai judeţului Vrancea.

„Bună ziua!”

„Bună ziua”.

M-au confundat la început cu un localnic ce vrea să cumpere ceva „de import”. Le-am spus repede de unde vin şi atunci mi-au observat aparatul de fotografiat:

„Dumneavoastră nu-l vindeţi?”

Am scăpat greu, spunându-le că şi noi, „americani”, l-am cumpărat de la japonezi (sic!) Reacţia lor:

„Ah, tot bişniţă, tot speculă şi acolo”.

I-am lăsat să creadă ce vor şi am plecat repede. Ce credeţi că vindeau ei de fapt? Haine, treninguri, cămăşi. Ce cumpărau? Nu sunt sigur, dar cred că mâncare şi bunuri casnice. N-am rezistat să stau până la capăt cu ei. M-a cuprins dintr-odată o milă usturătoare şi am plecat să-mi ascund ochii ca odinioară Iosif în Egipt de fraţii săi.

După-amiază am fost la Saşa, care în ciuda numelui nu prea „latin” este unul dintre cei mai înflăcăraţi predicatori din Biserica penticostală moldovenească. „Femeia” lui este moldoveancă, dar copiii lor vorbesc numai ruseşte. Am înţeles că situaţia aceasta este generalizată, dar că schimbările din societatea de acum vor readuce lucrurile la „normal”.

La un radio cu tranzistori am ascultat pentru prima oară după aproape opt ani „Radio Bucureşti”. Emoţie, bucurie şi... gust amar.

Senzația unui coșmar renăscut, re-trăit din cute nu prea vechi ale memoriei.

„Puterea de neînfrânt a clasei muncitoare... culmile de nevisat ale realizărilor noastre din ultimii ani, bunăstarea națională, mândria poporului în fața realizărilor ultimelor decenii etc etc...”

M-a smuls din această stare un grup de opt frați veniți la „ore suplimentare”. Voiau să mai studiem ceva înainte de „studiu”. Am cunoscut între ei un tată bolnav de inimă care venise împreună cu cei patru fii ai săi. Dânsul fusese lucrător cu Evanghelia timp de 29 de ani. În acea zi copiii lui îl scosese ră din spital ca să ne audă și dânsul. Modest și curat, el mi-a șoptit la ureche: „De fapt eu nu mai am ținere de minte, frate, dar vin pentru copiii mei, ca să le întrețin entuziasmul. Mă bucur că prezența dumneavoastră le-a trezit interesul pentru studiu. I-am căzut pe grumaz și mi-au dat lacrimile. Un om care-și trăia jertfa credincios până la capăt. Un tată care-și neglija boala pentru sănătatea spirituală a copiilor săi. „Mulțumesc, Doamne, pentru încă o lecție de umilință. Mulțumesc pentru acești dascăli anonimi pe care mi-i trimiți în calea vieții mele”.

Seara ne-am dus împreună la biserică. Sala mare era deja ocupată de corul rusesc care făcea repetiție. (Doamne, ce vocalize!) Sala anexă în care se ținea studiul s-a umplut repede. Astăzi au fost peste șaptezeci de cursanți. Petre a vorbit despre „creație”: teism, evoluționism, creaționism. Teorii și adevărul biblic. Eu am continuat cu procesul de ucenicie.

Ziua a VIII-a. Miercuri, 18 octombrie 1989.

Ne-a deșteptat din somn, violent, zbârnâitul telefonului. Cine o fi la ora 7 dimineața? Ceața somnului s-a spulberat repede de îndată ce am auzit la capătul celălalt al firului glasul soției mele. Răsărise dintr-odată soarele. Distanța accentuează și clarifică uneori sentimentele.

„I love you!” Printre vești bune și una șocantă: „A fost cutremur în San Francisco. Deocamdată au numărat 50 de morți. Bay Bridge s-a prăbușit”. Gem înăuntru: „Doamne, ai milă!” Nenorocirea poate lovi la toate nivelele și în toate modalitățile. După Armenia, acum este rândul rușilor să spună despre americani: „Vai de ei!”

Ne spălăm și coborâm împreună la micul dejun. Nimerim rău, intrând la început într-o sală mare, unde luau masa toți turiștii. „Cineva” ne scoate de acolo și ne conduce într-o săliță elegantă și

cochetă, un fel de „separeu” de lux rezervat pentru „americani” și pentru alți purtători de valută forte. Masa este copioasă. N-am început bine și iată că vine înspre noi și se așază alături un tânăr blond, slăbuț și înalt. Surpriză, providențială surpriză! Este Bob, cu care, după calculele noastre, ar fi trebuit să ne întâlnim la ora 1 p.m. El avea însă alte „calcule” după care trebuia să ne întâlnească în holul hotelului la ora 9 a.m. Dacă n-ar fi fost telefonul de acasă și fuga somnului, am fi trecut unul pe lângă altul și nu ne-am fi întâlnit niciodată. Bob vine din Europa, deși de loc el este din America. Împreună trebuie să lansăm aici un grup de studiu care să se multiplice apoi în generații succesive de „ucenici”. Din „întâmplare” Bob a venit tocmai cu acele cursuri care îmi fuseseră mie furate la New York. „Doamne, ce bine știi Tu să «încurci» lucrurile!”

Seara avem și mai mulți cursanți. Sala anexă nu ne mai încapă. Ieșim să ținem studiile în sala mare a bisericii. Astăzi cred că au fost cam 110 persoane. Mai sunt oare aceste studii ceea ce au fost ele destinate să fie? Cum poți spune unora să nu vie când pe aici bisericile n-au auzit, de când sunt ele, de existența „Școlilor Duminicale”?

Cunoștințele biblice sunt reduse. Vocabularul româno-moldovenesc este și mai redus:

„Frate, ce-i aia «ambalaj»?” /

Răspunde un altul, care „știe”:

„Reclamă, frate, reclamă!”

Aseară ne-au întrebat ce înseamnă „confuzie” și „derută”. M-a bufnit râsul, dar am reușit să fac o glumă, ca să nu creadă nimeni că râd de ei.

Noaptea târziu Bob m-a ajutat să-mi îndeplinesc partea mea de misiune, predând el introducerea la cursul de ucenicie. Eu l-am tradus în românește. Elevii noștri au avut două noutăți: au aflat despre acest concept nou și au auzit pentru prima oară în viața lor... cum sună limba engleză.

Ziua a IX-a. Joi, 19 octombrie 1989.

Astăzi ne despărțim pentru două zile de Bob. Sperăm să ne întâlnim iarăși la Chișinău. „Itinerariile” noastre nu curg la fel. Deși am plănuvit să petrecem dimineața aceasta împreună, Bob ne ia prin surprindere, venind cu tot bagajul în mână doar ca să ne spună: „See you!” Pleacă în oraș la o familie de evrei pe care i-a cunoscut întâmplător în tren. Ei se pregătesc să emigreze înspre Israel. El vrea

să li-L prezinte pe Mesia Israelului. „Du-te, Bob, ne vom ruga pentru tine”.

Luăm masa de prânz la o altă familie. Mâncăm împăratește. Casa este plină de mobilă scumpă și de covoare persane. O altă „dimensiune” a realităților surprinzătoare de aici. Mie mi se face teribil de frig. Cumva, mi-e frig și în suflet. Cerem voie să plecăm mai repede și să stăm la hotel până seara. Se aprobă.

Seara ne ducem la cealaltă biserică baptistă. Într-un fel, noi fugim de serviciile obișnuite de peste săptămână. Ca predicatori, ne este puțin necaz. De data aceasta însă, misiunea noastră ne restrânge audiența. Pregătim vorbitorii care vor sta apoi în fața mulțimilor.

Studentii noștri sunt iarăși peste 100. Petre vorbește despre viața lui Iacov, omul cu suflet de negustor. Viața lui este o parabolă a drumului dinspre viața trăită în firea pământească înspre viața de ascultare prin Duhul. Ne-am dat repede seama că frații noștri nu știu „textul” întâmplărilor biblice. Unii păstori de aici n-au văzut în toată viața lor o Biblie întreagă. Au avut doar Noul Testament.

Aseară mi-au cerut să-i învăț ceva despre „cum se predică”. Îi cheamă lumea la sate și ei nu știu cum să alcătuiască o predică. Încet – încet, mă conving însă că de fapt ei nu știu „ce” să vorbească. Fac un fel de „homiletică” cu un pronunțat caracter biblic, accentuând importanța textului și a exegezei.

Ziua a-X-a. Vineri, 20 octombrie 1989.

Ultima zi la Cernăuți. N-am crezut că despărțirea de acești oameni va fi atât de grea. Fratele Rusu ne-a luat pentru ultima oară la masă. Acolo el ne-a arătat într-o fotografie de familie chipurile fetei și a ginerelui care au ajuns deja undeva prin Long Island. Sunt primii emigranți din familie. Primul cap de pod. Va fi oare cândva poza la care mă uit o amintire în albumul unei familii „americane”?

Iată-ne la gară. Ne-a condus „ghida” care ne-a așteptat și prima dată. A adus, nu știu de unde, un hamal bătrân care știe românește. Omul e slăbuț și cumva „prăvălit” sub povara anilor. Vrea să apuce voinicește, dintr-odată, toate bagajele. „Stai puțin nene, că nu așa m-a crescut pe mine tata. Dacă ar fi aici, mi-ar rupe urechile. Lasă-mi mie bagajele mele”. Ne luptăm puțin și înțeleg într-un târziu că e vorba despre perspectiva unui „bacșiș american”. Îi strecur bucuros câteva bancnote în mână și... profitând de uimirea lui, îmi iau bagajele și plec spre tren. Mă ajunge din urmă să-mi mulțumească, plin de emoție.

Ochii noștri se întâlnesc într-o fracțiune de eternitate rămasă fără cuvinte. Rămas bun, om necăjit!

A plecat trenul. Ne așteaptă 12 ore în care vom străbate cu o agonizantă încetineală ceva mai mult de 300 de km. Oprim în fiecare haltă. Mulți oameni călătoresc fără bilet, „cu șeful”. („De unde te-ai întors, Românie a navetelor mele?”) Ne apropiem de regiuni în care se vorbește moldovenește, așa că stăm circumspecți și prudenți în limitele dialogurilor noastre din limba engleză.

A fost o noapte grea și, în loc să ne odihnim, am ajuns obosiți în gara din Chișinău. Un alt „ghid” ne-a dus amabil la hotelul Intourist aflat în plin centru. „Strugurașul” la care ar fi trebuit să stăm noi este numai un fel de motel de la periferie. Evident, cineva a făcut o schimbare și ne-a îmbunătățit cazarea. Să le fi plăcut într-atâta de noi la Cernăuți?

Stăm la etajul 14 al hotelului și vedem o bună parte din oraș. Seamănă cu Iașul României, capitala mea sentimentală. Acuși se luminează de ziuă peste acest oraș despre care am auzit că-și trăiește „deșteptarea”. Vom vedea, începând de mâine ce este adevărat din toate acestea. Până atunci, „Noapte bună, stimați turiști americani!”

Ziua a XI-a. Sâmbătă, 21 octombrie 1989.

Odihnă, odihnă, fugi de noi ca o „fata morgana”!

La ora 10 a.m. ne-a luat de la hotel Vasile Bânzar: „Hai, hai, cursanții s-au adunat de la ora 10 și vă așteaptă”. Ne-am îmbrăcat ca bezmeticii. „Doamne, ferește-ne să ajungem să facem lucrarea Ta fără bucurie!”

Până la biserică am văzut orașul. Frumos! Bulevarde largi, blocuri noi, oameni eleganți pe stradă. „Cursanții” noștri erau cam 40 la număr și drept să spun nu ne-au cam primit cu prea mare atenție. Erau ocupați cu un transport de cărți în limba română care tocmai sosise. I-am strâns cu greu la studiu. Ni s-au părut mai „sătu” decât cei de la Cernăuți. Mai neîncrezători și mai reținuți. S-au „încălzit” într-un târziu și sper să țină așa și pentru săptămâna viitoare. Echipa noastră de trei (I-am regăsit pe Bob) și-a făcut astăzi datoria. Mâine Bob pleacă și vom rămâne singuri.

După cursuri am „zburat” cu mașina la hotel. Nu, nu ca să ne odihnim, ci doar ca să ne schimbăm în costumele de „predicatori”. Ei au aici serviciu de închinare sâmbăta de la 6 p.m. la 8 p.m. Sala este mare. Cea mai mare dintre toate sălile pe care le-am văzut până acuma

în U.R.S.S. Are capacitatea de peste 1, 600 de locuri. Acum sunt ocupate cam 1.000 de locuri. După serviciu ne-am dat seama că totuși predica rămâne „preferată” bisericii. Dumnezeu s-a uitat cu milă la noi și a făcut ca harul Său să ne acopere în întregime oboseala.

Încă o istorie memorabilă. În cadrul serviciului divin a fost prezentată o pereche de logodiți. El fusese director de Casă Culturală și niște tineri creștini au venit să ia lecții de chitară. Când ia aflat cine sunt, le-a cerut o carte de-a lor, creștină. Lectura aceea l-a adus la Dumnezeu și, după convertire, a fost concediat din slujbă. Astăzi cântă pentru Domnul și face parte dintr-o altă „cultură”.

Este 10 seara. Măine dimineată începe duminica, ziua „de odihnă” pentru unii. Pe noi au de gând să ne „fugărească” între două biserici. La prânz, între servicii, noi vrem să mergem în piața centrală a orașului, unde s-a anunțat o mare adunare populară convocată de Frontul Democrat.

Seara este vorba să ne ducem în alte două biserici. Se anunță o zi bogată, așa că „fuga la culcare”.

Cum spunea studentul acela din Grozăvești?

„Un om inteligent doarme în 4 ore cât altul în 8 ore!”

Doamne, fă-mă foarte inteligent în noaptea aceasta!

Ziua a XIII-a. Luni, 23 octombrie 1989.

Am lăsat intenționat să treacă o noapte după ziua nemaipomenită de ieri. Am vrut să dau timp emoțiilor să se „decanteze”, separându-se de ceața euforiei. Cred că acum pot gândi „cu picioarele pe pământ”. Ieri pluteam între cer și pământ. Nu știu precis dacă cerul s-a coborât înspre pământ sau dacă harul a ridicat pământul pentru câteva ore în anticamera slavei. Să recapitulăm. Dimineata ne-am despărțit iarăși. Eu am plecat „peste vale”, la o adunare baptistă care se mai adună încă într-un cort, în așteptarea aprobărilor. Ei numesc această structură „palatcă”, dar este departe de ceea ce înseamnă un palat. Petre a rămas la adunarea de 1.600 de membri. După mesajul lui s-au mai predat Domnului încă 20 de persoane. Poate spune cineva că nu a meritat cheltuiala călătoriei noastre? După-masă ne-am dus, așa cum plănuisem, în centru, unde, între statuile lui Lenin și Ștefan cel Mare, Frontul Democrat avea un miting „neautorizat”. Au fost cam 14.000 de oameni, multe steaguri tricolore, lozinci și pancarte. Mulțimea cânta: „Ștefane, măria ta, cui ne-ai lăsat...” (Suficient de transparent pentru o mulțime adunată între

Ștefan cel Mare și... Lenin!) Moldovenii au început să strige și alte lozinci, la auzul cărora pe noi ne-au trecut toți fiorii. Am socotit că este mai „prudent” să ne retragem și ne-am refugiat dincolo de mulțime, într-o clădire a „catedralei”. Acest fost muzeu a fost redat Bisericii ortodoxe. Pe schele înalte, meșterii deja tencuiau și văruiau. Există unii care văd în aceasta o victorie. Ca „evangelic”, eu mă uit cu tristețe la încă un „mormânt văruit”. „Doamne, Dumnezeu al învierii, deschide și aceste morminte ca să le umpli cu viață”.

În urma noastră, dincolo de parc, se aud alte scandări entuziaste. Noi o luăm însă spre mașina care ne așteaptă să ne ducă la biserică. Avem un alt război și o altă luptă: „Nu cu carnea și sângele”, ci cu puterile rebele ale cerului.

Seara ne despărțim iarăși. Petre pleacă spre o altă „palatcă”. De data aceasta a fraților penticostali. Eu rămân la adunarea mare. Tema predicii este „Biserica așteptătoare de Dumnezeu”. După program, cineva spune că ar fi fost bine să fi predicat la statuia lui Ștefan din piața orașului. Este și aceasta o confirmare că mi-au înțeles mesajul. Târziu, după serviciul divin, se întoarce și Petre și rămânem împreună până la ora 10 p.m. cu tineretul bisericii. Cele mai multe întrebări sunt... despre America. Le spunem câte ceva, dar trecem repede la problemele „creșterii duhovnicești”. Încercăm din greu să-i ajutăm să facă distincția dintre „viața spirituală dinlăuntru” și „decorul” schimbător de afară. Nu-i ușor! Secretul biruinței creștine este însă să știi să alegi bine. De când trebuie să facem noi ceea ce ne place? Noi trebuie să facem ceea ce trebuie. Cine vrea să fie fericit va ști să-L asculte pe Domnul, învățând să-i placă tocmai acest „ceea ce trebuie”. Doamne, ce greu sună asta pentru firea pământească!

După încă o masă „la miezul nopții”, cineva ne-a dus la hotel.

Petre mă roagă: „Să nu te apuci iarăși de scris. Hai să stingem lumina repede”. De acord.

Luni, ora 7 p.m. Suntem iarăși la studiu. Cam 90 de cursanți. Majoritatea sunt din împrejurimi. „Tineri” de toate vârstele. Începe ca de obicei Petre, cu „Călătorie prin Vechiul Testament”. Din păcate, manualele care trebuiau să fie deja aici sunt încă în „călătorie”.

Cineva din sală cere să se traducă și în limba rusă. Este pus la punct cu o înverșunare în care recunosc ceva din vehemența celor care-l invocau pe Ștefan cel Mare în piața orașului.

După un timp, seara se transformă într-o prelegere despre

„meditația transcendențială”. Există aici un personaj ciudat, numit Kasparovski, ce apare regulat la televiziune și educă masele în această străveche tehnică spirituală. Deși pare de necrezut, el are aici un fel de „healing ministry” prin intermediul micului ecran. Le spune tuturor, așa cum face și Oral Robert în America, să așeze mâna acolo unde-i doare și să simtă puterea vindecătoare.

Toate acestea se petrec pe un fond „spiritual”, într-o dimensiune care nu este creștină, ci „cosmică”. În sala bisericii, noi am căutat să încadrăm această manifestare în „lucrările de amăgire” din zilele din urmă. Eu am vorbit despre Geneza 6 și apoi despre Babei, Babilon și Babilonul cel mare din cartea Apocalipsei. Petre a încheiat minunat, cu o demascare a minciunii propuse de diavol oamenilor încă din grădina Edenului. A fost o seară extraordinară.

Nimeni nu mai dorea să plece acasă. Aflu că cineva venise de la o distanță de 250 de km ca să fie cu noi. Emoțiile și entuziasmul pentru studiu crește. Pasiunea pentru înțelegerea evenimentelor actuale în lumina Bibliei este covârșitoare. Noi spunem tot ceea ce știm fără niciun fel de „auto-cenzură”. Riscăm mereu, de parcă ar fi ultima noastră seară și suntem gata oricând să fim trimiși de autoritățile sovietice înapoi în S.U.A. Până acum, aceste temeri ale noastre s-au dovedit complet nefondate.

Ziua a XIV-a. Marți, 24 octombrie 1989.

Astă noapte am avut coșmaruri. Tot ce s-a întâmplat mi-a adus aminte de celebra piesă a lui Ion Luca Caragiale: „Conu Leonida față cu reacțiunea”.

Mai întâi a fost telefonul de acasă, din Wheaton, și au fost emoțiile împărtășirii bucuriilor de aici. Apoi a fost liniștea nopții... și dintr-odată... tancurile!

Am sărit ca arși din pat și din balconul suspendat deasupra pieței orașului am privit îngroziți sute de tancuri, mașini blindate, amfibii, katiușe, aruncătoare de flăcări și lansatoare de rachete trecând unele după altele într-o goană furibundă și demoralizatoare.

Prima părere a fost că trec... înspre România! Apoi, când primele motorizate au făcut calea întoarsă, dublând coloana care ne trecea prin față, ne-am închipuit că... a căzut Gorbaciov și armata pune stăpânire pe orașe ca să preîntâmpine revoltele populare! Încet, încet ne-am mai recăpătat sângele rece.

Am început să observăm liniștea aparentă cu care milițienii

dirijau traficul, deviindu-l pe alte trasee ocolitoare. Lumea de pe străzi părea destul de relaxată. Ce să fie totuși? Ne-am gândit că întreaga defilare poate fi numai o demonstrație de forță pentru a liniști spiritele înfierbântate la manifestația populară de duminică. Pe fondul sfidării politice din ajun, trecerea gălăgioasă a tancurilor părea un răspuns, o nouă demonstrație a „ideologiei comuniste în acțiune”, un fel de avertisment răspicat: „Nu încercați nimic necugetat. Suntem pe aproape!”

Sub schingiuirea zgomotului asurzitor, pe noi ne treceau fiori de gheață și ne gândeam cutremurați: „Ce departe s-a dus dintr-odată America!”

Abia într-un târziu, când tancurile au plecat singure, când liniștea s-a așternut iarăși ca o mare adâncă și când teama s-a topit treptat, făcându-i loc resemnării, ne-am adus aminte că suntem la sfârșitul lunii octombrie și că rușii sărbătoresc ziua lor națională pe 7 noiembrie.

Toate manevrele lor nebune nu fuseseră decât repetițiile generale pentru „marea demonstrație patriotică” ce avea să urmeze. „E lăsată, secul!... „scria marele dramaturg și cortina cădea în hohotele sălii.

Da, ce bine este să constăți că te-ai înșelat cu privire la un coșmar în care te vâna amenințarea morții!

Ora 7 p.m. Este iarăși seară de studiu. Sala în care suntem poate primi maximum 60 de persoane. Sunt prezenți peste 100. Ce-i de tăcut?

Din sala mare vine dirijorul de cor cu un mesaj: coriștii vor să asculte și ei, așa că se anulează repetiția și suntem invitați cu toții sus, la loc larg. Dumnezeu știe să netezească oricând cărările!

Cred că spre sfârșitul serii se puteau număra peste 200 de „cursanți”. În felul acesta nu se poate face „seminar” și în niciun caz „ucenicie”! Ținem un fel de prelegeri-predici cu subiecte din studiile pregătite. Audiența este eterogenă; bărbați, femei, prezbiteri, diaconi și noi convertiți, tineri, bătrâni în baston și... copii cu chef de joacă. Hotărâm că va trebui să stăm puțin de vorbă cu organizatorii și să readucem eforturile noastre pe un făgaș corespunzător scopului misiunii noastre: pregătirea de noi lideri. Ușor de spus, dar greu de făcut. Cum să-i convingi pe cei ce nu se află în această categorie să stea acasă? Întrebare fără răspuns, la care vor trebui să se gândească totuși

pentru viitor cei ce călăuzesc această lucrare.

Ziua a XV-a. Miercuri, 25 octombrie 1989.

Adormim târziu, dormim adânc, dormim anticipând încă o seară obositoare. La prânz plecăm cu fratele Vasile Cociubai (unul din prezbiterii moldoveni) pe străzi, la plimbare, în căutarea „amintirilor” de mai târziu. Ne întoarcem cu sacul plin: Chișinăul este un oraș frumos, cu o viață vibrantă și cu o oarecare abundență materială. Piața în aer liber, hala de carne cu... carne, hala de miere și produse lactate, hala de produse agricole, bazarul micilor meșteșugari, căciuli din blană de nutrie, țigani, imitații de blugi, reviste pornografice, înghețată pe băț și la pahar, flori, multe flori, varză murată. Pe străzi am văzut firmele noi cu caractere latine, unele cu mari și amuzante greșeli de scriere (exemplu: „Profitați-vă de prețurile noastre extrem de reduse!”). Într-un mic parc am întâlnit un grup numeros de evrei adunați ciorchine și care nu vorbeau decât despre așteptata lor strămutare în Israel.

Când ne-am întors, în holul hotelului am dat de „ghidul” care nea primit la gară.

„Am stat să vă aștept intenționat. Aveți un compatriot aici!”

„Știu, răspund eu cu naivitate, i-am văzut făcând speculă în Daciile de afară”.

„Nu, nu, mă corectează el, nu un român, ci un american. Domnul Nicolae Dima de la «Vocea Americii».

Ochii lui Petre, pregătiți de somn, sclipesc surprinși.

„Nicolae Dima?”

„Da, chiar el!”

După ce pleacă ghidul întreb nedumerit:

„Cine-i frate Nicolae Dima ăsta, ca să nu mor prost?”

Răspunsul cade ca o salvă trasă concomitent de toate tancurile din noaptea de luni:

„Nicolae Stânișoară ni l-a prezentat drept viitorul director de la Europa Liberă!”

Blazarea mea „apolitică” se clătină pentru câteva momente. Om trăi și om vedea. Călătoria asta în Rusia este din ce mai plină de surprize.

Pe la ora 5 p.m. am primit un telefon scurt:

„Sunt Nicolae Dima. Am auzit de activitatea dumneavoastră la Cernăuți. Dacă acceptați să stăm de vorbă, sunt în două minute în

camera dumneavoastră”.

Peste 2 minute era la noi. Ne-a spus și i-am spus multe. Seara l-am luat cu noi să vadă ce facem. A fost impresionat plăcut. (Mărima clădirii înălțate fără utilaje speciale. Mulțimea vorbitorilor de limbă română. Distanțele impresionante de la care veniseră unii „cursanți”).

A plecat promițând că va spune la radio ceva despre impresiile lui. A lăsat în urmă guri căscate și ochi nedumeriți:

„De la Vocea Americii?!...”

Noi ne continuăm cursurile noastre de „politica crucii”. Trebuie să ne mutăm iarăși în sala mare de sus, datorată numărului celor care au venit. „Lasă-ne, Doamne, să auzim «Vocea Ta» și în seara asta”.

Ziua a XVII-a. Joi, 26 octombrie 1989.

Spre prânz m-am plimbat prin jurul hotelului. Am intrat într-o clădire a Bisericii Ortodoxe în care „îngrijitoarea” pândea plecarea închinătorilor pentru a le stinge repede lumânările. Aceeași afacere cu „reciclarea” cerii...

Am văzut multe icoane și multă întunecime de suflet. Am stat mult în fața singurei picturi veritabile: un Hristos în mărime naturală atârnat de lemnul crucii. În dreptul picioarelor străpunse de cui și însângerate „cineva” pusese o placă transparentă de plastic pentru ca „zeleșii” să nu mai strice (a câta oară?) pictura cu atingerea umedă a buzelor. O ciudată împletire a frumosului cu utilul. Duhul meu a fost suficient de întărit ca să reușesc să mă cert cu „îngrijitoarea”. „Doamne, ce peșteri de tâlhari sunt prin locurile acestea!”

Seara, la biserica baptistă a avut loc, ca întotdeauna, serviciul lor unic și uniform de închinăciune, numit serviciul de rugăciune. În fiecare joi, sâmbătă și de două ori pe duminică ei petrec cam 2 ore împreună. Serviciul începe cu o cântare de cor, apoi primul vorbitor îndeamnă la rugăciune. Se roagă toți încet și pe fondul șoaptelor sunt trei rugăciuni cu voce tare. Urmează apoi 2 până la 8 vorbitori, între care se intercalează iarăși corul, cântările comune sau solouri și grupuri muzicale. Totul se încheie cu încă un timp de rugăciune ca acela de la început. Nu au Școală Duminicală, Oră de Rugăciune și nici programul tineretului așa cum se obișnuiește la noi. Poporul vine flămând și Evanghelia lucrează. Astăzi s-a mai predat cineva Domnului, măcar că noi am vorbit bisericii despre sfîntire. A venit la sfârșit în biroul bisericii pentru rugăciune și pentru o Biblie. În slăbiciunile noastre Domnul lucrează.

După serviciu, ne-am retras într-o cameră anexă pentru o jumătate de oră de consfătuire cu cei care vor să se ocupe de copiii adunării. Am stat mult mai mult, cam până spre ora 11 p.m. Au fost ore pline de întrebări și de răspunsuri. Episcopul lor a spus că Dumnezeu ne-a trimis aici ca un răspuns la rugăciunile lor de ani de zile. Se simte un freamăt și o fierbere în biserică. Petre mă face atent la fiecare întrunire: „Avem o mare responsabilitate, căci ei iau ca din partea Domnului tot ceea ce noi le spunem” iată un exemplu: Petre a spus că uneori prezbiterii nu lasă frații să trăiască în părtășie și că astfel de lucrători ar trebui dați la o parte. A doua zi au venit în delegație să-l întrebe: „Cum să facem asta, frate? învață-ne”.

Acum este ora 2 noaptea. Ne pregătim de culcare, dar somnul nu se va grăbi să se apropie. Ne va mai da târcoale un timp în cercuri din ce în ce mai strânse, pândind clipa când impresiile puternice de peste zi și gândurile ne vor lăsa în pace. Atunci, ca în toate nopțile de până acum, el se va năpusti asupra noastră, ținându-ne prizonieri ai patului până spre orele amiezii. Ah, ce dulce și plăcută robie!

Ziua a XVII-a. Vineri 27, octombrie 1989.

Pe la prânz am fost chemați să ne întâlnim cu doi ruși care vor să emigreze: unul este lucrător cu Evanghelia și ar vrea să se ducă undeva ca să se pregătească, iar celălalt este un rus-evreu care nu vrea să emigreze în Israel, ci în America. Un timp, mi s-a părut că mă privesc pe mine însumi într-o oglindă așezată peste cei 8 ani de când am plecat din România spre S.U.A. A trebuit să le explicăm că R.M.S. nu se ocupă cu sponsorizările și că nu încurajează în niciun fel plecarea lucrătorilor Evangheliei din țările lor. Vorbe, vorbe... care treceau cumva „pe lângă” două perechi de urechi pregătite să audă o altă melodie!

Seara ne-am dus iarăși la studiu. Ca de obicei, în sala mare au fost peste 120 de oameni. În timp ce Petre se pregătea să înceapă, pe mine mă ia un frate deoparte și mă întreabă furișat: „Va trece Biserica prin necazul cel mare sau nu va trece?” Am vrut să-i răspund glumeț: „N-ați avut și așa destule necazuri?”, dar m-am reținut, neștiind pe ce fel de inimă va cădea observația mea. Oricum, alte continente, dar aceleași frământări și aceeași dorință sinceră de cunoaștere.

Târziu, spre miezul nopții, când se sfârșise ultimul nostru studiu, un păstor mai în vârstă ne cheamă plângând să ne retragem într-o anexă și apoi îngenunchează, cerându-ne să ne punem mâinile peste el și să ne rugăm pentru reconsacrarea lui în lucrare. O facem cu

bucurie și cu o oarecare emoție. Mulți alți frați ne așteaptă pe culoare, nevrând să scape șansa de a ne pune tot felul de întrebări. Constatăm repede că de fapt unii nu voiau nimic altceva decât să-și exprime bucuria și mulțumirea pentru ceea ce au primit în această săptămână de studiu. Mă scoate din mijlocul lor o doamnă râvnitoare, care a adus cam cu forța un bărbat să stea de vorbă cu mine. Este un șahist ateu care ține să-și scuze șovăiala credinței cu presupusele greșeli din Biblie. Îl întreb de câte ori a citit-o și-mi răspunde repede: „o dată, dar din ochii lui îmi dau seama că minte. Îi spun că eu o citesc continuu de 20 de ani și încă nu am găsit nicio greșeală, dar că, oricum, credința în Dumnezeu nu este o problemă intelectuală, ci una morală.

Omul îl refuză pe Dumnezeu nu pentru că nu îl înțelege (ce caraghios ar fi un Dumnezeu pe care să-L înțelegem dominându-L!), ci pentru că nu-L îndrăgește și mai ales pentru că nu-i plac cerințele Lui pentru o viață trăită în sfințenie, trăită în despărțirea de păcat. Interlocutorul meu rămâne căzut pe gânduri. Un fel de „șah-mat” cu o mutare la care nu se gândise încă. „Doamne, deschide-i Tu ochii să te vadă!”

Ziua a XVIII-a. Sâmbătă, 28 octombrie 1989. Astă seară, unul dintre prezbiterii de aici mi-a făcut, probabil fără să știe, cel mai frumos compliment din această călătorie misionară:

„Dumneata vorbești de parcă ai fi băiatul lui Petru Popovici. Semenii tare mult cu el”. Sacramente, ce departe și totuși ce aproape-mi ești! Din sud, de pe malul Dunării, au venit doi moldoveni să ne ia la o adunare care se va desfășura mâine pe stadionul din localitatea lor. Ca să ne încante, ne-au spus că adunarea lor este cea mai mare dintre cele vorbitoare de limbă română. Ce păcat că „limitele” traseului nostru aprobat de autoritățile de aici nu ne permit și această lucrare! De acum nu mai este vorba să riscăm misiunea noastră; oricum plecăm poimâine. Rămân în joc însă celelalte echipe care vor veni în urma noastră și aprobările care le vor fi necesare.

Ziua a XIX-a. Duminică, 29 octombrie 1989.

Aș putea-o numi pe drept cuvânt: „Ziua cea mai lungă”. Pur și simplu ne-au stors, atât fizic, cât și emoțional. Până în ultima clipă, cei de aici au vrut să le spunem tot ce mai știm din Biblie. Petre a fost la „palatca” fraților penticostali. Deși a predicat în limba română fără traducător, la sfârșit s-a predat Domnului o doamnă care nu știa decât rusește. Duhul Domnului a făcut cumva traducerea!

Eu am rămas la adunarea mare.

Să mai scriu cum a fost?

Și astăzi nu știu cum a fost posibil?!

Ne-am urcat numai trei frați la amvon și după cel cu rugăciunea episcopul mi-a făcut semn să trec să vorbesc. De obicei noi vorbeam ultimii, dar mi-am zis că este dorința lui ca să încheie, așa că am trecut în față.

După mai bine de o oră m-am așezat înapoi.

S-a sculat episcopul și a spus că după ce cântă corul, „fratele ne mai va predica încă o oră”.

După a doua predică, prietenii adunării au fost lăsați să plece. Membrii au fost rugați să stea pentru „adunarea generală”. Am dat să plec și eu, dar episcopul mi-a pus mâna pe umăr: dumneata stai aici.

După ce au votat câteva hotărâri din care eu nu am înțeles nimic, episcopul a anunțat:

„Știu că este zi de post și că unii sunteți flămânzi, totuși vă întreb: nu ar fi mai bine să rămânem în continuare și să ne mai spună fratele ceva din Cuvânt?”

Aprobarea a fost unanimă. Eu m-am șters de emoție pe frunte, mi-am adunat încă o dată amintirile mele din anii de școală la Institutul Biblic „Logos” și am mai vorbit 45 de minute.

După ce s-a mai cântat o cântare, fratele a spus:

„Vreți acasă sau rămânem în continuare?”

„Stăm până mâine dimineață cu fratele!” au răspuns câțiva în cor. Eu crezusem că totul are o limită...

Hai iar la amvon. Încă o oră de „studiu”. Și serviciul de dimineață a continuat cu cel de după-amiază. A venit și Petre și am răsuflat ușurat, gândindu-mă viclean:

„Săracul! Acuma e rândul lui. Și nici nu știe ce-l așteaptă!”

M-am așezat pe una dintre băncile laterale, lângă prezbiterii care nu urcau la amvon și am început să mă rog pentru Petre. Cineva m-a bătut ușurel pe umăr. Era iarăși episcopul. Mi-a zâmbit și m-a întrebat fără să-mi dea prea mult drept de refuz:

„Măcar o introducere... Fratele Petre vă roagă și el”.

Și a mai fost încă o oră de studiu, punând capăt pentru mine unei duminici în care am ținut 5 studii unul după altul!

Ultimul vorbitor al serii a fost însă Petre Lascău. A vorbit duios, chemător, cald și poruncitor totodată. Nimeni n-ar mai fi vrut să se

termine. Au venit mulți în față să se predea Domnului. Unii au venit cu copilul bolnav să se roage biserica pentru el.

A cântat apoi corul și credeam că totul ia sfârșit. Dar nu... o tânără a venit fugind în față în timp ce corul cânta și s-a aruncat în genunchi pe platformă. Zăbovise să vină odată cu ceilalți să-și predea viața Domnului, dar acum capitulase și nu voise să plece acasă nemântuită. „Episcopul”, înțelept, s-a dus la ea, i-a vorbit încetișor, a pus-o să spună câteva cuvinte Domnului și s-a rugat apoi punându-și mâinile peste ea. Magnific final pentru închinarea noastră.

Seara târziu s-a desfășurat „serbarea de despărțire”. Fiecare membru din adunare voia să ne pupe, să ne spună ceva sau măcar să ne atingă. Veneau copiii să ne ia de mână. „Americanii” plecau acasă și emoțiile despărțirii au spart multe bariere. Cina despărțirii a avut o masă îmbelșugată. Grupul tineretului a cântat fără încetare. Sunt aceiași care cântă prin parcuri și la evanghelizări și care acum parcă vor să ne cante tot repertoriul. Bilețelele continuă să curgă. Majoritatea sunt adrese și cereri de literatură creștină. După masă iarăși îmbrățișări și pupături. Rusește, pe gură. Multe! Cadouri și iar... pupături. E deja prea mult pentru „higiena” noastră occidentală.

Aș vrea să mă pot ascunde undeva și să plâng în voie. Dumnezeu ne-a adus aici ca să ne umilească. Oamenii aceștia ne iubesc cât noi nu merităm.

Târziu, ne retragem la hotel.

Cum vom putea uita noi ziua de astăzi?

Cuvântul, ai cărui soli am fost, ne-a deschis toate inimile. Seriozitatea cu care ne-au ascultat oamenii de aici este impresionantă. Tinerii vor să înceapă un studiu personal al Scripturii. Învățătorii sunt gata să formeze altfel clasele de copii și să aplice metodele prezentate de noi. Prezbiterii și diaconii s-au îndrăgostit de conceptul „uceniciei”, care a fost o adevărată revelație pentru ei. Episcopul a anunțat în adunarea generală că vor avea loc schimbări majore pentru rearanjarea bisericii după tipare mai biblice. Se întrevade schimbarea „legii strămoșești” și înființarea orei de „Școală Duminicală”. Dumnezeu să ducă până la capăt începuturile acestea entuziaste.

Pun iarăși întrebarea: „meritat investiția?” Cititorul să hotărască pentru sine. Cei ce vor veni după noi să ia seama bine: cine nu e gata să obosească crunt, să fie stors până la ultima fărâmbă de cunoștință, cine nu știe să accepte sărăcia uneori stânjenitoare, dar întotdeauna

demnă, cine nu știe sau nu mai vrea să-și spele singur cămășile și ciorapii și mai ales cine nu este dispus să se lase privit, urmărit, pipăit și mai ales „pupat” să nu vină!

Dar dacă știți și acceptați toate cele de mai sus, atunci veniți, veniți degrabă! Holdele sunt coapte. Ușa este deschisă larg. Astăzi. Mâine s-ar putea să nu mai fie.

Ziua a XX-a. Luni 30 octombrie 1989.

Drumul înapoi. „Mamă, măicuța mea, ce frig am tras!” De la Chișinău am plecat toamna și am ajuns la Leningrad în plină iarnă. Zborul a fost de numai două ore, dar pentru mine au fost două ore „polare”. Din greșeală ne-au luat bagajele de mână împreună cu celelalte și în avion nu am putut să mă îmbrac mai gros. În timpul zborului am avut 3 grade Celsius în interiorul avionului. Nu știu câte grade erau afară, dar geamul avionului a făcut promoroacă. Am stat tot timpul zborului în cămașă și cu haina... pusă turban deasupra capului. Mi-au înghețat și mâinile, și nasul, și urechile, și „impresiile”.

Iată-ne ajunși iarăși la Leningrad. Din modestie, ne-am amestecat cu ceilalți pasageri și am așteptat zadarnic bagajele noastre să vină la terminalul „cetățenesc”. Într-un târziu, a venit după noi o „oficială” și ne-a condus în terminalul „internațional”, unde bagajele noastre ne așteptau și mai ales unde era... cald! Uitaserăm pentru câteva ore că suntem „ziariști” și dovedisem încă o dată că nu știm să călătorim ca „străinii”. Mi-am promis mie însumi să nu mai aștept Germania și să-mi cumpăr niște haine de corp din Leningrad.

După ce mașina Intouristului ne-a dus la hotel și după ce ne-am instalat confortabil, am plecat de unul singur, după indicații sumare, să caut „cel mai mare magazin din oraș”. Am luat metroul pentru două stații și când am urcat din nou la suprafață am găsit și mult lăudatul magazin.

Scuzați-mi limbajul, dar nu era altceva decât o „bombă” infectă și sărăcăcioasă, întinsă ca o plăcintă de-a lungul unor coridoare înguste și interminabile. Magazinul „universal” din Chișinău mi s-a părut mult mai elegant și bine aprovizionat. Culmea este că am cumpărat „marfă” făcută în... România și valorificată prin Romexport! Haine de piele românești pentru o piele care și-a cam pierdut de mult cetățenia română.

Cum îmi mai rămăseseră ceva ruble, am vrut să le cheltuiesc cumpărând ceva. A fost imposibil. Nu am văzut absolut nimic

atrăgător. M-am hotărât să nu fac „donație” magazinului și să scap altfel de valuta sovietică.

La hotelul „Moscova” am dat de o delegație trimisă de România să asiste frățește la „marea demonstrație prilejuită de sărbătoarea de la 7 Noiembrie”. Erau destul de mulți, unii „afumați” rău, veseli și gata să epuizeze ei singuri resursele cantinei cu autoservire. Am văzut în ei „privilegiații” înaintea cărora tremură oamenii mărunți din țară și nu m-am putut opri să nu mă răzbun puțin cu o glumă. Așa cum eram noi îmbrăcați „occidental”, nici nu ne băgaseră în seamă deși eram așezați destul de aproape de ei. M-am apropiat de masa lor și i-am întrebat într-o românească pe care ar fi preferat să nu o înțeleagă:

„Ce ziceți «tovarăși» facem perestroika și în România?”

M-au privit un timp speriați, cu mâncarea rămasă cumva pe drumul dintre gură și stomac, s-au uitat unul la altul și într-un târziu unul dintre „șefi” mi-a răspuns: „O facem aici la Leningrad deocamdată”. „Aici, nu l-am iertat eu, e prea ușor. Este gata făcută”. Depărtându-mă, le-am urat poftă bună, dar am simțit că i-am lăsat descumpăniți pentru o clipă cu un nod dureros în gât.

Ziua a XXI-a. Marți, 31 octombrie 1989.

Deși am avut tot timpul, n-am dormit aproape deloc. Organismul nostru s-a obișnuit să țină „studii” până pe la 11 p.m., să mănânce pe la 1, 30 a.m. și să meargă la culcare pe la 2 a.m. Pentru avionul nostru a trebuit să fim „echipați” la ora 3, 45 a.m. ca să putem face și vama și să zburăm la 6, 45 a.m. Ne-am sculat deci pe la 3 a.m., am ajuns la aeroport la 4 a.m. și am aflat că zborul a fost întârziat până pe la 8, 15 a.m. Oare această schimbare nu se putea afla telefonic?

În aeroport ne-am învârtit ca bezmeticii prin sălile reci, pustii și întunecoase ca ale unei case bântuite de fantome. Doar pe pistă se vedeau tunurile și ostașii înarmați care păzeau avioanele. În fine, am zburat cam 10 persoane într-un PANAM de 200 de locuri, aterizând în scurt timp pe aeroportul internațional al Moscovei.

Aici ar fi trebuit să plecăm imediat spre Germania. N-am fi dorit să întârziem în Moscova. Eram îngrijorați mai ales de pierderea legăturii cu avionul care trebuia să-l ducă pe Petrică înapoi în America. Acum... nu mai suntem. Au „descoperit” un defect la avion și nu se știe dacă vom mai zbura astăzi. Suntem coborâți în aeroport. E frumos, curat, elegant chiar și cu... maximă securitate. Pentru prima dată au apărut anul acesta aici magazinele „Duty Free Shops”, cu marfă

occidentală. Mulțumesc frumos, eu m-am „ars” în New York!

Din cauza întârzierii, ni se servește micul dejun în restaurantul aeroportului. Împreună cu noi mai așteaptă plecarea încă 150 de pasageri spre Frankfurt. Majoritatea sunt americani în drum spre casă: o echipă de gimnastică, oameni de afaceri plecați de acasă în căutarea de contracte economice cu „perestroika”, personal de la Ambasadă etc. Mâncăm cu bucurie și nădejde. Pâine cu unt, cașcaval, salam rusc, gem, ceai și câte 2 ouă fierte. Cafea la cerere.

Speram, visam să o aștept pe Dana la Frankfurt. Acum visul meu este șubred. Sper să nu se sperie, singură, așteptându-mă. „Aventura” concediului nostru comun are un început... aventuros. Mă încred în Domnul și nădăjduiesc în mai bine.

Este acum ora 2 p.m. Am sosit aici la 10 dimineața. Au trecut 4 ore de așteptare: lungă, nedorită, obositoare. Când eram mici, ne jucam un joc cu: „Ora 1 a trecut, omul negru n-a venit; ora 2 a trecut, omul negru n-a venit”...

Din cauza restricțiilor de introducere de tehnologie în U.R.S.S., piesa de care are nevoie avionul nostru trebuie adusă din Frankfurt. Oare când va veni pentru noi... „omul negru”?

În fața timpului care trebuie „tocat” cumva, fac o socoteală simplă: din Leningrad am făcut până la Chișinău cu trenul cam 31 de ore. De la Chișinău la Leningrad am zburat în numai 2 ore. Cum este posibil ca „cineva” să ne facă un așa itinerar? Ar fi cazul ca aceia care vor veni după noi să aibă o soartă mai bună. Am aflat de la funcționarii Intouristului că se poate. Trebuie insistat mai mult însă din America.

Între timp s-a făcut ora 3 p.m. Apoi ora 4 p.m., ora 5 p.m... A venit atunci cineva să ne anunțe că PANAM-ul nu va mai putea zbura, dar că vom pleca spre alte capitale europene. De acolo vom zbura mâine spre S.U.A. Majoritatea vor să plece spre Londra.

Soluția lor nu ne aranjează deloc: Petre nu are viză de intrare în altă țară europeană și ca român nu vor să-l trimită acolo, iar eu trebuie neapărat să ajung la Frankfurt. Dacă zbor la Londra, va trebui să-mi plătesc singur biletul spre Germania.

Începe războiul nervilor. Colac peste pupăză, noi ne-am lăsat bagajul de mână la bordul avionului, iar avionul este acum departe de pistă, la... garaj. Cum se vor sfârși toate acestea?

Ce o face acum Dana în Frankfurt? Există de aici un zbor cu Lufthansa care va pleca spre Germania cam peste alte trei ore. Va face

Domnul încă o minune pentru cei doi misionari oboșiți ai Săii?

Este ora 10, 45 p.m. Nu, Dumnezeu n-a făcut o minune așa cum doream noi, dar asta nu înseamnă că El nu lucrează minunat în felul în care știe El că e mai bine. Între timp am mai „pierdut” câteva zboruri care ne-ar fi putut scoate din Rusia. În grupul celor care așteptau, am cunoscut un german de origine română. El lucrează acum pentru televiziunea vest germană și a călătorit pretutindeni în acest uriaș imperiu sovietic. Ne-a pus la punct cu o serie întreagă de informații interesante și ne-a adus la curent cu ceea ce se petrecuse între timp în Europa. Noi nu știam mai nimic. Pentru trei săptămâni fusesem cufundați în „eternitatea” studiilor noastre.

Prin noul nostru prieten am aflat despre schimbarea lui Honeker în R.D.G. și despre cât de greu se iese din Moscova când ai ghinionul să pierzi o legătură sau să zbori cu PANAM-ul (!)

Profețiile lui cele mai sumbre s-au adeverit și iată-ne prizonierii acestui loc. În așteptarea „oficialului” care să mă ducă la „hotel” m-am așezat cuminte în biroul Intouristului.

Cam pe la 11 noaptea am avut încă o șansă să-l mai văd pe Kasparovski, mentorul puterilor psihice din Uniunea Sovietică. Timp de 45 de minute, 11 femei din personalul aeroportului și-au abandonat orice altă activitate și s-au trântit care cum a putut pe sofalele din salonul Intouristului în poziții de „relaxare” yoga. 11 „gulii” credeau și așteptau înfrigurate „minunea”. Mare e grădina Ta, Doamne!

Milioane de ruși au căzut în plasa acestui „inițiat” care umple cu întuneric golul spiritual creat de cei 70 de ani de ateism. Kasparovski privește fix din cadrul ecranului, cu o expresie asemănătoare cu aceea a „vrăjitorului din Oz” și educă psihicul să-și regăsească identitatea și stăpânirea asupra vieții emoționale și biologice. „Vraciul” vorbește monoton, unduitor totuși; cu unele ruperi de ritm care semnalează trecerea unor trepte nevăzute din procesul luării în stăpânire. Hipnoză modernă, vrăjitorie veche de când lumea și o mare și condamabilă naivitate a ascultătorilor. Dincolo de aparențe, lupta dintre îngerii luminii și solii întunericului continuă.

Ziua a XXII-a. Miercuri, 1 noiembrie 1989.

Ne-au cazat peste noapte la un hotel „de maximă securitate”, aflat lângă aeroport. Cuvântul „maximă” nu se potrivește cu restul caracteristicilor acestui loc de poposire. Un fel de „han” care multiplica prin cele nouă etaje impresia unei sărăcii murdare și absurd de

neputincioase.

Petre a fost luat „cu autobuzul” pe la 6 a.m. Sper să fi plecat deja spre America. Dincolo de anumite limite ale înțelegerii, începi să crezi că totul este posibil. Drum bun, „fratele meu mai mare”! Este 8 p.m. și eu aștept în hol același „autobuz”, care mă va duce la aeroport. Suntem cam 28 de persoane din toate colțurile lumii. În lift am coborât cu un indian „închis” în hotelul-pușcărie pentru două zile, fără viză rusească, pe un drum dinspre Londra spre Calcutta. Omul avea încă intact simțul umorului. Un umor negru și absurd.

Există aici oameni care așteaptă de câte trei zile o legătură telefonică dincolo de hotarele Uniunii. Pentru un occidental, sentimentul neputinței este umilitor și totodată revoltător. Nu te poți certa însă cu nimeni, căci toți dispar foarte repede. Ai senzația că te învârti în cerc, într-o lume a umbrelor și a amenințărilor nevăzute. În tot aeroportul nu există nici măcar un birou sau o masă „PANAM”. Funcționarii dispar și apar când vor, de undeva, de la un nevăzut etaj 6. Ție ți se spune să aștepți în restaurant și ești vizitat doar din când în când, ca să ți se spună că s-au pierdut alte „aranjamente”, dar că se lucrează în continuare febril. Te întrebi cumva sceptic: „Așa să fie oare?”

Iată în sfârșit și „ghida” noastră. A adus împreună cu ea un alt grup de oameni: nedumeriți, speriați și mai ales obosiți. Va face un schimb „în natură”: îi va lăsa pe ei și ne va prelua pe noi, cei chihniți și plini de speranță.

Ora 10, 31 a.m.; sunt în sfârșit într-un avion care va zbura spre Frankfurt. Este un „Aeroflot” sovietic. Ora de decolare fusese stabilită pentru 10,08 a.m. N-am plecat însă nici la 10: 30. Oare vom pleca vreodată?...

Un tată necăjit a adus cu greu lângă mine un copil slăbănog în vârstă de aproximativ 15 ani. Merg „în străinătate” la un tratament. Băiatul este înalt, slab și ciolănos, cu pielea lipită de oasele lipsite de mușchi. Providențial, la încheierea vizitei mele, el este, în „simbol, imaginea unei țări întregi care se îndreaptă acum înspre ajutorul „Vestului”. îl privesc cu simpatie și le doresc de bine. Și lui și... Rusiei. Frankfurt. Ora 2 p.m. Libertate! Culoare! Aroma oamenilor spălați de curând. Primire atentă, vorbe calde și amabile, lămuritoare... Dana!

ARTICOLE POSIBILE

(Un cuvânt este o imagine semantică, un peisaj sentimental. Se

vorbește atâta despre natura care ne îmbată simțurile, dar există și o beție... a cuvintelor! Un creion și o hârtie pot fi câteodată instrumentele desfătărilor mele lăuntrice. Cine vrea să fie invitatul meu la această „petrecere”?...)

Biserici baptiste înregistrate: 120

Pe cale de înregistrare: 15

Grupuri în formare: 30 (16 – 60 membri)

Total: 165 de biserici

Totalul celor credincioși: 13.000, din care 35 la sută sunt români.

1. Un grup de tineri creștini din Cernăuți „înfiază” un spital de canceroși și merg săptămânal să le cânte, să le citească și să-i îngrijească.

2. Autorități de stat din sate neevangelizate care întreabă: „Când mai vin baptiștii să le dăm căminul cultural ca să cânte?”

3. Un om de știință vârstnic scrie despre Biblie comentând: „Și vă spun toate acestea pentru ca să aflați încă o dată și încă o dată cine suntem, de ce ne-am născut și unde ne ducem după moarte”. Toate acestea într-un ziar de mare tiraj și răspândire.

4. Cărți pentru copiii din clasele I – ÎI care vorbesc în termeni de „creatură” și „Creator”.

5. „Dumnezeu” începe să fie scris cu literă mare în toate publicațiile sovietice.

6. La „catedrala” din Chișinău o membră de partid ne învață să nu mai intrăm în biserică așa „ca păgânii de ruși”.

Ne spune că trebuie să ne facem cruce: „Dacă sunteți români, trebuie să fiți creștini și să faceți bine să cumpărați o lumânare și s-o aprindeți”. Vasile o întreabă:

„De ce nu dați înapoi carnetul de partid?” Ea răspunde: „Va trebui s-o facem toți, probabil la pensie”.

Interlocutoarea noastră are cam 57 de ani. Uneori, aici pâinea mai are încă, pe alocuri, culoarea „roșie”.

7. „Romantismul francez” ia în stăpânire toate societățile intrate într-o perioadă de relativă libertate și refacere. Există o descătușare a tuturor forțelor, bune și rele, creatoare și malefice. Perioada aceasta scurtă, dar fecundă, poate fi „matricea” din care să se nască specificul unui popor pentru sute de ani.

8. Am intrat în țara aceasta necunoscută cu emoții amestecate.

„Ce este valabil din ceea ce am auzit despre ea: trecutul încorsetat sau perestroika?” Pășim cu grijă, de parcă am fi intrat într-o cameră complet întunecată și întindem mâinile, încercând mereu să pipăim niște ziduri imaginare care să ne arate limitele. Mâinile noastre dau însă în gol, dezvăluindu-ne un spațiu de mișcare surprinzător de larg. Milițienii ne zâmbesc. Militarii vin pe la studiile noastre. Cei de la hotel ne mai aduc câte o pătură. Oficialii ne invită la mitinguri. Unde-i K.G.B.-ul?

9. Sub titlul: Am vrut să văd și eu măcar o dată un meci de fotbal...

Iată o întâmplare aflată de la turiști români în U.R.S.S. în Yugoslavia îi verifică atent pe cei fugiți din motive „religioase” din România. Duminică dimineața a venit hotelierul și le-a explicat că în curte sunt două autobuze; unul îi va duce pe cei ce doresc să meargă la „adunare, iar celălalt este pentru un meci de fotbal internațional care va fi pe stadionul orașului. Puțini s-au urcat în autobuzul pentru biserică și mulți s-au înghesuit în celălalt, care i-a dus direct... în România.

Întâmplarea a fost relatată de un frate „pătit”, după ce a făcut 6 luni de pușcărie. El s-a scuzat astfel: „Fraților, nu fusesem în viața mea pe un stadion. Am vrut să văd și eu, măcar o dată, un meci de fotbal...”

După două săptămâni în atmosfera rusească, un cântec al lui Paul Simon auzit în holul hotelului din Chișinău suna emoționant ca un imn de stat sentimental la care îți dau lacrimile. Ce departe este... țara noastră!

În acest context general al sărăciei și suferinței, ce mai rămâne din „teologia americană a prosperității”? Nu apare ea evident ca un sindrom al belșugului într-o pornire vinovată asemănătoare cu aceea a „fiului risipitor”? „Dă-mi (acum) partea mea de avere” este numai un prim pas înspre trăirea în firea pământească, iar aceasta va sfârși întotdeauna în robia păcatului, printre roșcove, „la porci” (vezi cazul evanghelistului Jim Baker, ajuns în pușcărie).

Forma clădirilor rusești de biserică nu este născută dintr-o necesitate funcțională. Ea este mai degrabă o declarație, o proclamație. Robustețea revărsată a cupolei atârnă parcă spre pământ, în timp ce în sus se înalță subțierea turlei, pierderea de sine încununată mereu cu o cruce. Cerul este întotdeauna dincolo de o cruce și de lepădarea de sine!

Sub anunțul: „În ultimii doi ani au fost deschise la noi 324 de Biserici”.

„Bisericile... după cum se știe, se fac nu atât cu mâinile, cât cu Duhul...”

„A înălța o biserică înseamnă a fi convins că la temelia tuturor temeliilor stă bunătatea”. (Ion Druță – Revista „Glasul” din 11 martie 1989)

„Dar deschiderea bisericilor e de-abia o treaptă spre modelarea unui om cu o moralitate pilduitoare. Și va risca să rămână veșnic o treaptă „fără soț”, fără perspectiva ascensiunii, atâta timp cât nu ne vom îngriji insistent și de calitatea duhovnicească a preoțimii moldovenești... Recăutarea rădăcinilor noastre spirituale se face așadar prin studii serioase în limba strămoșilor noștri latini, și nu prin fum bigot de tămâie, cu care firile superficiale continuă să mai confunde Biserica” (Dumitru Matcovski – Revista „Glasul” din 11 martie 1989).

Oamenii de valoare nu se cunosc, ci se recunosc!

Trebuie s-o spunem cu uimire: ziarele rusești sunt dintre cele mai interesante ziare citite de noi în ultima vreme. Fără prea multe reclame și cu un tonus onest și surprinzător de deschis.

Nu există nimic despre care m-am temut să vorbesc în public și pe care să nu-l fi găsit apoi cu surprindere undeva într-unul din articolele publicațiilor. Surprinzătoarea Rusie!

Nu este ciudat? Soarele te orbește chiar și atunci când își reflectă razele în apa unei bălți murdare!

După trecerea nebună a tancurilor în repetiția lor generală, doi români din camera aflată cu un etaj mai jos, au ieșit cu paharele pline în balcon cântând de zor: „Altă dată, altă dată, o s-o facem și mai, și mai lată”.

Oh, români și Românie! Mereu aceeași defazată reacție în fața realității! Întotdeauna aceeași veselie hazoasă, batjocoritoare, păguboasă și... inconștientă!

Probabil că această așteptare îndelungată în aeroport, care se transformă într-un fel de „arestare la sol”, este una dintre cele mai neplăcute experiențe ale călătoriei. Un punct de plecare devine dintr-odată un loc din care nu te mai poți smulge. O promisiune neîmplinită devine pretutindeni o amăgire care te lasă întotdeauna cu un gust amar în gură.

Există și forme stilizate ale răului. După o zi de revoltă neputincioasă în aeroportul din Moscova, din impresia inițială de ordine și curățenie nu a mai rămas decât confirmarea unor vicii de fond, dureroase și inacceptabile.

Trecerea din Occidentul capitalist în Răsăritul comunist este uneori dureroasă. Dacă vrei să supraviețuiești mulțumitor, trebuie să fii în stare să-ți impui o fundamentală metamorfoză a gândirii. Din lumea în care cel puțin aveai iluzia că ești „subiectul” propriilor tale acțiuni, trebuie să plonjezi cu capul înainte într-o realitate nouă, în care știi dinainte că vei fi tratat ca un simplu și neputincios „obiect” al acțiunilor altora. Dintr-odată, nu mai cumperi, ci „ți se dă”; nu te mai grăbești, ci ți se spune: „Așteaptă!”; nu-ți mai faci planuri, ci cauți să întrezărești ce „se poate”. Încet-încet te familiarizezi cu renunțarea la ideile tale, acceptând să nu mai trăiești, ci să „te descurci”.

În afară de zborurile companiilor aviatice străine, celelalte zboruri cu avioanele sovietice au orare absolut relative. Numai arareori, și atunci din cine știe ce greșeală, se respectă ora de plecare înscrisă în program.

Lângă statuia lui Ștefan cel Mare din Chișinău, „naționaliștii” au transformat gardul parcului și trunchiurile copacilor în veritabile tribune ale informației scrise. Pe lângă anunțurile cu caracter politic, „cineva” a lipit și un tablou sinoptic al arborilor genealogici ai celor care s-au succedat la conducerea Uniunii Sovietice în ultimii 70 de ani. Revelația a fost „revelatorie”! Toți au fost și sunt membri înrudiți în aceeași mare familie. Numărul familiilor individuale putea fi socotit pe degetele unei singure mâini. Până și Mihail Gorbaciov... Masoni, „nomenclatura”?

Snobism: „Am călătorit de la Moscova la Leningrad și am văzut... norii de deasupra câtorva capitale europene!”

Nelăsând pe cineva să vorbească, poți rămâne cu convingerea că... este mut.

Cel căruia îi place să se audă prea mult pe sine va primi foarte rar înțelepciunea de la alții.



Cu nenea Richard în Paloş Verde



Richard Wurmbrand



Richard și Sabina Wurmbrand





Daniel Brânzei (2001)

Daniel Brânzei, Cure Simion, Liviu Olah, M.B., Petru Popovici
Liviu Țiplea.

Daniel Brânzei.

Vasile Taloș la o ordinare în Los Angeles (2001).





